

*"Ti idi pravim putem, kao što ti je naredeno,
i nek tako postupe i vjernici koji su uz tebe,
i obijesni ne budite, jer On dobro
vidi ono što radite"*

Kur'an

الموقف صحيفة إسلامية

NEZAPAMĆENA ŽELJEZNIČKA NESREĆA U BIOČU, NADOMAK PODGORICE

Crna Gora u bolu

U najtežoj željezničkoj nesreći koja je ikada zadesila Crnu Goru nastradalo je 46 osoba, uz još oko 200 povrijeđenih. Do tragedije je došlo, 23. januara, oko 16 časova, kada je lokalni elektromotorni voz broj 6103, koji saobraća od Bijelog Polja do Podgorice, u blizini mjesta Bioče, na izlasku iz tunela iskliznuo iz šina i sva četiri vagona se survala u provaliju. Dio putnika ispao je prilikom prevrtanja voza niz strminu i njihova beživotna tijela pronađena su nedaleko od vagona. Među stradalima i povrijeđenima bio je veliki broj djece.

Obilježena Nova 1427. hidžretska godina

Ndërroi jetë Presidenti i Kosovës Ibrahim Rugova

Festa e Kurban Bajramit në Ulqin
në DVD me Gazetën Islame ELIF
2.5 €

Danski dnevnik uvrijedio muslimane

Legalizacija diskriminacije muslimana

U septembru 2005. dnevnik *Jyllands-Posten* objavio je dvanaest crteža «Muhammedovog lica», među kojima i one sa turbanom na glavi u obliku bombe, izazvavši proteste u muslimanskim krugovima. Crteži su preuzeti u kršćanskom *Magazinet*-u 10. januara, a švedski *Dagen Nyheter* izrazio je podršku *Postenu*, pozivajući se na slobodu izražavanja. Ambasadora iz Danske već su povukle Saudijska Arabija i Libija, a slične korake i bojkot danskih proizvoda najavile su i druge islamske zemlje.

Danski list je objavio izvinjenje muslimanima zato što je objavio crteže koji su izazvali bijes u islamskom

svijetu.

- Crteži nijesu kršili danski zakon ali su, bez sumnje, uvrijedili mnoge muslimane kojima se zbog toga želim izviniti - poručio je *Carsten Juste*, glavni urednik lista *Jyllands-Posten*.

Danski premijer *Anders Fogh Rasmussen* pozdravio je izvinjenje *Jyllands-Postena*, ali se lično nije izviniio.

- Danska vlada se ne može izvinjavati u ime naših listova - kazao je on.

Uvredljivi crteži predstavljaju legalizaciju diskriminacije muslimana u Evropi i pokušaj poistovjećivanja islama s terorizmom, nego, kako veći dio

evropske javnosti kaže, slobodu izražavanja. U raznim komentarima evropske štampe navodi se da je sloboda izražavanja liberalno dostignuće Evrope i da novinari, kao i umjetnici, imaju slobodu ismijavati bilo koji autoritet, te da je Isus toliko često ismijavan u zapadnim medijima i umjetnosti da to više i ne izaziva gnjev.

Međutim, oni koji su se odlučili na vrijeđanje pripadnika islama - druge vjere po brojnosti na evropskom tlu, znali su da je u islamu strogo za-

branjeno prikazivanje Poslanikovog lika u bilo kojem obliku. Vjerovatno su znali i da se zabrana odnosi na sve Božije poslanike, pa i Isaa a.s. (Isusa), čiji lik muslimani nikada nijesu objavili, i o kome govore samo na najljepši način.

Vrijeđanje najdubljih vjerskih osjećanja, koje je zabranjeno i međunarodnim dokumentima o ljudskim pravima, ne može se podvesti pod slobodnim izražavanjem.

M. Demirović

Bajramska poruka reisa Rifata ef. Fejzića

Volimo mir i slobodu

Draga braćo, *esselamu alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu!*

Pred nama se nalazi veliki hadždžarski i kurbanski Bajram koji hadždžom

pokazuje kako Islam ruši sve barijere podjela, a Kurbanom spremnost muslimana na žrtvu i solidarnost.

Prednost se ogleda i potvrđuje u iskazanom odnosu naspram naredbi i zabrana Uzvišenog Allaha, te odgovornosti prema sebi, porodici, društvenoj zajednici kojoj pripadamo i prostoru u kome živimo.

Svakodnevno smo svjedoci izlaska Sunca sa istoka i njegovog zalaska na zapadu.

Naš cilj treba biti spas i uspjeh. Otvorimo oči, jer ih je Bog stvorio da gledamo i koračamo naprijed, a ne nazad. Gledajmo svijet dalje od naše kuće i shvatimo ga u njegovoj složenosti, raznolikosti i širini. Ne bježimo od spasa koji poput Sunca dolazi sa istoka, ali isto tako, borimo se za uspjeh koji dolazi sa zapada.

Molim Allaha, dž.š., da nam mubarek dani Bajrama sa svojim obilježjima očiste duše, poklone mir nama i svim

ljudima, daruju suživot i napredak.

Nadam se da ćemo prinošenjem žrtve Kuršana, žrtvovati u sebi sebičnost, zavist i oholost; da ćemo postati darežljiviji, humaniji, čvršći i bliži jedni drugima.

S toga, nadajući se boljem sutra, podijelimo međusobno radost Bajrama sa našim porodicama, komšijama, prijateljima i rodbinom.

Volimo islam i poštujemo ubjeđenje drugih. Cijenimo mir i slobodu. Oslobođimo se niskih požuda i strasti koje ne odgovaraju dostojanstvu čovjeka i s tim mislima učinimo molbu Uzvišenom Allahu dž.š.:

Bože Milostivi,

Pomozi nam, da na ovoj svojoj rodnoj grudi čuvamo i očuvamo svoju vjeru dinu-l-islam.

Premilostivi Bože, neka uzvišene kur'anske ljepote obasjaju naše duše, oplemene naša srca, osvijetle naše živ-

otne staze.

Svemoguću Bože, pomози nam da budemo pravi muslimani: vjerni, pravedni, milostivi, kreposni, učeni i radini.

Neka među nama vlada jednakost i bratstvo, bez obzira na rasu, porijeklo, pleme i rod.

Pomozi nam da se Tvojim darovima koristimo onako kako Ti želiš i voliš.

Neka nam srca kucaju u bratskoj ljubavi; neka nam duše nikom zla ne snuju; neka nam misli budu čiste, stvaralačke i poletne; neka nam ruke časno rade i grade; neka nam oči otvoreno i pošteno gledaju; neka nam riječi budu jasne, istinoljubive i pravedne.

Bože, ako mi zaboravimo Tebe, ne-moj Ti zaboraviti nas!

**BAJRAM ŠERIF
MUBAREK OLSUN !!!**

Izdavač: Mešihat Islamske zajednice u Republici Crnoj Gori
Glavni i odgovorni urednik: Muharem Demirović

Redakcijski kolegijum - urednici: Jusuf Đoković, Bajro Agović, Omer Kajošević, Džemo Redžematović

Stručni konsultant: Idris Demirović

Lektori: Zuvdija Hodžić, Brunilda Brasha

"ELIF" izlazi na bosanskom i albanskom jeziku

Adresa: "Elif", Gojka Radonjića 42, P.Fah 54, 81000 Podgorica - Tel/fax: 381 81 623 813, fax: 381 81 623 812 - E-mail: redakcijaelif@cg.yu

Uplata: Žiro račun za Crnu Goru 55100-672-8-383 Mešihat Islamske zajednice,

za inostranstvo: Field 56A: COBADEFF Commerzbank AG Frankfurt, Field 57A: /400876894701 EUR PDBPYU2P Podgorička banka ad Podgorica,

Field 59: /22498080-02039257 MESIHAT ISLAMSKJE ZAJEDNICE CRNE GORE PODGORICA SERBIA AND MONTENEGRO; sa naznakom "Za Elif"

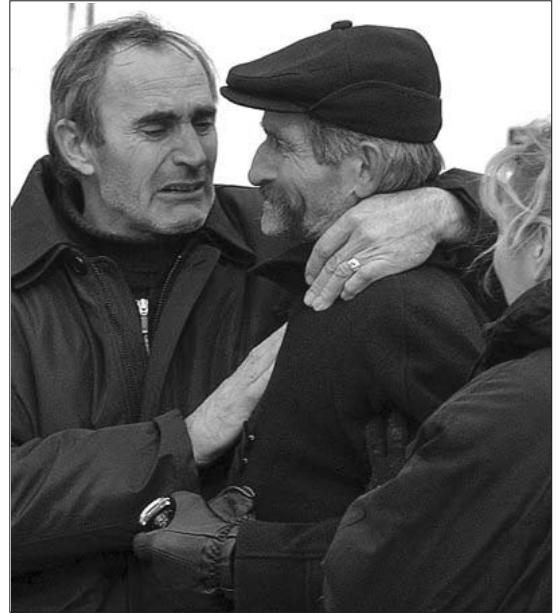
Uvjerenjem Ministarstva Kulture br. 05-2079/2, "Elif" je oslobođen plaćanja poreza na dodatnu vrijednost

Štampa: NJP "Pobjeda" - Rukopisi i fotografije se ne vraćaju

(35154042)

Nezapamćena željeznička nesreća u Bioču, nadomak Podgorice

Crna Gora u bolu

U najtežoj željezničkoj nesreći koja je ikada zadesila Crnu Goru nastradalo je 46 osoba, uz još oko 200 povrijeđenih. Do tragedije je došlo, 23. januara, oko 16 časova, kada je lokalni elektromotorni voz broj 6103, koji saobraća od Bijelog Polja do Podgorice, u blizini mjesta Bioče, na izlasku iz tunela isključivo iz šina i sva četiri vagona se survala u provaliju. Dio putnika ispao je prilikom prevrtanja voza niz strminu i njihova beživotna tijela pronađena su nedaleko od vagona. Među stradalima i povrijeđenima bio je veliki broj djece.

U pomoć unesrećenim odmah su pritekli mještani, a ubrzo su stigli pripadnici interventne i specijalne jedinice MUP-a, vojnici, vatrogasci i hitna pomoć, ekipe Doma zdravlja. Veliki broj povrijeđenih u Urgentni sentar KC dovezli su i građani. Spašavanje je otežavao nepristupačni teren, hladnoća i olujni sjeverni vjatar. Spasioci su do 18.30 časova iz ambisa izvukli sve koji su davali znake života.

Ministarstvo zdravlja uputilo je apel dobrovoljnim davaocima krvi a uzbrzo se ispred Centra za transfuziju Kliničkog centra formirala kolona od nekoliko stotina građana,

Saučešće reisa Islamske zajednice

Reis Islamske zajednice, Rifat Fejzić, uputio je saučešće porodicama nastradalih u željezničkoj nesreći koja se dogodila u mjestu Bioče, blizu Podgorice.

"Izražavamo najdublje saučešće i molimo Svemogućeg Boga da im da snagu i olakša bol u ovim teškim trenucima, a povrijeđenima želimo da se što prije oporave", navodi se u saopštenju reisa, izdatom nekoliko sati nakon željezničke nesreće.

On je pozvao sve pripadnike Islamske zajednice u Crnoj Gori da se priključe akcijama za pomoć postradalima, ocjenjujući da je u tako teškim trenucima svaka pomoć značajna.

koji su, inače, pokazali veliku solidarnost i pomoć u svim aspektima ove tragedije.

Ministar saobraćaja i pomorstva, Andrija Lompar, podnio je ostavku na vanrednoj sjednici Vlade koja je proglasila trodnevnu žalost.

- Dao sam ostavku zbog objektivne odgovornosti. Smatram da je došao momenat da ministar u čijem se mandatu desi nesreća ovakvih razm-

jera mora osjetiti odgovornost - rekao je Lompar na konferenciji za štampu. On je kazao da je prema dosadašnjim informacijama uzrok nesreće otkazivanje kočničkog sistema.

- Detalje ne znamo, ali izvjesno je da nije zbog loše infrastrukture. U pitanju je ili kvar ili nešto drugo, vidjećemo vrlo brzo, naveo je on.

I predsjednik Odbora direktora Željeznice Crne Gore,

Ranko Medenica, i izvršni direktor, Rešad Nuhodžić, podnijeli su neopozive ostavke. Vlada je otvorila žiro-račun za pomoć porodicama nastradalih i ranjenih, na koji su organizacije, firme i građani, do kraja mjeseca uplatili preko 2.3 miliona eura. Mešihat IZ Crne Gore pokrenuo je, takođe, akciju prikupljanja pomoći.

Muharem Demirović

Saučešće kosovskog muftije

Predsjednik Islamske zajednice Kosova, muftija mr. Naim Tërnav, uputio je izraze saučešća reisu Rifatu ef. Fejziću i porodicama nastradalih u tragičnoj željezničkoj nesreći.

- U ime Islamske zajednice Kosova i u svoje ime, izražavam duboko suosjećanje u bolu sa Vama i porodicama nastradalih.

U ovom teškom trenutku za građane Crne Gore, a posebno za porodice žrtava ove tragedije, mi i svi naši vjernici smo u solidarnosti s Vama - kaže se porred ostalog u telegramu kosovskog muftije.

Saučešće reisu-luleme BiH

U telegramu saučešća reisu-luleme BiH, dr Mustafe ef. Cerića, upućenom reisu IZ CG, Rifatu ef. Fejziću, kaže se:

- Duboko ožalošćen vijesću o teškoj željezničkoj nesreći koja je nedavno zadesila Crnu Goru, u ime Islamske zajed-

ice u Bosni i Hercegovini i moje osobno, izražavam vama, porodicama nastradalih i narodu Republike Crne Gore najdublje izraze žalosti, moleći Uzvišenog Boga da nastradalim podari mir i sreću na drugom svijetu, a preživjelim brz i usp-

ješan oporavak.

Poštovani reis ef., molim Vas da moje izraze sućuti prenesete predsjedniku Republike Crne Gore, Filipu Vujanoviću, premijeru Republike Crne Gore, Mili Dukaniću kao i svim građanima Crne Gore.

Kur'an i astronomija

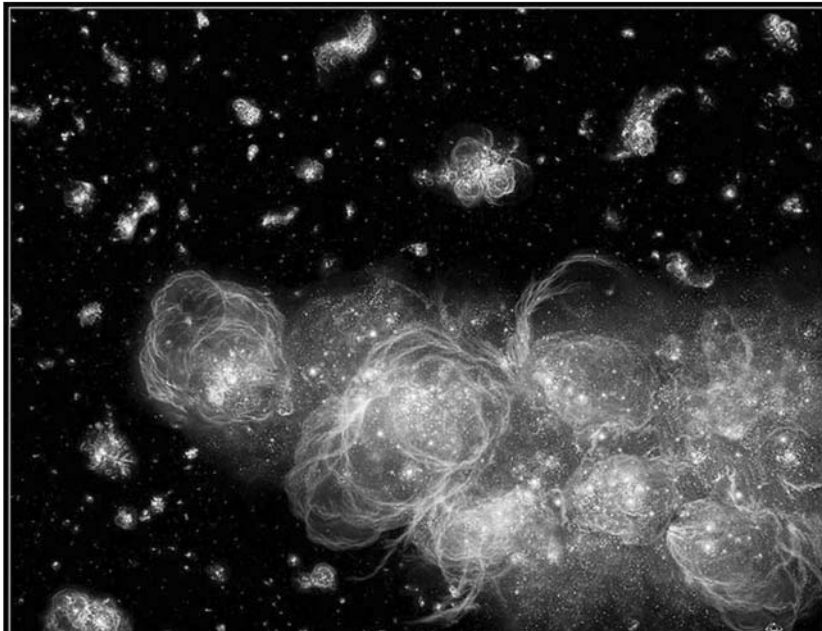
Bez sumnje možemo konstatirati da je tefsir prva i glavna islamska znanost. Proučavanjem ove znanosti dotičemo se mnogih drugih disciplina, kao što su npr. arapski jezik, povijest islama, fikh ili akaid. Sve ove znanosti u svom proučavanju uzimaju tefsir kao glavnu podlogu. Međutim ovo nisu jedine discipline koje se oslanjaju na Kur'an i tefsir. Astronomija, jedna od savremenih znanosti, ima svoju podlogu u Kur'anu. Spominjanje i otkrivanje nekih detalja prije četrnaest stoljeća u Kur'anu jeste jedan od razloga njegovog uzdizanja na stepen nadnaravnog djela. Sve ove informacije, koje nam je Kur'an već davno ponudio, znanstveno su dokazane tek prije nekoliko godina.

Kur'an je svakako ispred znanosti jer govori o činjenicama koje ona još uvijek nije otkrila. Stoga se astronomija može koristiti Kur'anom kao svojom podlogom za daljnje izučavanje. No, ako bismo pak zanemarili znanstvenu stranu Kur'ana, učinili bismo jedan veliki propust i to zbog toga što su podaci koje nam Kur'an nudi, egzaktni i možemo se potpuno osloniti na njih.

Astronomija i kosmologija

Astronomija je znanost koja se bavi proučavanjem planeta, zvijezda i galaksija. Iako je ta znanost tisućama godina stara, naukom u pravom smislu riječi je postala tek u sedamnaestom stoljeću kada je izumljen prvi teleskop. Nema sumnje da su se astronomijom bavili i prijašnji narodi poput Kineza, Indijaca, a pogotovu Arapi. Astronomija je ogroman napredak zahvaljujući suvremenoj fizici i kemiji.

Kosmologija je znanost koja se bavi izučavanjem postanka svemira. Njezin cilj je i izučavanje njegove građe i razvoja. U odnosu na astronomiju, kosmologija je mlada znanost čiji vijek ne prelazi nekoliko decenija. Tek u dvadesetom stoljeću

Rani svemir

došlo je do egzaktnih otkrića o postanku i razvoju svemira. Do tada su se sve teorije temeljile na legendama i filozofskim mišljenjima. Moramo napomenuti da to nije bio slučaj i u islamu. Kur'an je mnogo ranije govorio o tome, međutim njegove su teze znanstveno potvrđene tek u dvadesetom stoljeću.

Kur'an o astronomiji

«On je samo Uputa svjetovima, i vi ćete uskoro saznati njegovu poruku.» (Sad 87, 88)

Ova dva ajeta možemo tumačiti na više načina. Allah dž.š. nas obavještava o porukama koje se nalaze u Kur'anu. Gospodar je znao da se Kur'an i njegove poruke neće moći odmah spoznati pa nam je stoga nagovijestio da ćemo neke vijesti mnogo kasnije otkriti. Ova tvrdnja se dokazala kroz nedaleku povijest kada je znanost otkrila neke činjenice i tako potvrdila kur'anske nagovještaje.

Do otkrića da se u svemiru sve kreće došlo je tek krajem sedamnaestog stoljeća. Kada se vratimo u povijest naći ćemo da je Crkva spaljivala znanstvenike koji su govorili: «Zemlja se kreće». To je zato, jer je Crkva svoje vjerovanje zasnivala na pogrešnim podacima koje su

crpili iz iskrivljenih vjerskih izvora. U vrijeme objave Kur'ana nije bilo moguće čovjeku da kaže: «Sve se u svemiru kreće.», kako je to tvrdio Kur'an. Razlog ove nemogućnosti se ogleda u tome što ljudi nisu imali uvjete koji su bili neophodni za dokazivanje ovakve teze.

Razmotrimo neke ajete koji nam mogu poslužiti u astronomiji kao njena podloga za daljnje izučavanje.

I. Svemir

Stvaranje svemira

«Zar ne znaju nevjernici da su nebo i Zemlja bili jedna cjelina pa smo ih Mi raskomadali. A od vode smo sve živio učinili, pa zar ne vjeruju?» (el-Enbija 30)

«Zatim se na nebo uspeo dok je ono još para bilo pa njemu i Zemlji naredio: 'Pojavite se milom ili silom', oni rekoše: 'Pojavljujemo se milom.'» (Fussilet 11)

Iz prijevoda gore navedenih ajeta jasno vidimo na što oni ukazuju. Upućuju na plinovitu masu koja je postojala prije stvaranja galaktika i zvijezda. Ova plinovita masa se sastojala iz dva spojena elementa, a to su vodik i dijelom helij, koji su bili u sporijem vrtnji. Kur'an ovu kemijsku reakciju naziva parom

(duhan) ili prašinom. Postoje fotografije na kojima se jasno vidi para koju Allah spominje u Kur'anu.

«One nam prikazuju oblik svemira u trenutku dok je bio u obliku velikog oblaka (duhan). Na njima se može primijetiti i Veliki Prasak (Big Bang) (El-fetku), koji je uzrokovao nastanak zvijezda, planeta i svih drugih nebeskih tijela.»

Prva osoba koja se počela baviti pitanjem postanka svemira bio je Einstein i ruski znanstvenik Aleksandar Freidman. Ovo pitanje pokrenuto je tek početkom 20. stoljeća. Lematr (Lemaitre), belgijski znanstvenik, je 1927. godine ustvrdio da je kosmos u svom početku bio zračna masa ogromne gustoće (retka). Bile su u njemu zarobljene svjetlost i toplota. Lematr (Lemaitre) je ovu masu nazvao *kosmičko jaje*. On tvrdi da je potom uslijedio Veliki Prasak (El-fetku), koji je ovu masu raskomadao i od tih komada su nastale zvijezde i planete.

Kur'anski ajet El-Enbija 30: «Zar ne vide nevjernici da su nebo i Zemlja bili jedna gusta masa, pa smo ih raskomadali» u cjelosti se slaže sa znanostu i tvrdnjom belgijskog znanstvenika. Citirani ajet potvrđuje i teoriju Velikog Praska (Big Bang)

i to sa riječju (fetaknahuma).

Što se pak tiče današnjih astronoma-fizičara, oni smatraju da je svemir bio gusta i vrela masa 1043 C° (retka), veličine kugle čiji prečnik ne prelazi jedan tisućiti dio centimetra. Američki naučnik Georges Gamow (Džordž Gamov) također podržava teoriju Velikog Praska (Big Bang). Dr. Adnan Šerif u svom djelu «Kur'anska astronomija» navodi ove riječi: «1964. godine znanstvenici Penzijas i Wilson otkrivaju talase koji izviru sa svih strana kosmosa sa istim fizičkim osobinama bez obzira na mjesto na kojem su snimljeni. Nazvali su ih fosilnim zracima (rajonnement fossile), tj. svjetlom koje dolazi iz drevnih vremena, od ostatka Velikog Praska, koji se desio prvih sekundi nastanka svemira. Otkriće fosilne svjetlosti, uz otkriće širenja svemira predstavlja kamen-temeljac u postavljanju znanstvene potpore teoriji Velikog Praska. Sovjetske svemirske stanice su 1986. godine poslale informacije koje potvrđuju teoriju Ogrnog Praska i širenja kosmosa koji je time prouzrokovan.»

b) Periodi stvaranja

«Gospodar vaš je Allah, koji je nebesa i Zemlju u šest vremenskih razdoblja stvorio, a onda svemirom zagospodario; On tamom noći prekriava dan, koja ga u stopu prati, a Sunce, Mjesec i zvijezde se pokoravaju Njegovoj volji. Samo On stvara i upravlja! Uzvišen neka je Allah, Gospodar svjetova!» (el-Earaf 54)

«Reci: 'Zar, zaista, nećete da vjerujete u Onoga koji je u dva vremenska razdoblja Zemlju stvorio – i još Mu druge ravnine smatrate? To je Gospodar svjetova!*' On je nepomična brda po njoj stvorio i blagoslovljenom je učinio i proizvode njezine na njoj odredio, sve to u četiri vremenska razdoblja, - ovo je objašnjenje za one koji pūaju.» (Sedžda 5)

Pročitamo li ove ajete vidjet ćemo da Allah dž.š. govori o periodu stvaranja svemira. Jasne su riječi koje se nalaze u ovim ajetima, međutim da li riječ jevm (dan) ima isto značenje kao što ima dan? Ako uzmemo

u obzir da jedan dan traje od jednog do drugog izlaska Sunca za jednog stanovnika na Zemlji, možemo li govoriti o istom danu? Kako možemo mjeriti vrijeme stvaranja danom kada nije ni postojao. Nije bilo izlaska Sunca. S druge strane znamo da jedan dan kod Allaha iznosi kao tisuću godina ovdje na Zemlji, ili pedeset tisuća godina, kako to On kaže u suri el-Radž. Zato i jeste upitna dužina dana.

Biblija govori o šest dana stvaranja svijeta. S obzirom da tjeđan ima sedam dana, kršćani su sedmi dan odredili za odmor. Kršćanska doktrina zastupa mišljenje da se Bog sedmog dana odmarao pa otuda i nedjelja kao dan odmora.

Ako množina eijam označava dugo vrijeme, zašto riječ jevm ne prevodimo kao period, a ne dan, kada je znanost dokazala da je stvaranje dugo trajalo. Na jednom drugom mjestu nalazimo druge brojke koje dolaze uz riječ jevm što je još jedan dokaz da Allah aludira na duge periode, a ne dane. Razmotrimo peti ajet sure Sedžda i četvrti sure Meariđž koji glase: «... u vremenskm razdoblju (fi jevmin) koje, prema vašem računanju vremena, tisuću godina traje» i «... u vremenskom razdoblju (fi jevmin) koje pedeset tisuća godina traje». Mislim da su ova dva ajeta sasvim dovoljna da pojasne termin jevm i da nam približe njegovo značenje u Kur'anu.

e) Širenje svemira

«Mi smo nebo moći Svojom sazđali, i Mi uistinu proširujemo» (Zarijat 47)

1912. godine Martin Slipher (Martin Slifer) je dokazao da se galaksije jedna od druge udaljavaju. 1927. godine Humason i Habl potvrđuju njegovu tvrdnju. Habl postavlja zakon o povećavanju razdaljine između galaksija što ujedno potvrđuje i širenje univerzuma. Na osnovu ovog otkrića znanstvenici su danas utvrdili približnu starost svemira.

Astronomi tvrde da eksplozija prvobitne gasovite mase i širenje svemira logički pojašnjavaju tamu koja vlada svemirom. Oni tvrde da su eksplozija i širenje odgovorni i za širenje svjetlosti. Međutim svjetlost ne može pobjeći i to iz razloga što joj gravitacijska sila to ne dozvoljava. Objašnjenje zašto je noć crna je također jednostavno. Zvijezde nemaju dovoljno

snage da osvijetle čitav svemir. On se širi i razbacuje svjetlost koja je nedovoljna za razbijanje tame. Teorija da se svemir počeo širiti nakon Velikog Praska i da se još širi je dokazana i znanstveno, a ne samo Kur'anom.

d) Svršetak svemira

«Tog Dana ćemo smotati nebo kao što se smota list papira za pisanje. Kako smo stvorili svijet, tako ćemo ga i uništiti. To je obećanje Naše, Mi smo doista kadri to učiniti.» (el-Enbija 104)

Sve što ima svoj početak, obično ima i svoj kraj. Jedno od pitanja nad pitanjima, između ostalog, jest i kolaps svemira. Mnogi se pitaju na koji će način nestati ovaj svijet. Postoje dvije teorije što se tiče kolapsa svemira. One su suprotne. Prva govori o svemiru koji će rasti do beskrajja. Po mišljenju zastupnika ove teorije, svemir će rasti sve dok zvijezde ne izgube svoje gorivo i prestanu svijetliti. Tada će sve što je živo pomrijeti, a svemir će se i dalje bez kraja širiti. S nestankom zvijezda postepeno će i svemir nestati.

Druga teorija se sastoji iz vjerovanja da će se svemir, nakon što dođe do određene veličine, početi smanjivati i vratiti će se u svoje prvobitno stanje. Ova teorija se žargonski naziva **teorija harmonike**, međutim, bolje bi joj odgovaralo da je nazovemo teorijom **list papira za pisanje**, kao što to Kur'an pojašnjava u gore citiranom ajetu. Po nekim proračunima znanstvenika, svemir će sa svojim nestankom napuniti sto milijardi godina. S obzirom da neke činjenice govore kako je Univerzum sada petnaest milijardi godina star, preostaje mu znači još osamdesetpet milijardi godina do nestanka.

Uzmemo li u obzir da naše Sunce i Zemlja mogu prije nestati, ne bismo se trebali nadati ovolikim ciframa. Uostalom trenutak Sudnjega dana je samo Allahu poznat. Opisujući Sudnji dan Gospodar između ostalog kaže:

«Na dan kada Zemlja bude zamjenjena drugom Zemljom, a i nebo, i kada svi izađu pred Allaha, jednoga i Svemoćnoga» (Ibrahim 48)

Na osnovu ovog ajeta postoji mišljenje da će Allah stvoriti novi Kosmos, koji će nama biti stran i nepoznat.

(Nastavlja se)

Bego Hasanović

Islamski stav o horoskopima

Nesamo da je bavljenje astrologijom haram, kao što je poznato, već i posjeta astrolozima i slušanje njihovih predviđanja, kupovina knjiga o astrologiji ili praćenje horoskopa takođe je zabranjeno!

Imajući u vidu da astrologija uglavnom nastoji predvidjeti budućnost, oni koji se njome bave smatraju se gatarama. Prema tome, na onoga koji se obraća gatarama, odnosi se stav koji sadrži izjava Poslanika: "Namaz onoga koji pride gataru i upita za svoju budućnost, neće biti prihvaćen u narednih 40 dana i noći." (Sahih Muslim)

Prema navedenom hadisu, kao što je već rečeno, haram je obraćanje proricateljima sud-

što će se dogoditi;" (Kur'an, 27:65)

Međutim, ako neko vjeruje u horoskopska predviđanja, u ono što mu je rekao astrolog ili je pročitao u knjigama o astrologiji, on direktno zapada u *kufir* - nevjerstvo, kao što objašnjava Poslanik Muhammed a.s.:

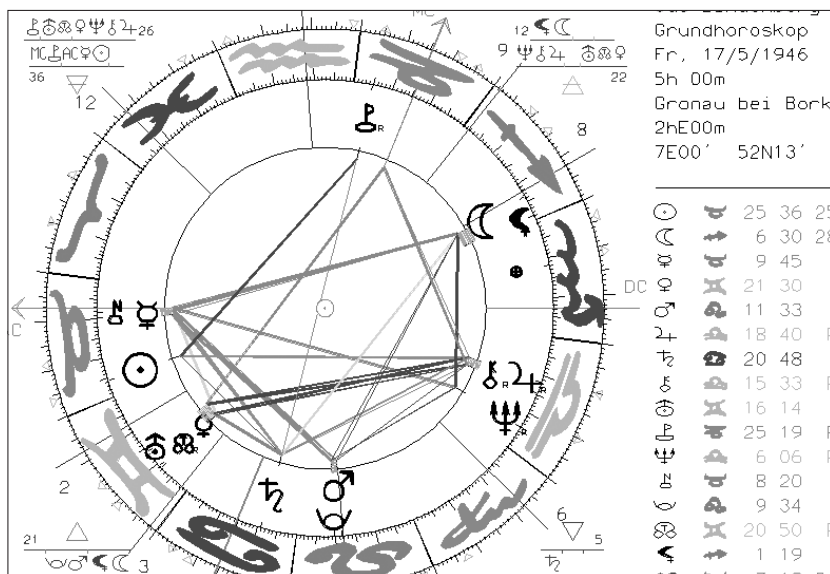
"Ko god pride gataru i povjeruje što mu kaže, sunnja u ono što je objavljeno Muhamedu."

Kao i prethodni hadis, i ovaj se doslovice odnosi na gatara (proricatelje sudbine), ali se u istoj mjeri odnosi i na astrologe. I jedni i drugi tvrde da imaju spoznaje o budućnosti. Ove tvrdnje astrologa upravo su u suprotnosti sa *Tevhidom*, kao i obično gatanje. Oni tvrde da su

ovim putem. Zapravo, ovi putevi predstavljaju sujetan pokušaj da se izbjegne sudbina-kader. Neprosvijećeni vjeruju da ako znaju šta ih čeka sutra, mogu da se pripreme za to već danas. Na taj način misle da mogu izbjeći neke nemile događaje i osigurati bolju sutrašnjicu. Ipak, Allah je naredio svom Poslaniku da kaže:

"A da znam pronicati u tajne, stekao bih mnoga dobra, a zlo bi bilo daleko od mene; ja samo donosim opomene i radosne vijesti ljudima koji vjeruju" (Kur'an, 7:188)

Pravi vjernici treba da se klone ovih puteva. Nakit koji sadrži zodijski znak ne treba da se nosi, čak ni onda kada pojed-

bine, čak i onda kada se sumnja u njihovo proricanje. Jer i kada se posumnja u informaciju dobijenu od određenog astrologa, obično se pomisli da neki drugi, bolji astrolog, možda zna šta donosi budućnost, a budućnost ne zna niko drugi osim Allaha dž.š. Dakle, ovo je vid *širka*, jer Allah dž.š. jasno kaže:

"U Njega su ključevi svih tajni, samo ih On zna, i On jedini zna šta je na kopnu i šta je u moru, i nijedan list ne opadne, a da On za nj ne zna;" (Kur'an, 6:59)

"Reci: "Niko, osim Allaha, ni na nebu ni na Zemlji, ne zna

karakteri ljudi određeni zvijezdama, i da su buduća dešavanja u njihovim životima upisana u zvijezdama. Obična gatar tvrdi da talog koji ostane u šoljici kafe ili čaja, ili linije na dlanu, predstavljaju isto. U oba slučaja, pojedinci tvrde da imaju sposobnost da čitaju, odnosno predskazuju budućnost iz fizičkih predmeta.

Vjerovanje u astrologiju i pripremanje horoskopa je u suprotnosti sa slovom i duhom islama. To predstavlja zapravo praznu dušu, koja nije spoznala *iman*-pravo vjerovanje, već tu prazninu nastoji nadomjestiti

inac ne vjeruje u njih. Oni predstavljaju dio izmišljenog sistema, koji propagira *kufir* i zato ih treba u potpunosti isključiti. Nijedan musliman, koji se smatra vjernikom, ne treba da pita drugog muslimana za zodijski znak, ili da pokuša pogoditi mu znak. Niti bi trebalo da slušaju ili čitaju horoskope iz novina. I bilo koji musliman koji dozvoli da mu horoskop određuje njegovo ponašanje, treba da zatraži Allahov oprost i obnovi svoju vjeru.

Dr. Abu Ameenah Bilal Philips

Preveo:

Muharem Demirović

Hidžra

Uzvišeni Allah je ljudima poslao Muhammeda, a.s., onda kada su bili u najvećoj potrebi za njegovom Porukom. Cijeli svijet je bio u potpunoj tami politeizma i ignorancije vjere. To je bilo vrijeme u kojem je Allah, dž.š., odabrao Svojeg slugu Muhammeda, a.s., za čovječanstvo.

Poslanik milosti, a.s., je došao dati doprinos ljudskoj čistoti, plemenitim manirima i osobinama punim vjere. Došao je biti dobar prema svojim rodacima, komšijama, sustežući se od nepravde i nasilja. Savjetovao ih je Kur'anom u svim slučajevima. Pokazao im je kako treba biti pravedan, i jednak sa ostalim u poštivanju Allahovih zakona.

Allah, dž.š., kaže: Reci: "Gospodar moj zabranjuje razvrat, i javni i potajni, i grijeh, i neopravdano nasilje, i da Allahu smatrate ravnim one za koje On nikakav dokaz objavio nije, i da o Allahu govorite ono što ne znate." (Al-A'raf: 33).

Kada su prvi muslimani odgovorili na poziv Poslanika, a.s., bili su žestoko kažnjeni od strane nevjernika. Poslaniku, a.s., su se suprotstavljale tri vrste ljudi: zavidnici; oni koji su znali istinu ali su je negirali i oni koji su bili u zabludi. Ovi ljudi su učinili sve napore da zaustave širenje islama:

"Oni žele utrnuti Allahovo svjetlo ustima svojim, a Allah će učiniti da svjetla Njegova uvijek bude, makar krivo bilo nevjernicima." (As-Saff: 8).

Kada su torture bile sve žešće u Mekki a mušrici htjeli da ubiju Muhammeda, a.s., melek Džibril je došao kod njega i rekao mu: "Allah ti je dozvolio da se preseliš u Medinu. Zato nemoj provesti me u tvojoj kući pa da im daš priliku da te uhvate." Dok su mnogobošci čekali kod kuće Muhammeda, a.s., da ga uhvate, on im je izmakao učeći početak sure Jasin, bacajući prašinu na njihova lica. Allah je spriječio mnogobošce da vide Muhammeda, a.s., tako što

su zadržijemali.

Allahov Poslanik, a.s., i njegov drug Ebu Bekr, r.a., su se krili u pećini Sevr tri dana sve dok traganje za njima nije prošlo. Kurejšije su pretražili svaki kutak i trag došavši do same pećine u kojoj se Poslanik, a.s., krije. Ebu Bekr je tada rekao: "Ako neko od njih pogleda ispod svojih stopala, primijetit će nas". Poslanik, a.s., ga je, tješuci, savjetovao: "Šta misliš o dva druga, sa kojima je Allah treći?" Nakon tri dana, dva druga su našla vodiča koji ih je poveo do Medine.

Dok je Allahov Poslanik, a.s., bio na putu ka Medini, Suraka ibn Malik, r.a., koji tada nije primio islam, sklopio je dogovor sa Kurejšima da uhvati ili ubije Muhammeda, a.s., za što bi dobio unosnu nagradu. Međutim, Allah je htio da Suraka promijeni mišljenje i da zamoli Poslanika, a.s., da mu oprost. To je priča koja govori kakvo mjesto je zauzimala hidžra prezentirajući manifest pobjede islama i muslimana, ostavljajući nade nevjernika bezplodnim. Allah, dž.š., kaže:

"Ako ga vi ne pomognete - pa pomogao ga je Allah onda kad su ga oni koji ne vjeruju prislili da ode, kad je s njim bio samo drug njegov, kada su njih dvojica bila u pećini i kada je on rekao drugu svome: "Ne brini se, Allah je s nama!", pa je Allah spustio smirenost na druga njegova, a njega pomogao vojskom koju vi niste vidjeli i učinio da riječ nevjernika bude donja, a Allahova riječ, ona je - gornja. Allah je silan i mudar".

Dragi vjernici, Poslanik, a.s., je sa svojim drugom Ebu Bekrom, r.a., ušao u Medinu ponosno i časnno. Nakon toga je sagradio džamiju koja je imala posebne odaje za njegove žene i bila ujedno njegov dom, započinjući novu eru punu blagostanja i pobjeda koje su se temeljile na Božijoj pomoći. Nakon toga, hidžra iz Mekke u Medinu je postala prinudna za sve muslimane, sve do osvajanja Mekke koje je ostvario

Poslanik, a.s.

Hidžra iz Mekke u Medinu je svojevrsno čudo. Grad je tada imao veliki trgovački promet, infrastrukturu i poljoprivredne resurse. Zapravo, život u gradu je finansijski bio nepodnošljiv i za same stanovnike. Sa bilo kojim ljudskim promjerom, migracija u takav grad, sa svim nedostacima, proizvodila bi ogromne ekonomske i društvene poteškoće, ali Allah, dž.š., je htio da se stanje promijeni u korist iseljenja u Medinu.

Hidžra je donijela Medini ostvarenje velikih dobiti. Ljudi su se mogli tada susresti sa Poslanikom, a.s., učiti vjeru od njega, imati koristi od njegovog časnog karaktera, čuvajući njegov sunnet, informisati se o njegovom javnom i privatnom životu, i o svemu što se tiče vjere islama. Hidžra je imala jak uticaj na islam i muslimane jer je Allah prosuo puno blagodati na njih.

Ali, muslimani su se susretali sa mnogo poteškoća tokom prvih dana njihove migracije u Medinu. Te poteškoće su mogli prevazići sa njihovom jakom vjerom, strpljenjem i istrajnošću. Poslanik, a.s., je bio pun ljubavi i sažaljenja prema ljudima uopšte, a prema djeci posebno. Nakon teškog vremena, Allah je obasuo izobiljem stanovnike Medine u svim sferama života.

Svi znamo za nagradu činjenja hidžre koja je učinjena u poslaničkom periodu. Ali postoji i druga vrsta hidžre koja

će nama donijeti takođe veliku nagradu. Mi moramo napustiti neposlušnost prema Allahu i biti Mu poslušni; moramo se kloniti aljkavosti i prionuti ka odanosti u vjeri; napustiti grijeh i otići u poslušnost Allahu; ostaviti lijenost i lažne nade a prihvatiti marljivost, ozbiljnost i traganje za djelima koja će zadovoljiti Allaha; naša srca moraju napustiti ljubav prema ovozemaljskom životu i zavoljeti buduću Svijet. Poslanik, a.s., je rekao: „Musliman je samo onaj čovjek od čijeg jezika i ruku su pošteđeni ostali muslimani, a muhadžir je onaj koji napusta ono što je Allah zabranio“. Allah, dž.š., kaže: „Oni koji vjeruju i koji se iseile i bore na Allahovom putu, oni se mogu nadati Allahovoj milosti. - A Allah prašta i samilostan je.“ (Al-Bekare:218).

U Poslanikovo, a.s., hidžri su lekcije i savjeti za sve muslimane, posebno primjeri strpljenja i istrajnosti. Druga lekcija je da je Allahova volja bila da Poslanik, a.s., učini hidžru na način na koji su ljudi navikli, kao što je jahanje kamile i iznajmljivanje vodiča. Da je Allah htio Poslanik, a.s., bi obavio hidžru jašući buraka (životinja nalik mazgi koju je Poslanik, a.s., jahao kada je u blagoslovljenoj noći Mi'radža otišao u Jerusalim i džennet), ali volja Allahova je bila da muslimani učestvuju sa Poslanikom, a.s., i pomognu svoju vjeru braneći je od svega i svačega. Na nama je najveća dužnost, draga braćo, da pomogne-

mo vjeru Allahovu, tako što ćemo je praktikovati i savjetovati jedni druge i biti strpljivi u tome.

Allahov Poslanik, a.s., je bio izložen nekim pokušajima ubistva, prije i poslije iseljenja. U Mekki je Ebu Džehl pokušao da ubije Poslanika, a.s., prije nego što je Allah poslao meleka Džibrila, a.s., koji ga je zaštitio od toga davoljskog djela. U bitci na Tebuku isti pokušaj je učinjen od strane nekih dvoličnjaka, čak i u Medini su pokušali da ga otruju, ali ga je Allah sačuval od toga. To je podstrek više da bude u svakom pogledu pobozan i da se iskreno oslanja na Njega. Allah, dž.š., veli: „Onome koji se u Allaha uzda, On mu je dosta“. (At-Talak: 3)

Zaista, tekuće poteškoće kroz koje muslimani prolaze u svijetu tjeraju nas da neodložno izučimo pouke iz hidžre. Moramo prepoznati da se stanje ove generacije muslimana ne može popraviti osim povodenjem za našim vrlim prethodnicima: njihovim iskrenim i pravim vjerovanjem, uzvišenim manirima i karakterom, apsolutnom vjerom u Allaha, strpljivošću i činjenjem bogoslužja u skladu sunneta Poslanika, a.s.

Molim Allaha, dž.š., da nas učini od onih koji slušaju istinu i povode se za njom. Molim Ga da nas blagoslovi, uputi i svima oprost. Amin!

Ashraf Salah

Preveo: Džemo Redžematović

Čuvaj se neposlušnosti prema roditeljima

Znaj da bi majčino srce, i kada bi ga nožem iščupao iz njenih prsa, plakalo zbog tvog neuspjeha i radovalo se tvojoj sreći. Ako bi s tim srcem pohitao da ga prodaš i uzmeš nagradu, pa se na tom putu sapleo i pao, ono bi te upitalo: 'Ubi li se, sinko moj?' To lika je majčina ljubav prema djetetu, i još veća.

Znaj da je neposlušnost prema roditeljima jedan od najvećih grijeha, najgorih djela i najklizavijih terena za stropostavanje u vartu džehennemsku. Očevi uzdasi zbog tvoje neposlušnosti, majčine suze zbog tvoje nepokornosti direktno vode Allahovoj srdžbi i Njegovoj kazni. Između roditeljskih suza i uzdaha, te Allaha uzvišenog, nema pregrade i zastora. Neposlušnost roditeljima do Njega se uzdiše direktno. A isto tako direktno se spušta i kazna. Pogledaj ovaj primjer koji se vezuje za velikog učenjaka Abdullaha b. Abbasa, r.anhuma.

Njemu je došao jedan čovjek i upitao ga: "Bio sam se zaručio ženom koja je odbila da se uda za mene. Drugi ju je čovjek zaručio i ona je bila voljna da se uda za njega. Osjetio sam zbog toga veliku ljubomoru, pa sam je ubio!" Ibn Abbas, r.a. ga upita: "Je li ti majka živa?" Odgovorio je "Nije." On mu je tada preporučio: "Pokaj se Allahu Uzvišenom i približi Mu se dobrim djelima koliko možeš!"

Jedan od prisutnih upita, kašnje ibn Abbasa, r.a.: "Zašto si ga pitao da li mu je majka živa?" Odgovorio je: "Zato što ne znam djelo koje je bliže Allahu Uzvišenom od dobročinstva prema roditeljima."

Lijep postupak i dobročinstvo prema roditeljima zauzima, stoga, izuzetno visoko mjesto u islamu. Stvoritelj Uzvišeni u Kur'anu Časnome na nekoliko mjesta govori o ovome i naglašava da je obaveza dobročinstva prema roditeljima najveća obaveza nakon pokornosti i obaveze prema Njemu, neka je slavljen. Tako Allah Uzvišeni govori:

"Gospodar tvoj zapovijeda da samo Njemu robujete i da roditeljima dobročinstvo činite. Kada jedno od njih dvoje, ili oboje, kod tebe starost dožive, ne reci im ni: "Uh" - i ne podvikni na njih i ob-

račaj im se sa riječima poštovanja punim. Budi prema njima pažljiv i ponizan i reci "Gospodaru moj, smiluj im se, oni su mene, kad sam bio dijete, njegovali!"

Pogledaj ove riječi i njihovu ljepotu zbog koje suze udaraju na oči. Jeste li razumjeli njihovu poruku i sadržaj? Uistinu, da je samo ovaj ajet objavljen o ovoj temi i da je u historiji ljudskog roda samo ovo rečeno, bilo bi dovoljno. Onaj ko je shvatio ove riječi, razumio njihovu poruku, postao je svjestan bolova i muka koje majka trpi dok ga nosi, uvidio teškoće porođajnih bolova, spoznao požrtvovanost dojenja i veličinu ovog djela, osjetio i okusio brige oca da bi opskrbio svoju familiju... svaki dan bi se sagao i poljubio noge svojim roditeljima i rekao im: "Hvala vam i da vas Allah obilato nagradi za sve što ste učinili za mene!" Veliki ashab, drug Resullullah, s.a.w.s. i njegov miljenik, Ebu Hurejre, r.a., živio je u jednoj, a njegova majka u drugoj kući. Kad god bi izišao iz svoje kuće, došao bi do vrata kuće svoje majke i pozvao bi je blagim glasom: "Mamice moja!" i nazvao joj selam. Ona bi mu uzvratila: "Sinčiću moj! Neka je i na tebe Allahov selam, rahmet i beričet!" "Tada bi joj Ebu Hurejre, r.a., rekao: "Neka ti se Allah smiluje kao što si se meni smilovala i odgajala me kada sam bio mali!" Ona bi mu uzvratila: "Neka se Allah smiluje tebi, kao što ti činiš meni dobro u mojoj starosti!" Blagi Bože, kako su ovo lijepi primjeri! Poznat je primjer jednog čovjeka koji je iz Jemena zajedno sa svojom majkom došao u Mekku da obavi hadž. Htio se odužiti majci za njeno dobročinstvo tako što ju je stavio na svoja leđa i tako kružio oko Kabe (tafah činio) govoreći svojoj majci: "Ja sam tvoja poslušna deva."

Kada su završili obred hadža, upitao je velikog učenjaka, druga Allahovog Poslanika, s.a.w.s., Abdullaha b.Omera, r.a.: "Jesam li se sada odužio svojoj majci? Nosisam je više nego što je ona mene nosila u stomaku." "Nisi joj se odužio ni za jedan uzdah kada te je radala", odgovori mu Abdullah.

Bajazit Bistami je bio čovjek vrlo poslušan svojoj majci. Intenzivirao je svoju poslušnost onda

kada mu je majka ostarila. Jednom prilikom, majka je legla i zadržala čašu vode. Pošto u kući nije bilo vode, izašao je napolje i kada je došao sa čašom, ona je već bila zaspala. Ostao je cijelu noć čekajući da joj da tu čašu vode. Kada se pred sabah probudila, ugledala ga je kako drži čašu vode u ruci, pa ga upita: "Šta radiš, sine?" Reče joj: "Majko, donio sam ti čašu vode." Proveo je cijelu noć da bi je napojio i ispunio joj želju.

Allahov poslanik, Musa, a.s., pitao je jednom, Allaha dž.š.: "Gospodaru, molim te, kaži mi ko će mi biti prijatelj i drug u džennetu?" Reče mu Uzvišeni: "Musa, u tom i tom mjestu živi jedan mladić, mesar. On će ti biti drug u džennetu." Musa, a.s. se zaputi ka mjestu u kojem je živio ovaj mladić. Kada ga nađe, ovaj ga primi na konak, ne znajući da je to Musa a.s.Kada mladić spremi sofru, uputi se ka jednoj korpi koja je visila na zidu i iz nje izvede jednu staricu, nahrani je i napoji, a zatim je ponovo vrati u korpu. Ona je nešto gundala što se nije moglo razumjeti. Upita ga Musa, a.s.: "Ko je ova žena?" Mladić odgovori: "To je moja majka. Ja je svako jutro i svako večer ovako nahranim i napojim." "A zašto je stavljao u ovu korpu?" - upita ga, ponovo, Musa, a.s. "Pa, jednom prilikom, dok je ležala na krevetu, htjela je nešto uzeti, pa je pala iz kreveta. Iz brige da joj se to ne bi desilo, ja je ovako zatvaram u korpu." "Nakon toga ga ponovo upita Musa, a.s.: "Čuo sam da je nešto gundala. Vjerovatno je upućivala dovu za tebe?" Mladić reče: "Da. Ona svakog dana kaže: "Uzvišeni Gospodaru, ja sam zadovoljna svojim sinom, pa i Ti budi zadovoljan njime. Podari mu mjesto u Džennetu da bude komšija nekom od tvojih poslanika." Tada mu Musa, a.s., reče: "Allah dž.š. je primio dovu tvoje majke. Ti ćeš biti moj komšija u Džennetu."

Nažalost...Koliko su se samo današnje generacije udaljile od ovih časnih i lijepih primjera. Poštovanje i poslušnost prema roditeljima izgubilo je uzvišeno mjesto koje mu pripada i ostalo samo mrtvo slovo na papiru. Štaviše, roditelji su danas predmet poru-

ge, ponižavanja, psovanja, udaranja, pljuvanja i ubistva!!! Kako je to prije četrnaest vijekova nagovijestio Resullullah, s.a.w.s., kada je bio upitan o predznacima Sudnjeg dana. Rekao je tada: "Kada vidiš da majka sebi rodi Gospodariću..."

Ovo može značiti i kada vidiš da je majka od svoga djeteta ponižavana, pljuvana, udarana, psovana, ubijena... očekuj Sudnji dan. Zar to ne vidimo svuda oko sebe?

Boje li se ljudi koji su nepokorni svojim roditeljima, strahuju li za svoju djecu da im ne uzvrate istom ili još većom nepokornošću i neposlušnošću? Poslušaj ovaj primjer i dobro o njemu razmisli. El Asmei navodi kako je jedan Arap krenuo u potragu za najneposlušnijim čovjekom, dok nije došao po starca koje je imao oko svog vrata uže. Pio je iz priljagov lonca iz kojeg ni deve ne bi pile. Živio je u smetljistu izložen Suncu. Iza njega je stajao jedan mladić, a u ruci je držao uže koje je bilo oko starčevog vrata, koje mu se jako urezalo u leđa. Arap se obrati mladiću: "Zar se ne bojiš Boga šta to činiš jadnom starcu?! Zašto ga još i tučeš?" "Da znaš, to mi je otac", odgovori mu mladić. Ovaj mu reče: Allah će te kazniti." Mladić mu odgovori: "Tako je on radio sa svojim ocem, a njegov otac sa svojim." Tada Arap reče: "Shvatilo sam da je ovo najružnija slika neposlušnosti."

Neposlušnost roditeljima, uistinu, vodi čovjeka ka poniženju koje će mu Allah prirediti na ovom i budućem svijetu. Allahov Poslanik, s.a.w.s., se jednom prilikom popeo na mimer (postolje u džamiji) i rekao: "Amin (ispuni Bože)!" Upitali su ga: "Zašto si to rekao, Allahov Poslanice?" Reče im: "Došao mi je melek Džibril i rekao: "Ponižen bio!" Rekao sam "Amin". "A ko to, Allahov Poslanice (da bude ponižen)?" - upitao sam prisutni. Odgovorio je: "Onaj kod kojeg njegovi roditelji dožive starost, a on zbog njih ne ude u Džannet!"

Uistinu, iako se u islamu potencira dobročinstvo prema oba roditelja, dobročinstvo prema majci se posebno naglašava. To je zbog njene veće žrtve i materinske uloge, jer zaista, ona dijete nosi, zbog toga, njeno zdravlje

trpi, a uz to ona trpi radi djeteta ono što niko drugi ne bi trpio. Znajući za ovo, a imajući u vidu ulogu majke i njen trud koji ulaze, Resullullah, s.a.w.s., govorio je o našoj obavezi prema majci sa krajnjim respektom.

Jednom prilikom, dođe jedan čovjek Allahovom Poslaniku, s.a.w.s., upita ga: "Allahov poslanice, ko je najpreči za moje lijepo druženje s njim i moje lijepo ponašanje prema njemu?" Resullullah, s.a.w.s., odgovori: "Tvoja majka!" Čovjek upita: "A nakon nje?"; "Tvoja majka", odgovori. "A nakon nje?" "Tvoja majka", odgovori. "A nakon nje?" - upita čovjek (po četvrti put). "Tvoj otac", odgovori mu Resullullah, s.a.w.s.

Međutim, u samo jednom slučaju dozvoljeno je djetetu da se usprotivi i iskaže nepokornost svojim roditeljima. Kada je to? To je onda kada roditelj (ili jedno od njih) traži i zahtijeva od svog djeteta nepokornost prema Allahu Uzvišenom. Ovo se dešava u situacijama kada roditelji podstiču dijete ili mu nareduju haram, a sprječavaju ga ili mu zabranjuju izvršavanje farzova i dobrih djela.

Rekao je Allah Uzvišeni: "Ako te budu nagovarali da drugog Meni ravni smatraš, onoga o kome ništa ne znaš, ti ih ne slušaj i prema njima se, na ovom svijetu, velikodušno ponašaj, a sledi put onoga koji se iskreno meni obraća; Meni ćete se poslije vratiti i ja ću vas o onome što ste radili obavijestiti."

Divan je primjer koji se, nezostavno, na ovom mjestu mora navesti. To je primjer S'ada b.Ebi Vekkasa, r.a., velikog ashaba Muhammeda s.a.w.s. i jednog od deseterice koji su još za svog života obrađivani Džennetom.

Kada je primio islam, njegova majka ga je na sve moguće načine pokušavala odvratiti od puta Istine. Na tom putu i radi postizanja svoga cilja odlučila se na strajk glađu, misleći da će to slomiti njenog sina, izazvati kod njega sažaljenje i vratiti ga u staru politeističku vjeru (širk idolatrija - ožavanje kipova, lažnih bogova). Tri dana nije govorila, jela, niti pila, izlažući se pri tome, žestokim sunčevim zrakama. Nakon tri dana, počela je gubiti svijesti od gladi i iscrpljenosti. Kada je to primijetio, Sad, r.a., joj je prišao i blago rekao: "Majko, tako mi Allah, kada bi imala stotinu duša, pa ti sve jedna po jedna izlazila, ja se ne bih islama odrekao! Ako hoćeš jediti, ako nećeš, ne moraš!" Nakon ovoga, ona se vratila normalnom životu.

Sanin Musa

Odlomak iz nove knjige:
"Uljepšaj svoj život"

Bajramska poruka lidera islamske revolucije Irana, ajatolaha Sejijda Ali Hameneia

Oduprimo se neokolonijalizmu

“A kad završite obrede vaše, opet spominjte Allaha, kao što spominjete pretke vaše, i još više Ga spominjite!”

Muslimanska braćo i sestre!

Dani hadždža su dani nade i vijesti radosnica. S jedne strane grandioznost solidarnosti i jedinstva među musafirima Kuće monoteizma u srca ulijeva nadu, a s druge, osvježavanje duša milošću i beričetom spominjanja Allaha (dž.š.)- zikrullahah, donosi radnosne vijesti o otvaranju kapija milosti.

Hadžije, nakon što ispoštuju tajnovite i mistične obrede hadždža koji su preplavljeni zikrom i skrušenošću, ponovo bivaju pozvani da spominju i zikir čine Allaha Uzvišenog. Ovo isticanje zikra je zbog toga što spominjanje Boga čini da obamrla srca opet zasijaju i da se iz njih podigne nur (svjetlost) imana i nade. Tada srce koje je osvijetljeno i preplavljeno imanom, čovjeka čini dovoljno jakim da ispravno pređe klizave i teško prolazne litice života i stigne na vrhove materijalnog i duhovnog savršenstva. Duhovnost hadždža je upravo u zikrullahu (spominjanju Allaha Uzvišenog) koji je, poput duše, utkan u svaki obred i propis hadždža. Ovaj blagorodni izvor mora nastaviti klučati i poslije perioda hadždža, a njegovi rezultati treba da nastave da daju plodove. Čovjek je na raznim životnim poljima žrtva svoga nemara i zaborava. Gdje god postoji nemar, postoji i moralna propast, intelektualno zastranjenje i duhovno pokleknuce. Upravo ove štetne pojave, pored sunovrata ličnosti, mogu, na svoj način, dovesti i do poraza naroda i raspada civilizacija. Hadždž je jedna od najboljih mjera predostrožnosti islama u suzbijanju nemara i zaborava.

Međunarodni karakter ove grandiozne ceremonije, jasno prenosi poruku da je islamski ummet u svom kolektivnom identitetu, osim individualnih obaveza propisanih svakom muslimanu, obavezan suzbijati nemar i zaborav u svojoj unutrašnjosti.

Ibadeti i propisi hadždža nam daju priliku da se, bar privremeno, oslobodimo zarobljenosti i nemarne ovisnosti o užicima, prohtjevima i samouljepšavanju. Iham, namaz, tavvaf, saʿj i voquf, ispunjavaju nas spominjanjem Boga i približavaju Njegovoj blizini, pritom ispunjavaju našu dušu bliskošću sa Uzvišenim Stvoriteljem. S druge strane, fascinantnost, grandioznost i veličina ovog jedinstvenog skupa nas upoznavaju sa stvarnošću velikog islamskog ummeta koji je iznad naroda, rasa, boja i jezika. Ovaj saživljeni i usklađeni skup, ovi jezici sa kojih teče isti govor, ova tijela i srca koja su okrenuta prema istoj qibli, ovi ljudi koji predstavljaju desetinu zemalja i naroda, svi pripadaju jednom tijelu i grandioznoj uniji koja se zove islamski ummet. Istina je da je islamski ummet jedan duži period proveo u nemaru i udaljenosti od samoga sebe. Današnja naučna i praktična dekadencija, potčinjenost na političkim, industrijskim i ekonomskim poljima, gorki je produkt nemarnosti i zaborava. Sada, kada je u svijetu došlo do velike promjene, ili je ta promjena u toku, islamski ummet mora nadoknaditi svoju nemarnost kojom je bio zaokupljen u prošlosti. Na svu sreću, pojedine pojave u današnjem vremenu predstavljaju radosnu vijest o početku pokreta kojem je cilj nadomještanje propuštenog i izgubljenog.

Ne treba sumnjati da im-

perijalistički svijet, budnost i svjesnost muslimana, islamsko jedinstvo i progres naših naroda na raznim poljima nauke, politike, inovacija i kreativnosti, smatra najvećom preprekom svojim monopolističko-dominacijskim stremljenjima u svijetu i da se sa tim pojavama bori svim svojim silama. To nama, muslimanskim narodima, pokazuje i iskustvo kolonijalizma i neokolonijalizma. Sada kada je nastupilo vrijeme transneokolonijalizma, moramo učiti iz tih iskustava i ne dozvoliti neprijatelju da još jednom dugoročno ovlada našom sudbinom. U onim gorkim i mrklim vremenima, zapadne dominacijske sile bijahu mobilisale sve svoje kulturne, ekonomske, političke i vojne instrumente i potencijale kako bi oslabile muslimanske zemlje i narode kojima su nametale razilaženja, netrpeljivost, siromaštvo, nepismenost i neznanje. Nemaštost, lijenost i slabost ličnosti velikog broja političara i neodgovornost mnogih naših eminentnih kulturnih ličnosti im je pomogla u svemu tome, a rezultat tih aktivnosti se ogleda u pljačkanju naših bogatstava, ponižavanju, pa čak i negiranju našeg identiteta i uništavanju naše nezavisnosti. Mi, muslimanski narodi, tada svakim danom postajamo sve slabiji, a pohlepni dominacijski pljačkaši, sve jači. Sada, zahvaljujući odvažnosti i samopožrtvovanju boraca i hrabrosti i iskrenosti lidera na nekim djelovima islamskog svijeta, islamsko buđenje je proširilo horizont svoga talasja, i omladina, eminentne ličnosti i sve narodne grupe su izašle na scenu u mnogim islamskim zemljama, a prljavo lice dominacijskih snaga je postalo jasno mnogim muslimanskim političarima i državnim

zvaničnicima. Predvodnici imperijalizma, međutim, ponovo tragaju za novim instrumentima, metodama i načinima nastavka i jačanja vlastite dominacije nad islamskim svijetom. Parola vezana za širenje demokratije i zaštitu ljudskih prava, jedna je od tih metoda.

Danas, veliki šejtan, koji je ujedno i oličenje kriminozogenosti i zlohotnosti, maše zastavom ljudskih prava i narode Bliskog istoka poziva u demokratiju. Demokratija na kojoj insistira Amerika znači da na najviše položaje u tim zemljama treba, pomoću zavjera, korupcije i zavodljive propagande, te naizgljed narodnih, a u biti američkih, izbora, da dođu ukroćene i poslušne osobe koje će predstavljati američke faktore u ostvarenju prljavih imperijalističkih ciljeva. Na prvom mjestu ovih podlih ciljeva se nalaze gušenje islamističkog talasa i ponovna izolacija i negacija islamskih vrijednosti. Svi propagandni i politički instrumenti Amerike i drugih monopolističko-dominacijskih sila su aktivirani u cilju odaganja, a po mogućnosti, i totalnog gušenja, pokreta za islamsko buđenje u svijetu. Muslimanski narodi danas moraju biti potpuno budni, svjesni i oprezni, a ullema, vjerski poglavari, intelektualci i akademski građani, pisci, pjesnici i umjetnici, omladina i naučnici, svi i baš svi, moraju biti svjesni i oprezni da djeluju u pravom trenutku i da ne dozvole Americi svjetožderu da započne novi period imperijalističkog monopolizma u islamskom svijetu. Parola o demokratiji koju ističu monopolisti koji su godinama štiti diktatorske režime u Aziji, Africi i na američkom kontinentu, ni u kom slučaju nije prihvatljiva. Uistinu je

prezirna i mrska tvrdnja o borbi protiv nasilja i terorizma od strane onih koji svesrano promiču cionistički terorizam i čine najbrutalnije i najkrvavije vidove nasilja u Iraku i Avganistanu. Tvrdnje o odanosti građanskim pravima od strane šejtana koji su oduvijek podržavali, bodrili i hvalili zločine teroriste i krvopije kakav je Šaron nad palestinskim narodom, uistinu su vrijedne prezira i proklinjanja. Činioci zločina u Guantanamu, Abu Grajbu i tajnim zatvorima u Evropi, oni koji ponižavaju narode Iraka i Palestine, oni koji odgajaju, opremaju i obrazuju grupe koje u ime islama krv muslimana Iraka i Avganistana smatraju dozvoljenom, nemaju pravo da govore o ljudskim pravima. Američka i britanska vlada koje mučenje osumnjičenih osoba, pa čak i prolivanje njihove krvi po ulicama smatraju dozvoljenim i bez ikakvog sudskog naloga ili pravne dozvole prisluškuju i kontrolišu svoje vlastite građane, nemaju pravo da se predstavljaju kao zaštitnici građanskih prava. Vlade koje su proizvođač i upotrebom nuklearnog i hemijskog oružja ocrnile vlastitu savremenu istoriju, nemaju pravo da se ističu kao povjerioci i tutori neširenja nuklearne industrije u svijetu.

Muslimanska braćo i sestre!

Danas svijet, posebno islamski, prolazi kroz veoma osjetljiv period. S jedne strane je talas buđenja preplavio cijeli islamski svijet, a s druge strane je spala zavjesa s lažljivog, zavodljivog i licemjernog crnog lica Amerike i drugih imperijalista. S jedne strane je na određenim djelovima islamskog svijeta krenuo pokret za ponovnu spoznaju identiteta i snage, a s dr-

uge se u velikoj i prostranoj zemlji kakva je islamski Iran, pod rodom svjenčila mlada voćka nezavisne i domicilne nauke i tehnologije, tako da je dah koji je u potpunosti promijenio političko i socijalno okruženje sada stigao i do nauke, solidarnosti i izgradnje. Istovremeno se i u političkom i vojnom postrojavanju neprijatelja pojavljuju nedostaci, slabosti i stagnacija. Danas su Irak s jedne, a Palestina i Liban s druge strane, izložba slabosti, nedostataka i nemoći Amerike i cionizma; sila prepunih tvrdnji o vlastitoj svemoći. Američka politika na Bliskom istoku je na svom prvom koraku suočena sa velikom preprekom, a neuspjeh u realizaciji te politike je prerastao u instrument usmjeren protiv njenih planera. Danas je dan u kojem muslimanske vlade i narodi mogu preuzeti glavnu ulogu i početi praviti velika djela. Pomoć ugnjetenom palestinskom narodu, podrška budnom narodu Iraka, čuvanje stabilnosti i nezavisnosti Libana i Sirije i drugih zemalja regiona, dužnost je svih, a obaveza eminentnih političkih, vjerskih, kulturnih ličnosti, omladine i intelektualaca, umnogome je teža od obaveze ostalih članova društva. Jedinstvo i solidarnost među sljedbenicima islamskih mezheba i škola, izbjegavanje etničkih i sektaških nesuglasica i netrpeljivosti, moraju biti najistaknutije parole ovih istaknutih članova društva. Naučna i politička veselost i poletnost, kulturni napori i mobilizacija svih snaga u ovim glavnim redovima, mora postati naslovnicom njihovog poziva.

Islamskom svijetu za demokratiju i ljudska prava nijesu potrebni pogrešni i u više navrata prekršeni zapadni recepti. Demokratija se nalazi u dubini islamskih učenja, a prava čovjeka predstavljaju najistaknutiji govor islama. Nauku treba učiti od svakoga ko je ima, ma gdje i ma u kojem vremenu da se nalazio, ali islamski svijet se mora potruditi da ne ostane vječiti učenik i da svoje talente, potencijale i odlučnost

iskoristi za kreativnost, inovativnost i proizvodnju i širenje nauke. Zapadne vrijednosti koje su dovele do moralnog kraha, širenja pohotnih prohtjeva, nasilja i legalizacije istospolnih brakova i ostalih pokudnih pojava tog tipa, nijesu za oponašanje. Islam sa svojim uzvišenim vrijednostima, najbolji je izvor prosvjetljenja čovjeka, a istaknute ličnosti u islamskim društvima imaju neodgodivu obavezu preispitivanja i promicanja ovih vrijednosti. Temeljna islamska načela odbacuju i osuđuju slijepi, brutalni i varvarski terorizam kojeg okupatori Iraka trenutno koriste za napad na islam i muslimane i nastavak vojne okupacije te islamske zemlje. Prvoosumnjčeni za ta zločinačka zblivanja su američke vojne trupe i američki i izraelski špijunski servisi, a njihova nastojanja u cilju ostvarivanja uticaja na proces formiranja vlade u Iraku, predstavljaju njihov najbliži prljavi cilj.

Muslimanska braćo i sestre!

Garant svim velikim ciljevima i nastojanjima islamskog ummeta je tavakkul, oslanjanje na Boga Uzvišenog, vjerovanje u sigurno obistinjenje obećanja Kur'an-i Kerima i jačanje islamskog jedinstva, a obligatne obaveze koje proizilaze iz propisa hadždža, svojim bogatim i učinkovitim "zikrullahom" i okupljanjem i sjedinjavanjem velikog broja muslimana u svojim obredima, mogu predstavljati polazište i odskočnu dasku za ovaj sveobuhvatni pokret. Potpuno čišćenje i udaljavanje od predvodnika nevjerništva i imperijalizma u riječi i djelu tokom obavljanja ove islamske obaveze, može prerasiti u najbolji uzor djelovanja i prvi korak na ovome putu.

Molim Allaha (dž.š.) da sve vas hadžije obaspe svojom milošću i pomoću, a za sve muslimane želim dovu velikog hazreti Veljullaha, ruhi fedahu.

Vesselamu alejkum ve rahmetullah!

Poslanikova Povelja o sigurnosti hrišćana

Na islam se u pogledu tolerantnosti često gleda jednodimenzionalno. Generalni princip mirnog propovijedanja Božije riječi, blagim pristupom, mudrošću i lijepom riječju, često biva zanemaren. Miroljubivi princip kao osnova islamskog poziva biva zamjenjen izuzecima, koje kroz istoriju počinje pojedinci.

Kur'anska naredba: "U vjeru nema prisile" gubila bi smisao, ako bi se ustvrdilo da je stav islama prema nemuslimanima "šehadet (prihvatanje vjere) ili smrt". Osim Kur'ana i Sunneta (Poslanikove s. a. w. s. prakse) brojni istorijski izvori svjedoče da je islam uvijek zabranjivao prisilu u misionarstvu.

Svojevrsnu potvrdu tolerantnosti islama nalazimo na sasvim neočekivanom mjestu - u biblioteci manastira St. Katarina, na Sinajskom poluostrvu, u Egiptu. Ove, više od milenijuma stare zidine, pamte puno toga, dok njihova biblioteka i danas čuva brojne čitljive svjedoke prošlosti. Manastir je jedan od veoma bitnih istorijskih svjedoka postojanja ortodoksnog (pravoslavnog) hrišćanstva na Bliskom istoku. Nalazi se u podnožju "Džebel Musa", brda na kome je, po predanju vjerskih izvora sve tri religije, Musa a. s. primio Objavu od Allaha dž. š.

U nedavno okončanom istraživanju, Abdurrahman Rejhan, upravitelj odsjeka za istorijska istraživanja u oblasti Deheb, potvrdio je postojanje povelje o sigurnosti hrišćana, koja se pripisuje poslaniku islama, Muhammedu s. a. w. s. Povelja, kako Rejhan u studiji navodi je "naredba muslimanima a garancija hrišćanima", kojom muslimani imaju obezbijediti slobodu vjere, sigurnost egzistencije, imetka i hrana svim hrišćanima sa kojima dođu u dodir. Studiju pročitavaju sasvim relevantni istorijski izvori. Tako tvrdnje pojedinih komentatora da su

povelju hrišćani sami izmislili kako bi se sačuvali "muslimanskim nasrtajima", gube na vrijednosti pred ovim dokazima.

Rejhan kaže: "Shodno miroljubivim učenjima islama, poslanik Muhammed s. a. w. s. je garantovao hrišćanima ličnu, imovinsku, djelatnu i religijsku sigurnost, aktom poznatim kao "Vjerovjesnikova povelja". Primjerak povelje i danas čuva biblioteka manastira St. Katarina".

Radi se o prepisanom primjerku kojeg biblioteka čuva umjesto originala kojeg je

otivi se naredenom, biće pronevjeritelj i poništilac Allahova obećanja, vjere Njegove ismijavatelj, prokletstva zaslužan. Bio on sultan ili vjernik musliman, ako mu monah ili isposnik zaštitu zatraži bio on sa brda ili iz doline, naselja ili pećine, brežuljka ili ravnice, ja ću biti sa njima, otklanjajući od njih svako neprijateljstvo, lično ili preko sljedbenika svojih, jer su i oni (hrišćani) stado moje i štice moji..."

Abdurrahman Rejhan takođe spominje da manastirska

Potvrdu tolerantnosti islama nalazimo i u biblioteci manastira St. Katarina, u Egiptu

1517 godine preuzeo sultan Selim I. Prapatni spisi svjedoče da se radi o potpuno autentičnom prepisu.

U nedostatku prostora, navešćemo samo uvodni dio povelje, koja je u Rejhanovoj studiji navedena kompletna:

"Ovo je knjiga koju piše Muhammed sin Abdullahov, svim ljudima obveseljivač i upozoritelj, prepuštajući se sigurnosti Božijoj prema stvarima Njegovim, da ljudi ne bi, nakon poslanika, protiv Allaha dokazali imali. Allah je svemoguć i milostiv. Piše je sljedbenicima vere njegove i svima onima koji ispovijedaju Hrišćansku vjeru, bili oni na istoku ili zapadu, bliski ili daleki, Arapi ili ne-arapi, poznati ili nepoznati. Knjigu ovu kao zavjet ostavlja njima, pa ko preokrene ovaj zavjet u nešto drugo, uspr-

biblioteka čuva preko dvije stotine fermana kojima su halife i namjesnici islamske vlasti nakon Muhammeda s. a. w. s. garantovali sigurnost hrišćanima unutar islamske vlasti. Fermanski datiraju iz perioda od 12 do 19 vijeka. Skoro punih 8 stoljeća garantovane slobode ispovijedanja vjere, potvrđivane su od najviših državnih funkcija islamske vlasti.

Ovi istorijski spisi su potvrda da je islam, za ostale religije bio "more tolerantnosti", za sve koji nijesu odnos prema ovoj vjeri gradili na neprijateljstvu. Stoga akti nasilja i prisile od strane pojedinaca, marginalizovanih organizacija koje razloge sopstvene slabosti traže u drugima, nijesu u stanju da pomraču svijetlu amplitudu kojom se ova vjera širila.

Enis Burdžović

ELIF

gazetë islame

Hixhreti është meditim, mësim dhe lëvizje

Nga: Nexhat S. Ibrahim

Ndryshimet e mëdha në rrafshin politik, ekonomik, kulturor dhe në fushat tjera në fillim të shekullit XV hixhri apo në kapërcell të shekullit XX-XXI gregorian janë çast i përshtatshëm për një vetëshqyrtim, vetëanalizë karshi historisë së kulturës dhe të qytetërimit islam por edhe karshi të historisë botërore. Ky vetëshqyrtim është për arsye se paraqitja e Islamit në skenën botërore në shekullin VII-të bëri që historia të mos kthehet kurrë më në pozicionet e kaluara, e të cilën periudhë, domethënë paraqitjen e Islamit kundrejt kohës së kaluar, filozofi i shekullit XX, M. Ikbali e quan epokë të hyrjes në moshën e pjekurisë të gjinisë njerëzore. Nëse Islami në shekullin e VII ishte në gjendje të bëjë ndryshime pozitive dhe cilësore në jetën e asaj kohe, duhet të shohim a e ka Islami edhe tash atë forcë, atë cilësi, atë shklop magjik për ndryshime rrënjësore në rrafshin politik, ekonomik e kulturor?

Pikërisht kjo arsye, këto probleme, ky degradim aktual i jetës moderne na imponon që, së paku herë pas here, t'ia hedhim një vështrim shekujve të kaluar, të analizohet e kaluara, trashëgimia shumë e pasur dhe e llojllojshme, dhe të analizohet qëndrimi i muslimanëve të sotshëm ndaj të kaluarës, që shpesh di të jetë pasiv, indiferent dhe i shtrembëruar. Pasojë të kësaj kemi indiferentitetin ndaj Islamit dhe trashëgimisë islame, largimin nga islami dhe nga trashëgimia e tij apo edhe abuzimin me Islamit dhe trashëgiminë e tij nga ana e vetë muslimanëve.

Përkundër ca sukseseve në shikim të parë në fusha të ndryshme të muslimanëve në fillim të shekullit XX e pas, si në rrafshin e brendshëm ashtu edhe në të jashtëm, është bindje dhe konstatim se qëndrimi i muslimanëve nuk është në nivel të kohës dhe detyrimeve të kohës që kërkon Islami për hixhretin. Disi, hixhreti rregullisht manifestohet në institucionet muslimane, nëpër familjet muslimane, por këto manifestime, në njëfarë mënyre, janë tepër të zbehta, inerte, në shenjë të ndonjë ëmbëlsire, në shenjë të ndonjë lutjeje, ndonjë leximi solemn të ndonjë fragmenti të Kur'anit. Hixhreti në këto ceremoni e solemnitete më tepër paraqet

barrë se sa qllirim, më tepër çast drejt të kaluarës dhe të kaluarave se sa drejt të ardhmes, drejt studimit, përsiatjes dhe sendërtimit të porosive që rrjedhin nga hixhreti.

Dëgjuesi, lexuesi, bashkëbiseduesi muslimanë jo fortë i informuar, apo jomuslimani, me të drejtë do të shtrojnë pyetjen: ç'është hixhreti, ç'kuptim ka hixhreti, çfarë historie ka hixhreti, ç'kuptim ka për neve sot hixhreti e shumë pyetje të tjera? Përgjigja në këto pyetje kërkon edhe hapësirë edhe kohë më të madhe se sa që është pretendimi i këtij shkrimi. Megjithatë, do t'i cekim disa nga kuptimet e mundshme:

- Hixhreti është ngjarje që e ndërroi rrjedhën e historisë njerëzore, jo vetëm muslimane. Historia njerëzore nga paganizmi dhe nga një monoteizëm i degraduar dhe i bastarduar judaistokristian kaloi në një monoteizëm të kristalltë e të pastër pa kurrfarë përzierjesh e premisash politeizmi që bastardojnë besimin e mirëfilltë në Një dhe të Vetmin Allah;

- Hixhreti është kthesë vendimtare në zhvillimin e njerëzisë me vullnetin e Allahut. Kjo datë është unikale për tërë historinë. Nuk lidhet për personalitete, qoftë ajo edhe e njeriut më të madh - Muhamedit a.s.. Nuk lidhet as me ngjarje familjare, të qytetit apo të vendit, por me një dukuri që ndanë dhe dallon të vërtetën nga e errëta dhe që i përket tërë botës;

- Hixhreti është zbulim i mjedisit më frytdhënës për zhvillimin e Fjalës së Allahut të madhë-rueshëm dhe nuk është ikje prej vështirësive e problemeve. Shumë interpretime të hixhretit janë të llojit se hixhreti është ikje nga jeta e vështirë dhe e papërballueshme në Meke. Përkundrazi, hixhreti nuk është ikje, por 'shkëputje' e lidhjeve, marrëdhënieve të deriatëhershme të dëmshme për Islamit, braktisje e lidhjeve me fisin që dëmtojnë Islamit, shpërngulje nga një vend në tjetrin për krijim të kushteve dhe favorëve më të përshtatshme për përhapjen e Fjalës së Allahut. Shumë familjarë u ndanë mes veti për shkak të Fjalës së Zotit dhe Pejgamberit të Tij;

- Hixhreti është braktisje e asnjë që Allahu urdhëron dhe njëkohësisht përpjekja drejt asaj me çka Ai kënaqet. Islami është nda-

rje përfundimtare nga e kaluara në besim por edhe në jetën e përditshme. Hazreti Omeri r.a. nga armiku i përbetuar u shndërrua në luftëtarin më të madh. Islami i dha fund pijeve dehëse dhe ofroi platformën për përmblylljen e robërisë, hakmarrjes dhe shumë veprimeve të shëmtuara e të dëmshme për një pikëpamje që pretendon të jetojë gjatë historisë. Hixhreti është fillimi i ndërimit të një drejtësie sociale. I pasuri në-përmjet 'sadakave' të detyrueshme dhe vullnetare duhet ta pastrojë veten nga gabimet dhe defektet shpirtërore dhe materiale. Mirëpo, koha aktuale dëshmon të kundërtën. Vallë, nuk vlen porosia e hixhretit edhe për pasanikët dhe dijetarët e vendeve të pasura arabe për pjesën tjetër të botës muslimane?;

- Hixhreti është sakrificat kulminante të cilën njeriu mund ta bartë dhe ta ofrojë për idealin e tij. Ai për hir të besimit të tij Islami shkëputi lidhjet me më të afërmit, braktisi jetën e deriatëhershme, afarizmin e deriatëhershme. Muslimani braktisi besimin në zotat lokalë, në zanat e shtirigat, në djajtë e demonët në favor të Zotit Një dhe të Vetëm, pa kurrfarë kompromisi. Por, a po e bëjnë këtë aktualisht prijësat fetarë e politikë në vendet dhe bashkësitë muslimane? Vallë, mos kemi krijuar hyjni individual, lokal që do t'i identifikonim me elitën politike botërore dhe kapitalin dhe harrojmë hixhretin? Është më se e qartë se për shkak të aleancave politike dhe ekonomike të gabueshme sot për arabin është më i dëmshëm persiani se sa ameriani apo për persianin arabi e të ngjashme;

- Hixhreti është frymëzim i pashtershëm, motiv i fuqishëm dhe fuqi motorrike për besimtarët e sinqertë. Ka zëra të cilët pohojnë se nuk ka hixhret pas hixhretit, duke i konceptuar shumë ngurtë porositë e hixhretit. Vërtetë, geografikisht dhe fizikisht nuk ka hixhret pas hixhretit, por përkundrazi, hixhreti jeton vazhdimisht të muslimani i mirëfilltë, ai është elif-baja e besimtarit dhe sa herë zbehet në përsiatjet dhe aksionet e tij, besimtarit duhet t'i kthehet hixhretit për frymëzim të ri. Hixhreti duhet të jetë meditim, mësim dhe veprim e lëvizje e jo gjum, përtaci dhe nënshtrim e robërim sistemeve e ideologjive shekullariste me primesa pagane-

judaiste-kristiane. Hedhni një vështrim elektoratit zgjedhor në botën muslimane apo në tokat shqiptare dhe do të shihni një gjendje për vajtim. Besimtarit musliman me votën e tij dhënë armikut të tij i bën dhunë vetes dhe madje krenohet me veprimin e tij. Kështu e kemi në Kosovë, kështu e kemi në Shqipëri, kështu e kemi në vendet muslimane;

- Hixhreti me vetë bartë idenë e aksionit, ndryshimit dhe rimëkëmbjes, idenë e sendërtimit të porosive të Kur'anit dhe Sunnetit në çdo çast historik. Hixhreti edhe pse ka ndodhë në shekullin VII, ai nuk i takon vetëm shekullit të VII-të. Ai është i yni po aq sa edhe i atij brezi. Ngushtimi i kuptimit të tij vetëm në shekullin e VII-të dhe vetëm brenda shketësirës së Arabisë do të thotë varfërim dhe cungim i vlerave shumëpërmasash të hixhretit. Ngushtimi i porosive të hixhretit vetëm në ngjarje historike ka sjellë që pikërisht në trollin ku fizikisht ndodhi hixhreti, ai të degradohet në mënyrat më të rënda e më zhgënjyese. Si të kuptohet ndryshe fakti se Beteja e Bedrit ishte më tepër shkollë se sa luftë, më tepër ndërtim i njeriut se sa mbytje e njeriut karshi gjendjes aktuale në botën arabe ku përqindja e analfabetizmit kalon mbi 50% të popullsisë;

- Hixhreti është 'revolucion' i madh shpirtëror e material, intelektual e edukativ, social dhe ekonomik. Edhe më drejt, hixhreti është 'islamizim' permanent interior dhe eksterior i muslimanit, pa marrë parasysh vendin dhe kohën kur jeton e vepron. Nëse përvjetori i hixhretit nuk e ngacmon shpirtin tonë, ndërjegjen tonë, vetëdijen tonë, atëherë muslimani duhet ndaluar dhe pyetur veten: ç'po ndodh me mua, është faji te hixhreti apo tek unë, pse nuk ndikon hixhreti në shpirtin tim, në jetën time, te afarizmi im, te mësimi im? Ai duhet të na ushqejë shpirtërisht dhe të jetë kriter për afarizëm të mirëfilltë. Hixhreti duhet të na detyrojë në punë më të madhe intelektuale e edukative. Hixhreti është çast për drejtësi më të madhe sociale dhe ekonomike. Nëse te muslimani vazhdon gjendja me të vjetër duhet humtuar shkaku dhe kësaj venitjeje kurse ky shkak është brenda nesh dhe në ne;

- Hixhreti është mësim nga e

kaluara, meditim dhe veprim në të tanishmen dhe shikim e planifikim drejt së ardhmes. Është bërë traditë e ngulitur se hixhret është vetëm e kaluara. Është ngulitur në kokat e muslimanëve se e vlefshme është vetëm e kaluara. Është shenjtëruar çdo gjë e kaluar, duke e harruar apo neglizhuar të tanishmen. Vazhdimisht lavdërohem me Omerin r.a., Omer Ibn Abdulazizin, Ebu Hanifen, Tarik ibn Zijadin, Salahuddin Ejjubin, Mehmedin e II Fatihun e shumë shumë të tjerë, duke harruar se çdo kohë duhet t'i ketë Omerat dhe Salahudinat e vet, duke harruar se rolin dhe detyrimet tona që duhet t'i kemi në skenën dhe kohën tonë historike. Sado e vlefshme e kaluara, ajo nuk mund t'i përballojë kërkesave të mëdha të secilës kohë. Edhe më keq, duke e kuptuar gabimisht dhe në mënyrtë të atrofizuar çështjen e determinizimit dhe indeterminizimit, muslimanët nuk mendojnë për të ardhmen, por i dorëzohen të ardhmes. Faji është te çaktimi. Çfarë ka caktuar Allahu - është përgjigja e shumë muslimanëve. Harrojnë se të menduarit, planifikimi dhe angazhimi për të ardhmen është pikërisht pala, thelbi dhe shpirti i Islamit. Islami është e ardhmja, kurse ne me botëkuptimet tona prapthi e shndërrimë Islamit në judaizëm dhe kristianizëm, në një shoqëri defektistësh, të të pashpresësh, në një masë amorfë që është mësuar dhe pajtuar vetëm t'u shërbejë të tjerëve; hixhreti në jetën e muslimanit më nuk është 'lexo', 'mëso' në emër të Krijësit, por për fat të keq është marrje me kotësi e përçarje brendamuslimane; alamet dijetarë muslimanë të ashtuquajtur 'selefinjë' merren me çështjen si ta rrënojnë ndërtesën e ndërtojnë me shekuj të quajtur Islam, në emër të ca gjerave periferike, krejt periferike, dhe harrojnë se Islami nuk e ndërton të ardhmen duke rrënuar, por duke ndërtoar e integruar.

Hixhreti është edhe shumë sosh që muslimani herë-herë edhe nuk është i vetëdijshëm për ato gjëra dhe begati.

Nëse i hedhet një shikim kohës së paraqitjes së hixhretit do të shohim dhe do të konstatojmë se hixhreti i dha shtytje të fuqishme pjekurisë shpirtërore dhe intelektuale, përkryerjes etike dhe estetike, humanitetit dhe

shoqëroritetit njerëzor. Me besimin e kristalltë, me aktivitetin e zakonshëm islam hixhreti ishte fillimi i fundit për robërinë e njeriut, ai e liron njeriun nga robëria dhe eksploatimi, primitivizmi, robërimi i epsheve, supersticionet, heretizmi dhe politeizmi;

Hixhreti e bëri të vetëdijshme njerëzinë se respektimi i dinjitetit njerëzor, pa dallim race, gjuhe, vendi, klase, nacionaliteti, fisi, është ardhmëria e vetme e botës. Për këtë arsye, Bilali zezak etiopian dhe Selman Farisiu persian numëroheshin një familje. Kriter për bashkim dhe veprim nuk ishte prejardhja, pasuria, superioriteti racor apo dallime të tjera, që në kulturat e vjetra si persiane, greke, romake dhe në fetë si judaizmi dhe kristianizmi paraqisnin vlerat më të larta, por kriter është përkushtimi dhe takvallëku i njeriut kundrejt Krijuesit. (El-Huxhurat, 13). Hixhreti i dha botës modelin e bashkëjetesës në ummet (Bashkësinë Muslimane), për besimtarët dhe popujt e ndryshëm. Njeriu e fitoi unën e tij të mirëfilltë, kurse femra nuk ishte më e dorës së dytë, por zonjë, mëse dhe anëtarë më i vlefshëm në familje. Ajo nuk shitej as nuk përdhosej, por respektohej sikurse edhe mashkulli. Shembulli i Hatixhes, Aishes dhe femrave të mëdha muslimane do të jenë shembulli i përkryer edhe për shekullin XXI. Diversiteti fetar, kulturor dhe gjuhësor në Medinë trajtohej si pasuri dhe begati e jo mollë sheri për konflikte dhe mosmarrëveshje të vazhdueshme. Këshilla Lamtumirëse e Muhammedit a. s. është treguesi më i mirë i gjendjes parakur'anore dhe kërkesave kur'anore-sunnetike.

A ka gjasa hixhreti të bëjë ndryshime dhe transformime të muslimanit, sot dhe tani, në kohën e apatisë dhe ngeçjes, në kohën e përtacisë dhe neglizhencës, në kohën e mosmësimit dhe mosbesimit, në kohën e përçarjes dhe prishjes së raporteve brendamuslimane dhe me jashtë, në kohën e skizmave juridike dhe doktrinare? Hoxhët nëpër xhami thonë po, dhe për një çast janë në gjendje të numërojnë një varg recetash e udhëzimesh. Ngjashëm pohen edhe shtypi islam, literatura e botuar, radio e tv stacionet e vendit e botërore. Por, recetat e tyre nuk janë asgjë tjetër veçse edhe një pranim i pafuqisë për të bërë ndryshime, edhe një dëshim se nuk jemi duke e kuptuar rolin dhe misionin e njeriut në këtë botë si halif i Allahut. Ata flasin pa e njohur realitetin, pa e njohur konstelacionin e ideve dhe praktikave aktuale botërore, pa studime dhe pa hulumtime. Ata vetëm përsërisin tekste dhe

fraza kaheër bajate dhe madje veritëse. Herë-herë elita fetare madje abuzon edhe me ajete dhe hadithe me mënyrën e tyre të interpretimit.

Po, sigurisht se ka rrugëdalje, por kjo rrugëdalje nuk gjendet me shkop magjik as me sistemin arsimor-edukativ amorf në botën muslimane dhe me përgatitjen e njerueshme aktuale të kuadrin fetarë në botën muslimane. Ndaj, nëse muslimani, goftë i brezit të vjetër apo të ri, që dëshiron të arrijë dinjitetin e plotë dhe mbijetimin në këtë kohë vërtetë të rëndë, duhet të përgjigjet në provokimet dhe sfidat e botës moderne. Për ta bërë këtë, duhet t'i mësojë dhe t'i njohë të gjitha përmasat e kësaj bote, jo me emociione, por me dije burimore për atë botë, duke u mbështetur në tërësinë e njohjes së traditës islamike.

Në frymë të kësaj ndërmarrjeje qëndron ruajtja e besimit në Allahun, në fuqinë e Tij, dijen e Tij, dashurinë e Tij, për ata që i nënshtrohen Atij, që i besojnë fjalës së Tij, të përcjellur te njerëzia nëpërmjet Muhammedit a.s..

Kur'ani dhe Hadithi, dy burimet parësore të doktrinës islame, ofrojnë udhëzime komplet për të gjithë muslimanët, atëherë, sot dhe deri në Ditën e fundit. Fjala e Allahut do të jetë përfundimtare për çdo popull dhe për çdo kohë. Zëri i të vërtetës është i fundit, sepse buron nga Allahu: "Erdhi e vërteta dhe u zhduk gënjeshtria." (El-Hsra', 81). Por, aplikimi historik i këtyre të vërtetave nuk bëhet me mehdium në kal të bardhë, apo me Isain duke e mbytur dexhallin, por me mehdium që mëson veten dhe të tjerët, që vepron dhe që është i sjellshëm dhe jo me Isain duke ia kthyer edhe faqen tjetër goditësit, por me Isain që edukon, mëson dhe vepron aktivisht, kurse goditësit ia kapë dorën dhe ia kthen po aq fuqishëm sa edhe ai këtë, duke mos e tepruar, me Isain që mëson, edukon, lufton dhe aplikon Fjalën e Zotit në çudira por praktikisht.

Festimi i hixhretit nuk nënkupton festimin e ditës, muajit dhe vitit, por nënkupton riaktualizimin e faktorëve që e nxitën gjithë atë kthesë në historinë e botës muslimane dhe të botës përgjithësisht, nënkupton freskimin e shpirtit, zemrës dhe mendjes, kthjellësimin dhe ndriçimin e pikëpamjeve dhe forcimin e rradheve para furtunave dhe rrebesheve të jetës.

Allahu i madhëruar thotë: "O Zot! ynë, mos i lejo zemrat tona të largohen pasi që na ke udhëzuar dhe shpërbëna me mëshirën tënde! Ti je me të vërtetë shpërblyes i madh." (Ali Imran, 8).

Çfarë ndodhi në vendet e shenjta ditën e tretë të Kurban - Bajramit?!

Ditën e tretë të Kurban-bajramit, më 12.01.2006., sytë e të gjithë besimtarëve muslimanë, si edhe shumë media botërore, ishin kthyer kah vendet e shenjta. Ishte kjo një ditë për të cilën më se 400 haxhi se kishin pritur të ishte e tillë për ta. Në një shtyrje të paarsyeshme në Mina, humbën jetën 345 vetë, numri i të cilëve brenda 2-3 ditëve e kaloi shifrën 400.

Si dhe pse ndodhi kjo?

All-llahu xh.sh. në suren El-Bekare, ajeti 203, thotë: "All-llahun përmendeni në ditët e caktuara (në ditët e bajramit). Kush ngutet (të largohet prej Mines) për dy ditë, nuk bën mëkat, po edhe ai që e shtyn (edhe për një ditë) nuk bën mëkat, këto rregulla janë për atë që do të jetë i përpiktë. Pra, kini kujdes All-llahun dhe dijeni se ju te Ai tuboheni."

Gjatë ditëve të haxhit - bajramit shumica e haxhivë qëndrojnë nëpër çadrat përkatëse; për këtë vend lidhet ndodhia e pejgamberit Ibrahim a.s. dhe djalit të tij Ismailit a.s., kur Allahu s.v.t. e urdhëroi që ta bëjë kurban, dhe paraqitja e shejtanit për ta penguar Ibrahimin a.s. nga zbatimi i këtij urdhri. Si simbolikë e kësaj, haxhitë gjatë tre apo katër ditëve të bajramit gjuajnë nga 7 guralecë në tre vende - xhemre. Në bazë të ajetit të lartpërmendur, shumica e haxhivë shpejtojnë që ditën e tretë të bajramit t'i gjuajnë guralecët dhe të largohen nga Mina, para akshamit, sepse koha e gjuajtjes fillon prej drekës dhe përfundon me aksham (për ata që dëshirojnë të largohen atë ditë). Për ta lehtësuar këtë, shumë dijetarë kanë marrë qëndrim se nëse haxhiu e ka njetin (qëllimin) të largohet nga Mina ditën e tretë, edhe nëse e zë akshami aty, s'ka pengesë të largohet edhe pas akshamit, nëse vonesa është shkak i ndurit të madh të haxhivë - kallabalëkut. Për ndryshe, nëse dikush vonohet me qëllim, obligohet që t'i gjuajë guralecët edhe ditën e katërt. Pra, shumica e haxhivë e shfrytëzojnë këtë lehtësim, por dëshirojnë që të gjithë ta bëjnë këtë sa më parë, me mundësi menjëherë pas drekës. Si rrjedhojë e saj është tubimi i një numri jashtëzakonisht të madh të haxhivë në një vend të pamjaftueshëm për të gjithë ata në të njëjtën kohë!

Me qëllim që të evitohen incidentet, haxhitë janë të lutur që në çadra të mos marrin me vete bagazhe, qese apo valixhe, që të ecin me ngadalësi - me qetësi, që ta përmendin Allahun xh.sh., të luten, të ecin nëpër korridor të cilat i kanë caktuar forcat e sigurisë derisa të futen në urë, prej së cilës bëhet gjuajtja e guralecëve, megjithatë ... Bagazhet janë marrë, ecjet ishin të ngushtme, duatë e pakësura, kordonët e forcave të sigurisë u thyen, ... Dhe ndodhi ajo që s'u desh të ndodhë. Nga të shtyrja e madh pësuan sidomos pleqtë, ata me shëndet të dobët dhe gratë, nga bagazhet të cilët ishin shpërndarë kahmos nëpër tokë u rrëzuan shumë haxhi, të vjetër e të ri, e të cilët përfunduan pa dashje nën këmbët e masës së pandalshme të njerëzve. Nga vërshulla e grupeve të pandërgjegjshme, sidomos nga Pakistani, India, dhe disa nga Afrika, pësuan dhe gjatë vdekjen më se 40 pjesëtarë të forcave të sigurisë.

Sa i përket haxhivë nga Mali i Zi, në këtë masë ishin prezent vetëm disa më të rinj e më të fortë, të tjerët ishin në hotel. Ishim ne ata që gjuajtëm guralecët për ta! Si pjesëtarë të kësaj mase, edhe ne po ndienim se do të ndodhte diçka e keqe, ishte kjo një shtyrje e pa përkrahur dhe e paparë ndonjëherë, madje edhe nga vetë unë që isha për herë të katërt aty. Për momentin nuk po vënim diçka më tepër se sa forcat e sigurisë që nga masa po nxirrnin disa të mosshuar që gati kishin mbetur pa frymë! Informatat e para në lidhje me tragjedinë që kishte ngjarë për diçka më tepër se dy orë na erdhën nga vendi ynë, nëpër telefona, kur njerëzit po bënin pyetje "a jeni të gjithë mirë"? Ne nuk dinim gjë konkret, sepse nuk ishim pranë mediave. Të thënat u bënë realitet të nesërmen kur lexuam titujt e gazetave të përditshme arabe, në të cilat shkruante: "345 të vdekur në tragjedinë e xhemerateve", "Haxhitë e parregullt, bagazhet e tyre shkaktuan stampede", "345 të vdekur dhe 289 haxhi të lënduar"...

Një ndodhi e tillë është për tu habitur! Se di, ndoshta ka edhe të tillë që këtu kërkojnë mundësinë për të dorëzuar shpirtin Allahut xh.sh., se "është mirë kjo me të ndodhë në vendet e shenjta", por: 1. Kjo nuk është në përputhje me ligjin e Zotit xh.sh., sepse është i vetmi Ai që e din se kur dhe ku duket do t'ia marrë shpirtin; 2. Futja me qëllim në turmë për të shtyrë veten dhe tjerët do ishte më afër vetëvrasjes se sa rënies shëhid (dëshmor); 3. A mendon ai i cili lojikisht kështu se mundet pikërisht ai të jetë shkaktar për vdekjen e dikujt, di si do të dalë para Allahut xh.sh. me këtë mëkat? All-llahu a'lem (Zoti e di më së miri)!

Në lidhje me këtë, para Ministrisë së Haxhit të Arabisë Saudite dalin disa detyra urgjente për t'i shqyrtuar, në mënyrë që kjo të mos ndodhë më kurrë. Do të ishte plotësisht e arsyeshme që edhe numri i haxhivë të kufizohet, sidomos kur është fjala për ata që në haxh shkojnë për herën e dytë, tretë, apo më tepër, dhe do të ishte tejet e nevojshme që edhe rrugët të cilat çojnë deri në xhemerate të ngushtohen, e jo të lehen aq sa haxhitë të dëshirojnë t'i zgjerojnë, e pastaj të ngushtohen menjëherë në urën e xhemerateve, e po ashtu është e nevojshme që edhe qëndrimet e dijetarëve në lidhje me këtë problem të jenë sa më tepër në dijeni dhe favor të haxhivë.

Sidoqoftë, një ngjarje e tillë nuk është shembëlltëre e haxhit dhe e haxhilerëve, por një indikator që tregon se tek shumë muslimanë ka vend dhe nevojë urgjente për të përmirësuar vetveten! Ne dëshirojmë dhe e lusim Zotin xh.sh. që një ngjarje e tillë të mos përsëritet më kurrë! Amin!

Dëshmitar i tragjedisë,
h. Suad ef. Ukoshata

Festa e Bajramit, festa e të gjithë muslimanëve

Festa e të gjithë festave është Bajrami. E muslimanët gjatë vitit kanë dy bajrame, atë të Ramazanit dhe atë të Kurbanit. Çdo festë celebrrohet në gëzime dhe hare. E gëzimi dhe hareja tek muslimanët shprehet përmes vizitave, selameve, ëmbëlsirave, si dhe programeve fetare me Allah dhe Kasidë. Kështu bëjmë edhe neve, muslimanët e këtyre trojeve buzë liqenit të Shkodrës dhe buzë bregut të detit. Mu kështu ish-te edhe në Bajramin e fundit. Festën e ha-xhive. Ditën e sakrificës. Fakti që edhe Tuzi dhe Ulqini janë më të pasur se më herët me shtëpi kulture, me sallë të madhe, programi me Allah dhe Kasidë është më i bukur dhe madhështor. Në Tuz, këshilli i Bashkësisë Islame në bashkëpunim me Shoqatat jo qeveritare Amanet, Allmanah dhe Përparimi, në mbrëmjen e dytë të Bajramit shfaqën programin me Allah dhe Kasidë, realizimin e të cilit e mundësoi kori i xhamisë Qazim Beu të Tuzit. Banorët e Malësisë tashmë i njohin djemtë e korit në fjalë dhe aftësitë e tyre artistike prandaj nuk është për tu habitur se pse salla mbushet përplot.

Kurse në Ulqin, Kori i Bashkësisë Islame të Ulqinit ishte si kurrë më parë. Ishin kurora e festës së Bajramit. Por, edhe kësaj here Ulqini dhe Shkodra treguan miqësinë shekullore të cilën vetëm kufijtë monist e patën pezullua për një kohë. Teologu Arben Halluni me ligjëratën e tij si dhe këngëtarët popullorë Maukadese Çanga dhe Adnan Bala nga Shkodra me zërin e tyre artistik bënë që programi fetar të jetë madhështor, diçka që kënaqi gjithë të pranishmit, por jo veç ata por edhe shumë të tjerë që patën rastin që programin ta ndjekin në Kanalet Televizive private, si në Ulqin ashtu edhe ato të Shkodrës dhe Malësisë. Bashkësia Islame përgatiti programin në fjalë të inçizuar në DVD që dashamirësit të mund të shikojnë dhe rishikojnë sa herë që dëshirojnë të kenë.

Brunilda Brasha

MESAZHI I KURBAN BAJRAMIT

Të nderuar besimtarë, të nderuar pjesëmarrës, në fillim ju përsëndes me përsëndetjen më të përzemërt Islame, Es-selamu alejkum ve rahmetull-llahi teala ve berekatuhu....

Pa dyshim se kam nderin dhe kënaqësinë që marrë pjesë në këtë veprimtari fetare-artistike që e organizon Bashkësia tashmë e mirënjohur Islame e Ulqinit, vëlla i nderuar dhe koleg fisnik i qytetit të Shkodrës, me rastin e një feste madhështore siç është Kurban Bajrami, ku në emrin tim personal i përsëndes drejtuesit e nderuar të kësaj Bashkësie për këtë organizim kaq të mrekullueshëm me këta pjesëmarrës të mrekullueshëm dhe ndërkohë shpreh falënderimet dhe mirënjohjet e mia të sinqerta ndaj tyre për ftesën që më bënë për të marrë pjesë në këtë sofër shpirtërore dhe për të paraqitur para këtij auditori të nderuar ligjëratën me temë: "Mesazhi i Kurban Bajramit".

Të nderuar pjesëmarrës, zakonisht bajramet te muslimanët vijnë mbas përfundimit të një obligimi specifik të caktuar nga Allahu xh.sh.. Për shembull, Fitër Bajrami vjen mbas përfundimit të agjërimit të Ramazanit, ndërsa Kurban Bajrami vjen mbasi besimtarët kryejnë obligimin e Haxhit. Bajramet në vetvete konsiderohen kohë e përkohshme pushimi që vjen mbas një udhëtimit të vështirë. Ato pa dyshim janë pushim i trupit që ia jep Allahu xh.sh besimtarit, i cili i është përgjigjur me të gjitha virtutet e pranuar urdhrave të Tij dhe porositve të të Dërguarit a.s.. Është e natyrshme se ai që ngarkohet për të kryer një punë të vështirë mbas kryerjes së saj merr një pushim të përkohshëm me anë të cilit shijon ushqimin e lumturisë, të gëzimit dhe të begatisë.

Megjithëse bajramet të ligjëruar nga feja jonë janë di-

të feste dhe gëzimi ato nuk mund t'i shmangin besimtarët muslimanë nga rregulli i adhurimit për të cilin ne jemi krijuar. Besimtari është rob i Allahut xh.sh në të gjitha aspektet e kësaj jete të përkohshme. Feja Islame nuk dëshiron kurrë dhe për asnjë çast që rob i të humbasë lidhjen me Zotin e Tij. Sipas konceptit të fesë jeta është një udhëtim. Në çdo fazë të saj ka një moment pushimi, ku njeriu besimtar vazhdon jetën e tij me një tjetër fazë nga fazat e xhi-hadit shpirtëror. Nga ana tjetër, në këndvështrimin e Islamit bajramet janë një mesazh social dhe rast për çdo musliman që të bashkohet në gëz-

ore për ummetin e pastër Islam qysh në kohën e Ibrahimit a.s. i cili për të zbatuar urdhrin e Zotit Fuqiplotë për pak sa bëri kurban të birin me qëllim që të reflektojë sakrificën dhe besimin që kishte për Krijuesin e gjithësisë. Allahu xh.sh nga mëshira e Tij e pakufishme e zëvendësojë Ismailin a.s, djalin e Ibrahimit a.s me dërgimin e një dashi të madh. Me qëndrimin në jetë të Ismailit a.s do të vinte koha e shumëpritur që nga prejardhja e tij të dilte Muhamedi a.s, vula dhe kurora e mbarë Pejgamberëve. Ndërkaq duhet ta dimë se tek Allahu xh.sh në përmjet bërjes kurban nuk arrin mishi dhe as gjaku, por

"Të madhëroni Allahun për atë, se u udhëzoi dhe që të falënderoni". Tekbiri thuhet me qëllim që muslimani dhe muslimania ta dijë se çdo gjë materiale në këtë botë lëndore që njeriu mund ta zotërojë nuk është më e madhe se Hyjnia dhe Madhëria e Allahut xh.sh.. Nëse njeriu jepet pas pasurisë, le ta dijë se Zoti xh.sh është më i madh dhe më madhështor.

Në lidhje me këtë në një ajet Kur'anor thuhet: **"O ju që keni besuar, a t'ju tregoj për një tregti të bujshme që ju shpëton prej një dënimi të dhembshëm. T'i besoni Allahut dhe të dërguarit të Tij, të luftoni në rrugën e Allahut me pasurinë tuaj dhe veten tuaj, e kjo është më e dobishme për ju, nëse jeni që e dini"**. Nëse njeriu jepet shumë mbas fëmijëve le ta dinë se Krijuesi i gjithësisë është më i shenjtë se çdo gjë tjetër në këtë univers. Për këtë në një ajet Kur'anor thuhet: **"S'ka dyshim se pasuria e juaj dhe fëmijët tuaj janë sprovë, ndërsa ajo që është tek Allahu është shpërblim i madh"**.

Gjithashtu, në qoftë se njeriu i kushtohet vetëm marrjes së pozitave, le ta dijë se Zoti xh.sh është më madhështor. Për këtë Profeti a.s. thotë në një hadith të tij fisnik: **"Shumë prej jush do të kenë dëshirë të kenë në dorë punë të muslimanëve dhe autoritet (pozitë), por ruheni, se do të bëhet shkak pendimi për ju ditën e Kiametit"**. Pra, Bajrami i cili fillon me tekbir dhe me namaz, nuk do të thotë siç mendojnë ca njerëz vijim i epsheve të palejuara trupore, por shprehje e kënaqësive për arritjen e një suksesi të madh.. Po ashtu muslimani dhe muslimania gëzohet për mirësinë që i ka dhënë Zoti Fuqiplotë dhe për nënshtrimin që ai apo ajo ka bërë. Për këtë në një ajet thuhet: **"Thuaj: Vetëm mirësinë së Allahut dhe mëshirës së Tij t'i gëzohen, se është shumë më e dobishme se ajo që grumbullojnë"**.

Përveç këtij gëzimi që

Arben Halluni

imin e përbashkët të bijve të ummetit musliman pavarësisht nga moshat, nivelet, racat, gjuhët, kulturat etj.

Feja Islame e ka karakterizuar Kurban Bajramin me një vlerë nga vlerat sociale e ajo është sakrifica. Një nga kuptimet e sakrificës në Islam është që individi të zbresë nga një pjesë që zotëron për të cilën nuk ka nevojë dhe t'ia japë atij që nuk e zotëron gjë dhe që është i nevojshëm. Një sakrificë e tillë duhet të përdoret në ditët e Kurban Bajramit, ku besimtari i mundshëm duhet të bëjë kurban. Një pjesë të kurbanit duhet t'ua shpërndajë të varfërve, një pjesë të afërmeve dhe miqve dhe një pjesë për familjen e tij. Allahu xh.sh e ka bërë këtë sakrificë që të shfrytëzohet nga besimtarët në ceremoni madhësh-

ajo që mbërrin te Madhnia e Tij është pikërisht bindja dhe devotshmëria Islame, lidhja e robit me Zotin, plotësimi i një pjesë të nevojës te nevojtarët dhe forcimi i dashurisë dhe i bashkimit midis kontribuuesit dhe atij që është në nevojë materiale.

Jo vetëm kaq, por ditët e Bajramit janë ditë më të shenjtë për ne muslimanët dhe ndërkohë nga festat më të lumtura. Në këtë ditë besimtarët falënderojnë Zotin Fuqiplotë. Shprehin ndaj Tij mirënjohjet e thella dhe të sinqerta. Bajramet për ne muslimanët janë festat Hyjnore të cilat fillojnë me tekbir (madhësi). Këtë e thekson një hadith fisnik i Pejgamberit a.s: **"Zbukuroni bajramet (festat) tuaja me tekbir"**, gjithashtu në ajetin 185 të sures El-Bekare thuhet:

shprehet në këtë ditë madhështore është edhe ai i fitores së Islamit, feja e vetme e pranuar tek Allahu xh.sh, ditë në të cilën ngrihet lartë flamuri i Kur'anit Famëlartë, libri i vetëm i pandryshuar e që do të mbet në këtë gjendje deri në ditën e kijametit, ditë në të cilën i gjithë ummeti Islam është i bashkuar mbas dëshmisë Islame "La ilahe il-lallah Muhameden Resulull-llah", shprehje që ka burimin nga Kur'ani dhe tradita profetike. Për këtë në një ajet Kur'anor thuhet: **"Dhe se kjo është rruga (feja) ime e drejtë (që caktova për ju), pra përmbajuni kësaj e mos ndiqni rrugë të tjera e t'ju ndajnë nga rruga e Tij. Këto janë porositë e Tij për ju, ashtu që të ruheni"**.

Në anën tjetër, kjo ditë na mbledh të gjithëve së bashku, në mënyrë që të njihemi njëri me tjetrin, t'i japim dorën njëri-tjetrit dhe të shprehim frymën e përkrahjes, forcimin e mëtejshëm dhe të zhvilluar të unitetit dhe të vëllazërimit duke zbatuar kështu thëniet Kur'anore: **"O ju njerëz, vërtetë Ne ju krijuam juve prej një mashkulli dhe një femre, ju bëmë popuj e fise që të njiheni ndërmjet vetes e s'ka dyshim se tek Allahu më e ndershmi ndër ju është ai që më tepër është ruajtur (nga të këqijat) e Allahu është shumë i dijshtëm dhe hollësisht i njohur për çdo gjë"**.

Thirrja për unitet dhe vëllazërim në mes të muslimanëve gjendet në shumë ajete kur'anore dhe hadithe të Pejgamberit a.s.. Kur'ani famëlartë i bën me dije njerëzit se Allahu xh.sh. i ka krijuar prej një babe (Ademi) dhe prej një nëne (Havaja) dhe në të njëjtën kohë ai kujton se ata janë vëllazër **"Në të vërtetë besimtarët janë vëllazër"**, dhe pse kanë dallime në prejardhje, racë, gjuhë etj. Ata janë vëllazër, edhe pse janë të ndarë në popuj dhe fise. Degëzimi i tyre në popuj dhe fise është një ligj i pashmangshëm, është në të mirë të njerëzimit dhe i garanton atij faktorët e përparimit të tyre. Përmes shkëmbimit të begatave të Allahut xh.sh. formohet edhe njëfarë njohjeje vëllazërore ndërmjet dy vendeve dhe arrihet bashkëpunimi dhe bashkimi në mes tyre. Kjo është vetëm një pjesë e urtësisë Hyjnore për gëzimin e njerëzimit.

Një urtësi tjetër për ndarjen e njerëzimit në popuj dhe fise e gjejmë më së miri në këtë ajet Kur'anor famëlartë: **"Sikur të donte Allahu, do t'ju bënte një popull (në fe e në sheriat), por deshi t'ju sprovonjë në atë që ju dha juve, ndaj ju (besimtarë) përpiquini për punë të mira."** Për ta mbajtur gjallë dhe të përhershëm unitetin dhe vëllazërimin në mes të muslimanëve duhet që të kapemi mbas lidhjes së besimit dhe jo mbas lidhjes së gjakut apo të racës. Kjo e fundit mund të ndodhë që edhe të shkëputet, për shembull a keni vënë re që dy vëllazër apo dy mo-

inë e Tij aguat të jeni vëllazër. **Madje ishit në buzë të greminës së Xhehenemit, Ai ju shpëtoi prej tij. Po kështu Allahu ua sqaron juve argumentet e veta që ju të gjeni të vërtetën e lumtur."** E si të mos bëjmë thirrje për vëllazërim dhe unitet të çeliktë midis radhëve të muslimanëve, kur për këtë ne jemi të urdhëruar nga Zoti fuqiplotë dhe nga Pejgamberi i Islamit a.s.?

A e ke vënë re, i nderuar auditor se çifutët, politeistët, paganët, ateistët etj., kur duan të sulmojnë muslimanët dhe të vendosin fitne në radhët e tyre, ata afrohen, bashkohen

mënyrë që t'i bëjmë ballë forcave armiqësore, të cilat shprehjen dhe veprojnë çdo ditë kundra këtij ummeti. Ne e dimë shumë mirë se armiqitë e ummetit Islam duan dhe përpiqen që në radhët tona dhe në mes të muslimanëve të nxisin tendenca dhe provokacione të ndryshme, siç janë për shembull përpjekjet e fundit nga disa provokator të dështuar në trojet shqiptare, kryesisht në Shkodrën Islame e cila për hir të së vërtetës dhe të realitetit ka qenë, është kalaja e Islamit dhe do ta mbajmë të tillë para sfidave si kala e Islamit për të gjithë Shqipë-

- sepse të gjithë ne muslimanët jemi të një fjale dhe veprimi për të refuzuar ateizmin, sionizmin ndërkombëtar, masonizmin, liberalizmin etj,

- sepse të gjithë ne jemi që i bëjmë rezistencë padrejtësive të ndryshme që ndodhin në botë.

Pra, le të bashkëpunojmë dhe le të vazhdojmë të bashkëpunojmë në të gjitha këto çështje të cilat duan përpjekje dhe kontribute të çmuara dhe njëkohësisht le të qëndrojmë së bashku në një rresht për të mposhtur ashtu siç janë mposhtur nga muslimanët e devotshëm të mëparshëm mjetet përçarëse të kundërshtarëve të Islamit. **"Allahu i do ata që luftojnë në rrugën e Tij, të rreshtuar si të jetë një ndërtesë e fortifikuar"** (Es-Saf: 4).

Në përfundim i drejtohem vetes dhe gjithë vëllazërve të mi besimtarë që në ditët e Kurban Bajramit të shijojmë vlerat që ka ai. Të mos e lëmë pas dore asnjë moment nga momentet shpirtërore që ka bajrami si: ndjenja për të kënaqur të tjerët ashtu siç kemi dëshirë të na kënaqë dikush me një mirësi, shprehja e pastërtisë shpirtërore si rasti për tu filtruar nga çdo e metë dhe gabim, për tu kthyer drejt zhvillimit të besimit ose forcimit të mëtejshëm të imanit, sepse në këtë mënyrë arrihet të jemi pjesëtarë të denjë dhe të meritueshëm të një bajrami më të madh që është kënaqësia e fitimit të mëshirës dhe shpërblimit të pakufishëm në të dy jetët nga Ai që na ka krijuar, udhëzuar dhe na mban, Allahu xh.sh..

E lus Allahun xh.sh që të na mëshirojë në këto ditë feste, na pranofte çdo adhurim që kryejmë për hir të Tij, na forcoftë besimin, na udhëzoftë gjithmonë në rrugën e mbarë dhe Allahu xh.sh ua pranofte të gjithëve haxhlerëve të cilët gjinden në këto momente ne vendet e shenjta Islame ritet e lutjet e tyre Islame.

Allahu ju nderoftë, dhe ju falënderojë dhe u jam shumë mirënjohës për pjesëmarrjen dhe dëgjimin e kësaj ligërate që lus Allahun xh.sh që t'ju ketë sjellë dobi dhe të ma pranojë.

Edhe njëherë ju faleminderit dhe Es-selamu alejkum ve rahmetull-llah.

Arben Halluni

Uloqin

tra nuk flasin me njëri-tjetrin, pra janë të ndarë, fenomen ky që është tepër i përhapur në ditët e sotme? Pse ndodh një gjë e tillë? Sepse nuk kanë vendosur para çdo gjëje lidhjes së besimit, e cila është e fortë, e përhershme dhe që përsëritet vazhdimisht. Muslimanët e përmendin lidhjen e besimit në shehadetin (deklaratën) Islame, në namaz, zekat, agjërim, haxh dhe të gjitha ibadetet e tjera në Islam.

Prandaj Kur'ani famëlartë na ka urdhëruar që të bashkohemi fuqishëm mbas lidhjes së besimit të vërtetë Islam dhe ndërkohë na ka tërhequr vëmendjen për përçarje, konflikte dhe ndarje. Në Kur'an thuhet: **"Dhe kapuni që të gjithë ju për litarin (fenë dhe Kur'anin) e Allahut e mos u përçarani. Përkujtoni nimitin e Allahut ndaj jush, kur ju (para se pranoni fenë Islame) ishit të armiqësuar, e Ai bashkoi zemrat tuaja dhe ashtu me dhuntë**

dhe bëjnë aleanca në mes vetes haptas dhe fshehtas për të realizuar plane armiqësore ndaj besimtarëve të Islamit. Atëherë, neve si muslimanë të fesë sonë të dëlirët na del për detyrë që jo vetëm ta forcojmë por ta ruajmë atë nga rrjetet përçarëse që vijnë nga kundërshtarët tanë në adresë të Islamit. A nuk thotë Allahu xh.sh. në librin e Tij të shenjtë: **"Dhe kapuni të gjithë mbas litarit (fesë dhe Kur'anit) të Allahut dhe mos u përçarani", "e mos u bëni si ata që u ndanë dhe u përçarë pasi që u patëm zbritur argumentet. Ata do të pësojnë një dënim të dhembshëm". "Bashkëpunoni në mes veti me të mira dhe në të mbara, e jo në mëkate e në armiqësi."**

Atëherë, duke e parë rëndësinë dhe mesazhet që jep kjo festë madhështore, Kurban Bajrami, na del si detyrë që t'i forcojmë më tepër themelet dhe bazat e tij të shenjta, në

rinë.

Të nderuar vëllazër Islam dhe motra të respektuara Islame, ne kemi rast të zotohemi sot e përgjithmonë që të zhvillojmë më tepër lidhjet tona vëllazërore,

- sepse të gjithë së bashku, si vëllazër muslimanë i drejtohem njëllor kibles gjatë namazit,

- sepse ne të gjithë njësoj dëshmojmë: "La ilahe il-lallah Muhameden resulullah" (Nuk ka Zot tjetër përveç Allahut dhe Muhamedi është i dërguari i Tij),

- sepse të gjithë ne si itharë të këtij ummeti i besojmë me plot zemër kushtet e besimit të vërtetë Islam,

- sepse të gjithë ne i besojmë dhe në të njëjtën kohë i aplikojmë shtyllat e Islamit,

- sepse të gjithë ne jemi që punojmë dhe bashkëpunojmë me njëri-tjetrin për të ngulitur në zemrat tona moralin e lartë Islam,

Ndërroi jetë Presidenti i Kosovës Ibrahim Rugova

Si pasojë e sëmundjes së rëndë nga e cila vuante që disa muaj, vdiq presidenti i Kosovës, Dr. Ibrahim Rugova. Njoftimi për vdekjen e presidentit Rugova, 61 vjeçar, është konfirmuar për RTK-në nga Ministri i Pushkretit Lokal Lutfi Haziri. Sipas komunikatës së presidencës, ai ndërroi jetë në ora 11:38. Presidenti Rugova ndërroi jetë në shtëpinë e vet në Prishtinë, duke pasur përreth familjen e tij, mjekun personal me stafin ndihmës nga vendi, si dhe mjekë

më 1967. Diplomoi në Dëgën e Albanologjisë të Fakultetit të Filozofisë të Universitetit të Prishtinës më 1971. Ai qëndroi gjatë një viti akademik (1976-77) në Paris, në Ecole Pratique des Hautes Etudes, nën mbikëqyrjen e Prof. Roland Barthes-it, ku ndoqi interesimet e veta shkencore në studimin e letërsisë, me përqendrim në teorinë letrare.

Ibrahim Rugova mori doktoratën në letërsi në Universitetin e Prishtinës më 1984. Më 1996 ai u zgjodh

tektuale e politike, Dr. Rugova u zgjodh me 23 dhjetor 1989 kryetar i Lidhjes Demokratike të Kosovës (LDK), partisë së parë politike në Kosovë që e sfidoi drejtpërdrejt regjimin komunist në fuqi. LDK-ja u bë shpejt forca politike prijëse në Kosovë, duke mbledhur shumicën e popullit, edhe pse në ndërkohë u shfaqën në skenë parti dhe grupe të tjera.

Nën udhëheqjen e Dr. Ibrahim Rugovës, LDK-ja, në bashkëpunim me forcat e tjera politike shqiptare në Kosovë dhe me Kuvendin e atëhershëm të Kosovës, përmbylli kornizën ligjore për institucionalizimin e pavarësisë së Kosovës.

Deklarata e Pavarësisë (2 korrik 1990), shpallja e Kosovës Republikë dhe miratimi i kushtetutës së saj (7 shtator 1990), referendumi popullor për pavarësinë dhe sovranitetin e Kosovës mbajtur në fund të shtatorit të vitit 1991, qenë prelude për zgjedhjet e para shumëpartiake për Kuvendin e Kosovës dhe zgjedhjet presidenciale në Republikën e Kosovës me 24 maj 1992.

LDK-ja fitoi shumicën dërrmuese të deputetëve në Kuvend, në të cilin përfaqësueshin edhe tri parti të tjera, ndërsa Dr. Ibrahim Rugova u zgjodh Kryetar i Republikës së Kosovës me shumicë dërrmuese të votës. Ai u rizgjodh Kryetar i Republikës së Kosovës në zgjedhjet e mbajtura në mars të vitit 1998. Partia e tij, LDK, fitoi shumicën e vendeve në Kuvendin e Republikës së Kosovës në zgjedhjet e mbajtura në mars të vitit 1998 dhe po ashtu fitoi shumicën e vendeve në Kuvendin e Republikës së Kosovës në zgjedhjet e mbajtura në mars të vitit 1998. Partia e tij, LDK, fitoi shumicën e vendeve në Kuvendin e Republikës së Kosovës në zgjedhjet e mbajtura në mars të vitit 1998 dhe po ashtu fitoi shumicën e vendeve në Kuvendin e Republikës së Kosovës në zgjedhjet e mbajtura në mars të vitit 1998. Partia e tij, LDK, fitoi shumicën e vendeve në Kuvendin e Republikës së Kosovës në zgjedhjet e mbajtura në mars të vitit 1998 dhe po ashtu fitoi shumicën e vendeve në Kuvendin e Republikës së Kosovës në zgjedhjet e mbajtura në mars të vitit 1998.

anëtar korrespondent i Akademisë së Arteve dhe të Shkencave të Kosovës. Po në këtë vit ai u shpall doktor nderi i Universitetit të Parisit VIII në Paris. Autor i dhjetë librave, Dr. Ibrahim Rugova ishte në nismë si redaktor në gazetën e studentëve "Bota e re" dhe në revistën shkencore "Dituria" (1971-72), që botoheshin në Prishtinë. Pastaj për afro dy dekada, Dr. Rugova punoi në Institutin Albanologjik të Prishtinës si hulumtues i letërsisë. Për një kohë ka qenë kryeredaktor i revistës "Çjurmime albanologjike", që e nxirrte ky Institut. Dr. Rugova është zgjedhur kryetar i Shoqatës së Shkrimtarëve të Kosovës më 1988, i cili u bë bërthamë e fuqishme e lëvizjes shqiptare që po kundërshtonte sundimin komunist serb/jugosllav në Kosovë.

Si intelektual me zë që i jepte zë kësaj lëvizjeje in-

amerikanë. Menjëherë pas lajmit për vdekjen e presidentit Rugova, kryeadministratori Jesen Petersen ka ftuar në një takim urgjent liderët kosovarë. Mjekët patën zbuluar në shtator të vitit të kaluar se Presidenti Rugova vuante nga kanceri në mushkri. Presidenti Rugova u varros me 26 janar si burrë shteti, pa rite fetare.

Biografia e Presidentit Rugova

Dr. Ibrahim Rugova u lind me 2 dhjetor 1944 në fshatin Cerrcë, komuna e Istogut, në Kosovë. Me 10 janar 1945, komunistët jugosllavë i pushkatuan babain e tij Ukë Rugova dhe gjyshin Rustë Rugova, që kishte qenë luftëtar i njohur kundër çetave çetnike që po depërtonin gjatë Luftës së Dytë Botërore në krahinën e Rugovës.

Ibrahim Rugova mbaroi shkollimin e mesëm në Pejë

Me rastin e 14 shkurtit, ditës së Shën Valentinit, ditës së të dashurve

Dita e Valentinos, ditëlindjet dhe shushatje të tjera

Ekziston një serë praktikimesh që mund t'i konsiderojmë si motra binjake të *bidatit* (risisë në fe). Sikurse edhe *bidati* ato rrjedhin nën bazamentin e njëjtë, atë të injorancës si dhe influencës së huaj. Sikurse *bidati* ato i denyrohen rritjeve. Por, ndryshe nga *bidati*, këtyre rritjeve nuk ju është dhënë ngjyrë Islame. Ato ndiqen për arsye se konsiderohen si praktikë e pranueshme dhe e logjishme kulturore si dhe gjëja më e freskët e importuar.

Shumë nga ata të cilët jepen pas tyre nuk dinë se çfarë bëjnë. Ata janë thjesht ndjekës të verbër të barabartë me udhëheqësit dhe mësuesit e tyre. Pak e kuptojnë se çfarë ata e konsiderojnë si argëtim të lirshëm, mundet që në fakt t'i ketë rrënjët në paganizmin e lashtë dhe se simbolet që ata përfaqëjnë mund të jenë simbole të mosbesimit - *shirkut*, që idetë që ata huazojnë mund të jenë produkte të besëtytnive dhe që e gjithë kjo mund të jetë një mohim i asaj për çfarë Islami thërrret.

Të konsiderojmë ditën e *Shën Valentinit*, një ditë e cila në shumicën e Evropës pati një vdekje (harresë) të sigurtë përveç në Britani dhe në Shtetet e Bashkuara, çuditërisht fillon të shfaqet përgjatë një pjese të mirë të shteteve muslimane. Kush ishte Valentini? Pse kjo ditë është festuar? Legjenda ka shumë, si zakonisht në kësi lloj rastesh, por kjo këtu është shumë e qartë: Dita e Shën Valentinit filloi si një ritual pagan e iniciuar nga romakët në shekullin e IV para erës sonë, për të nderuar zotin Lupercus. Tërheqja kryesore (më e madhe) i këtij rituali ishte një lotari e mbajtur për të shpërndarë femrat e reja, djemve të rinj për "zbavitje dhe kënaqësi" deri në lotarinë e vitit tjetër. Ndër praktikime të ndryshme të lidhjeve me këtë ditë ishte edhe rrahja e vajzave të reja nga dy djem të rinj, të veshur vetëm me pak lëkurë dhe të pajisur me kamxhik të përbërë po ashtu me lëkurë dhe, të cilat ishin ndotur me gjakun e dhive dhe gence të sakrifikuar për atë ditë. Rrahja me "kamxhikë" të shenjtë nga "djem të shenjtë" besohet që i bënte ato më të mira për të lindur fëmijë.

Si zakonisht, Krishterizmi

provoi, por pa sukses, të ndalojë celebrimin mëkatar të Lupercalias. Në fillim zëvendësoi lotarinë e emrave të femrave me lotarinë e emrave të të shenjtëve. Ideja ishte që gjatë vitit tjetër në vazhdim burrat e rinj do të imitonin jetën e të shenjtë, emrin e të cilit atyre iu ka rënë në lotari.

E vetmja gjë që arritën ishte ndryshimi i emrit nga *Lupercalia* në *Dita e Shën Valentinos*. Kjo u bë me 496 nga Papa Gelasius, për nder të një Shën Valentini. Ka më shumë se 50 Valentino të ndryshme në legjendat krishtere. Dy nga ato janë më të famshme, megjithëse jetët e tyre dhe karakteret janë të humbura në fshtësi, mister. Sipas një legjende, dhe një tjetër në varg me natyrën e vërtetë të këtij celebrimi, Shën Valentini ishte shenjtori i "të dashurve", ku vetë ai kishte rënë në dashuri me vajzën e rojtarit të burgut.

Për shkak të problemeve serioze që shoqëruan atë lotari, qeveria franceze ndaloi këtë praktikë me 1776. Në Itali, Austri, Hungari dhe Gjermani rituali humbi gjatë viteve. Më herët, ishte ndaluar në Angli gjatë shekullit 17 kur puritanët ishin të fortë. Megjithatë me 1660 Çarlsi II e riktheu atë. Nga aty ajo gjithashtu mbërriti në Botën e Re, ku *Jan-kët* (amerikanët veriorë) energjik gjetën mënyrë të mirë për të fituar para. Industria Valentino ka qenë kumbuese që atëherë.

E njëjta histori qëndron me festën e Gjithë Shënjoërëve (Halloween), e cila në të kundërtën, njerëzit visheshin sikurse fantazma dhe kukudh (shpirtra të këqij) në rikrijimin e një rituali pagan të lashtë të adhurimit të demonit (djallit). Hotelet me pesë yje në shtetet muslimane shtojnë mbrëmje për Halloween, kësh-tu që të pasurit mund të festojnë besëtytnitë të një periudhe të injorancës së largët që një herë madje përfshiu praktikën e turpshme sakrificën e njeriut. Emri pagan për atë ngjarje ishte Samhain. Sikurse edhe në rastin e Ditës së Shën Valentinos, Krishterizmi ndryshoi emrin e saj, por jo esencën pagane.

Krishtlindjet janë edhe një histori po e njëjtë. Sot tregtarët she-sin dhe klientët blejnë simbole krishtlindjesh në Islamabad, Ka-

Përgatiti:
M. Demiri

Povodom Nove hidžretske godine u Podgorici održano Veče ilahija i kasida

U duhu tradicije

Podgorica, 30. januara /1. muharrem - U prepunoj velikoj sali KIC-a "Budo Tomović", u Podgorici, povodom nastupanja Nove 1427. hidžretske godine, održano je Veče ilahija i kasida. Podgorčkoj publici, već poznati, hor "Đulistan" iz Novog Pazara, priredio je divno veče muzike i lirike svojsstvene muslimanima ovih prostora.

Nakon proučene Fatihe u znak sjećanja na žrtve željezničke nesreće, prisutnima se obratio reis Rifat ef. Fejzić, koji se osvrnuo na razmjere ove tragedije i istakao značaj solidarnosti koju su muslimani ispoljili, ali i svi drugi ljudi. On se osvrnuo i na značaj hidžre – preseljenje Muhammeda a.s. i njegovih sljedbenika iz Meke u Medinu.

- Hidžra je činjenje dobrih djela i ustezanje od loših i zabranjenih djela – kazao je re-

is. Podsjetivši na riječi Poslanika "nema hidžre poslije mene", on je kazao da muslimani moraju ostati u svojoj zemlji jer je hidžra (preseljen-

je) završena sa Božijim Poslanikom, i poručio da je "naše mjesto ovdje pod ovim suncem".

Poslije kratkih recitala o

hidžri i njenom značaju, voditeljka programa, Elvira Karahodžić, najavila je šestogodišnju Podgoričanku, Lejlu Frljučkić, koja je recitovanjem stih-

ova iz Mevluda Rešada Kadica, napravila uvod u atmosferu koja je uslijedila. Može se reći da je hor "Đulistan" izveo repertoar poznatih i novih ilahija zajedno sa publikom. To je bilo najizraženije tokom interpretiranja Merlinove pjesme "Da te nije Alija", koju su pratili na video-bimu motivi iz života rahmetlije Izetbegovića, a glas prisutnih gotovo nadjačao glas izvođača. Za mnoge neočekivano, nastupio je i Esad Merulić iz Podgorice sa "Šehidskim rastankom" Safeta Isovića. Nakon kratke nevjericke i iznenađenja njegovim briljantnim interpretiranjem ove pjesme, uslijedile su ovacije i opšte oduševljenje prisutnih, čime je program i završen.

Dvočasovnoj manifestaciji, koju je organizovao Odbor Islamske zajednice Podgorice, prisustvovala su brojne ličnosti iz vjerskog, kulturnog i političkog života. Nekoliko medija pratilo je program, a organizator je najavio kompletan snimak na DVD-u. Ulaznice su bile rasprodate nekoliko dana ranije.

Muharem Demirović

U Plavu održana svečanost povodom Nove hidžretske godine

Dana 30. 01 2006./ 1.muharrema 1427., u Domu centra za kulturu u Plavu, održan je svečani program povodom nastupajuće Nove hidžretske godine. U prepunoj sali, na početku programa obratio se gl. imam, Sinan ef. Latić.

- Uvaženi i poštovani prisutni, vama i vašim familijama, vašoj rodbini i svim džematlijama, želim hairli Novu hidžretsku 1427. godinu. Uputimo dovu na početku godine da nam bude srećna i hairli, te da u njoj učinimo još više dobrih djela nego u prethodnoj godini.

Molimo se dragom Bogu da 1427. bude godina olakšanja i mira, u kojoj će se završiti sve patnje i nesreće, sva zla i nasilja, ma gdje se ona dešavala. Neka se ljudska srca sjeđine u miru i selametu.

Kako danas činiti hidžru u vremenu u kojem živimo?

Hidžru čini svaki od nas ko napusti ono što je Allah dž.š. zabranio, a izvršava ono što je naredio. Poslanik nas poučava: «Musliman je onaj od čijeg su jezika i ruku sigurni drugi ljudi, a muhadžir je onaj ko ostavi ono što je Allah

zabranio».

Posebno želim dacima i studentima da shvate da im je najveći farz, najveća hidžra da uče i da se školuju, te da se čuvaju svih zala i poroka današnjice, da sačuvaju zdrav život i izgrađuju zdravu porodicu, jer samo tako mogu biti od koristi sebi, porodici, društvu i svim čestitim ljudima, bez obzira na vjeru i naciju – poručio je Sinan efendija.

Na temu hidžre predavanje je održao Mersid ef. Halilović, a pripreme sa horom ilahija i kasida obavio je Fuad ef. Šabović.

U programu su učestvovali KUD «Plavsko jezero» i KUD «Maja Karanfil», sa pjesmama i igrama ovog kraja, te poznati Plavski tamburaši.

Treba istaći da je za ovu manifestaciju, u organizacionom smislu, najzaslužniji Enko Drešković, koji je uložio dosta truda da sve protekne u najboljem redu, kao i osoblje Centra za kulturu Plav.

S. Latić

Šerijatska vjenčanja

Armen Čekić (1974) i Samira Ašimi (1974) šerijatski su se vjenčali 13. januara u Plavu. Vjenčanje je obavio gl. imam Sinan ef. Latić, koji je mladencima poželio hairli brak i život u bračnoj harmoniji u duhu islamskih propisa.

U porodičnoj atmosferi, u prisustvu brojnih prijatelja, 26. januara, šerijatski su se vjenčali Jusuf Alivodić i Srebra Methadžović iz Podgorice. Vjenčanje su obavili Ferid ef. Orahovac i Džemo ef. Redžematović. Iznos mehra određen je na 6.000 eura.

Supružnici su redovne džematlije, a porodica Jusufa Alivodića, nesebično pomaže sve značajnije aktivnosti iz islamskog života u Podgorici.

Elham Lekić i Jasmina Radončić iz Podgorice, šerijatski su se vjenčali, 29. januara, u Podgorici. Vjenčanje u Starodoganjskoj džamiji obavio je imam Džemo ef. Redžematović.

U Tuzima održana svečanost povodom Kurban bajrama

Nek' se zna da Bajram je

Tuzi, 11. januara - U prepunoj sali Kulturno-informativnog centra "Malesija" u Tuzima, druge večeri Bajrama, održano je Veće ilahija i kasi-
da. Program povodom islam-

Nakon proučenog ašereta i ezana, u tradicionalnim nošnjama, voditeljke programa, Sanela Pepić i Teuta Đoković, podsjetile su prisutne na značaj hadža i Bajrama u islamu a

otpjevao poznatu ilahiju "Šehidi". Dvije ilahije interpretirao je i publici poznati solista Nino Krnić.

Na kraju programa, izvođačima i gostima zahvalio se sekretar Mešihata IZ, Bajro ef. Agović, poželjevi im lijepe bajramske blagdane i češća okupljanja povodom islamskih praznika.

Organizatori priredbe, Odbor IZ Tuzi i NVO Almanah, Përparimi i Amanet, obezbijedili su lijepu scenografiju i tradicionalne kostime za izvođače.

Programu su prisustvovala i brojne ličnosti iz vjerskog, kulturnog i političkog života, među kojima i predstavnici Rimokatoličke crkve iz Tuza, a pratio ga je i veliki broj lokalnih medija i TVCG.

Inače, slične manifestacije se već nekoliko godina održavaju u Tuzima i teže da prerasu u tradiciju. *M. Demirović*

skog praznika Kurban bajrama pripremili su i izveli članovi hora Ćazim-begove džamije iz Tuza.

zanim najavile hor Ćazim-begove džamije. Sudeći po reakcijama prisutnih, program je kulminirao kad je dječji hor

Proslava Kurban bajrama u Pljevljima

Najznačajniji praznik u islamu, Kurban bajram, svečano je proslavljen u Pljevljima. Klanjanje bajram namaza upriličeno je na dva mjesta, u Husein-pašinoj i Rizvanija džamiji. Džamije su bile prepune, tako da je znatan broj džemalija, koji su pristigli poslije sabah namaza, morali klanjati napolju, iako je jutro bilo dosta hladno.

Bajramsku hutbu u Husein-pašinoj džamiji održao je prof. Samir ef. Kadribašić i ujedno predvodio bajram namaz.

Direktan TV prenos bajrama iz Husein pašine džamije, vršila je lokalna TV kuća „Panorama“, kao i sve događaje vezane za ovaj islamski praznik, kao što je posjeta mezarima, klanje i podjela kurbana, bajramske posjete i druge aktivnosti.

Prvi dan bajrama, Islams-

ku zajednicu Pljevlja, posjetila je delegacija SO-e Pljevlja, što je posljednjih godina postalo uobičajeno.

Na osnovu prikupljenih kožica, evidentno je da se broj žrtvovanih kurbana u gradu svake godine povećava.

U organizaciji pljevaljskog „Muslimanskog Humanitarnog Društva, Merhamet“ ove godine je zaklano 49 kurbana. Kurbane su darovali pojedinci iz: Njemačke 31, Sarajeva 14, Podgorice 2, Bara 1 i Beograda 1, što je najveći broj otkako se prikupljaju sredstva za ovu namjenu. Od kurbanskog mesa napravljeno je 646 paketa i podijeljeno korisnicima Merhameta i građanstvu.

Kurbanskoj dovi koja je upriličena povodom ovog čina, u naselju Polje, gdje se i vrši klanje kurbana, prisustvovalo je veliki broj mještana.

Jakub Durgut

Hadžije iz Crne Gore

Petu islamsku dužnost, hadždž, sa područja ovog Mešihata obavilo je 48. hadžija iz Ulcinja, Dinoše, Tuzi, Rožaja, Plava, Bara, Podgorice i Bijelog Polja.

Kako je njihovo putovanje bilo po slobodnom odabiru organizatora, najviše je bilo (33) u organizaciji Odbora Islamske zajednice Ulcinj, preko Tirane. Vodič ove grupe hadžija bio je imam iz Ulcinja, Suad ef. Ukošata.

U organizaciji Mešihata Islamske zajednice Sandžaka, sa ovog područja je bilo 13. hadžija. Od tog broja neki su koristili autobuski i avio-prevoz, dok je jedan hadžija putovao u organizaciji Isl-

amske zajednice BiH iz Sarajeva.

Prema našim saznanjima, utisci hadžija su impresivni, a organizatori su pokazali veliku pažnju i brigu o svakom pojedincu, vodeći računa u svemu kako bi se ova islamska dužnost obavila po svim pravilima i obavezama hadždža. Među njima nije bilo zdravstvenih i drugih problema, pa s toga njihovo zadovoljstvo ne može ništa nadomjestiti.

Hadžije sa područja Rožaja, Plava i Bijelog Polja, putovali su u organizaciji Mešihata Islamske zajednice Sandžaka.

Bajro Agović

Sa ispraćaja hadžija u Tuzima

SPISAK HADŽIJA:

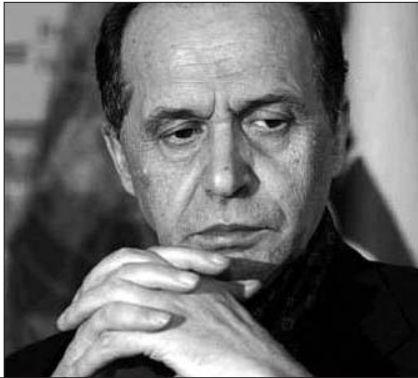
JUSUF ĐOKOVIĆ Dinoša, Podgorica
FADILA NIKOVIĆ Dinoša, Podgorica
BAHRIJA ĐOKAJ Dinoša, Podgorica
ZUHRA ĐOKOVIĆ Dinoša, Podgorica
BEĆIR ĐOKOVIĆ Mileš, Podgorica
FERIDA PEPIĆ Šipčanić, Podgorica
HAVA PEPIĆ Šipčanić, Podgorica
OSMAN ORAHOVAC Vladne, Podgorica
HANIFA PEPIĆ Vranj, Podgorica
HAJROM ALKOVIĆ Podgorica
BAJRAM HAJDARI Krute, Ulcinj
GAZMEND DOLAKU Ulcinj
HALIL SELA Brajša, Ulcinj
ISHAK HODŽA Sukobin, Ulcinj
MESDŽURA ŽUGIĆ Ulcinj
MEVLUDA HADŽIMILA Ulcinj

NUSRET CENAJ Ulcinj
ĆAZIM DIBRA Ulcinj
RAMAZAN MUJEVIĆ Ulcinj
SANIJA HODŽA Ulcinj
ŠEMSIJA ČANKA Ulcinj
SMAIL SMAILOVIĆ Bojke, Ulcinj
SERVETA MILA Ulcinj
SUAD UKOŠATA Ulcinj
SULEJMAN CURANI Rastiš, Ulcinj
DŽEMAL DRAGA Sukobin, Ulcinj
ZURAJA DREŠAJ Vladimir, Ulcinj
ĆAZIM CENAJ Ulcinj
MAHMUD BOŠKOVIĆ Dobra Voda, Bar
MEHO MARTINOVIĆ Dobra Voda, Bar
ĆAZIM BAJRAKTAREVIĆ Mrkojević, Bar

RIZO ISLJAMOVIĆ Kotor
MEVLIDA ORAHOVAC Podgorica
REDŽEP MURIĆ Rožaje
ALIJA PEPIĆ Rožaje
RIFAT AVDIĆ Rožaje
AHMED SALIHOVIĆ Rožaje
ESADA SALIHOVIĆ Rožaje
ISMET MURIĆ Rožaje
TIMA MURIĆ Rožaje
MITHAT ŠAHIĆ Rožaje
ZAJO REDŽEMATOVIĆ Plav
HALIT REDŽEMATOVIĆ Plav
BRAHO ŠABOVIĆ Plav
ANIS DOBARDŽIĆ Bijelo Polje
ENES DREKOVIĆ Bijelo Polje
AHMED SEFEROVIĆ Bar

Umro predsjednik Kosova, Ibrahim Rugova

Kosovo se oprostilo od svog prvog predsjednika

Dr Ibrahim Rugova, neumorni borac za nezavisnost Kosova

Predsjednik Kosova, Ibrahim Rugova, preminuo je 21. januara, od posljedica raka pluća, okružen porodicom u svojoj kući u Prištini. Strpljivost i zagovaranje mirnog otpora režimu Slobodana Miloševića na putu ka nezavisnosti Kosova, glavna su obilježja politike koju je vodio tokom višegodišnje zaoštrene kosovske krize.

Televizijske stanice prekinule su program, a zastave na zgradama institucija spuštene na pola koplja.

Arhitekta paralelne kosovske države stvorene tokom

90-ih radi prkošenja srpskom ugnjetavanju, ovaj ekspert za književnost obrazovan na Sorboni kod Rolana Barta, predvodio je deceniju pasivnog otpora nakon što je Milošević ukinuo autonomiju Pokrajine 1989.

"Gandi sa Balkana" držao se iste taktike tokom 90-ih, dok su Hrvatska i Bosna razarane etničkim ratovima - navodi Rojters.

Kosovski Albanci su trpjeli svojevrsni balkanski aparthejd, ali su imali sopstvene "podzemne" škole i bolnice. Me-

đutim, spremnost svog naroda da pogine za nezavisnost gurnula je u stranu njegov pacifizam pobunom gerilaca iz Oslobođilačke vojske Kosova 1998-99. koja je NATO uvukla u njegov prvi, "humanitarni", rat za istjerivanje srpskih snaga.

Rugova se povratio i dva puta postajao privremeni predsjednik, a ostao je i na čelu najveće političke partije u pokrajini, relativno lako pobjeđujući na izborima.

Šest godina kasnije, njegova smrt se podudarila sa razgovorima koje predvode UN, od kojih albanska većina očekuje da će 2006. Kosovu donijeti nezavisnost - navodi se u Rojtersovoj analizi.

Rođen u plodnim i živopisnim krajevima zapadnog Kosova, Rugova je uguran u politiku 80-ih kao predsjednik Udruženja pisaca Kosova, tradicionalnog središta pokreta albanskog otpora.

Njegov ulazak u politiku poklopio se sa promjenama u Beogradu - na talasu srpskog nacionalizma utemeljenog na

Mladi se opraštaju Fatimom

"odbrani Kosova kao svetog mjesta rođenja srpske nacije" - na vlast se uzdizao Milošević, bivši komunistički aparatčik.

Odgovarajući na srpski bijes zbog "albanizacije" Kosova, čijih su skoro 90 odsto stanovnika do sada Albanci, Milošević je 1989. Kosovu oduzeo status autonomne pokrajine koji joj je dodijeljen pod Titom, obećavajući Srbima da njihovo preimućstvo nikada neće biti ugroženo.

Rugovim Demokratski savez Kosova je prosto okrenuo drugu stranicu, sistematski ignorirajući srpske državne institucije. Dva puta je biran za predsjednika. Međutim, dok je rat bijesnio Jugoslavijom 90-ih, etnički Albanci su secesiju Slovenije, Makedonije, Hrvatske i Bosne doživjeli kao

znak da pacifizam nije uspio.

Raspoloženje naroda okrenulo se ka oružanoj borbi i gerilcima iz OKV. Njihov rat i Miloševićev brutalni odgovor, kulminirali su 78-dnevnom bombaškom kampanjom NATO radi istjerivanja srpskih snaga optuženih za likvidaciju 10.000 civila i protjerivanje njih 800.000.

Rat je završen u junu 1999. i pažnja Albanaca je preusmjerena na stvaranje jednog novog društva pod privremenim vodstvom UN.

Podrška javnosti ponovo se vratila Rugovi, benevolentnom, harizmatičnom i svima poznatom starijem državniku.

Rugova je sahranjen 26. januara uz visoke državne počasti, ali bez vjerskog obreda. Pripremio: M.D.

Frankfurtski džemat mevludom obilježio početak Nove hidžretske godine

I djeca su učila Mevlud

Kao što ostali narodi ovoga Svijeta imaju svoju Novu godinu i raduju se istoj, tako i pripadnici šehadeta imaju svoju Novu godinu. Ove godine je taj događaj pao u ponedjeljak naveče, 30. januara, poslije akšam-namaza. Pripadnici islama su obilježili dolazak Nove 1427. godine onako kako je ko znao i mogao.

Mi u frankfurtskom džematu (IKC) dočekali smo Novu godinu sa mevludi-šerifom, koji je od džematlija bio izuzetno dobro posjećen. Sve troškove oko pripreme mevluda preuzele su na sebe četvorica najstarijih džematlija, koji su u džematu od samog osnivanja 1979. godine, a to su:

Behrić h. Vahid (Fojnica), Dogić h. Meho (Zvornik), Avziju h. Aliriza (Tetovo) i Crnovršanin h. Hamdija (Bijelo

Polje), a svima četvorici hadžija bio je isti nijet - odlazak u penziju.

Program je predvodio dugogodišnji imam ovog džemata hadži Ahmed ef. Kajošević a izveli su ga oni najmlađi, oni na kojima Svijet ostaje. Među njima je bilo i onih koji još nijesu krenuli u školu te ne znaju da čitaju, ali su se potrudili da svoje recitacije posvećene Hidžri nauče napamet.

Recitacije su izvodene na bosanskom i albanskom jeziku. Mladim izvođačima pridružili su se i odrasli; Behrić h. Vahid, Salija ef. Sabri i Zahir ef. Duraković koji je na svečanost došao sa porodicom čak iz Wüzburga, grada udaljenog 130 km. od Frankfurta. Iskoristili smo njegovo prisustvo da nam milozvučnim glasom, ne samo prouči nešto iz Časnog Kur'a-

na, nego i održi divno predavanje posvećeno Hidžri.

Sva prisutna djeca dobila su novogodišnje paketiće na poklon od našeg Centra.

Novim penzionerima čestitali su mirnije dane imami i džematlije, poželjevši im dug penzijski staž i dobro zdravlje.

Svakom od nabrojanih hadži-penzionera i njihovim porodicama, naš vrijedni hadžija Vahid Behrić izučio je i po jednu hatmu, zaželjevši dug i sretan život i druženje sa Kur'anom. Naš hadžija Vahid se svakodnevno druži sa Kur'anom proučivši godišnje, u zavisnosti od vremena, od 35 do preko 50 hatmi.

Predsjednik ovog Centra Ismet Abdurahmanović uručio je, ispred džemata, poklon novim penzionerima (a starim hadžijama).

Mevludsku svečanost je trajala do ikindije namaza, a poslije namaza pristupilo se mevludkom ručku koji je bio pripremljen od bosanskog specijaliteta - čevapa, koji su spremjeni u našoj kuhinji, o čemu smo izvještavali uz Ramazan. I ovog Ramazana iftarilo se u našim prostorijama svih 30 iftara, samo ovaj Ramazan po broju iftara premašio je ona dva predhodna, jer je u njemu podijel-

jeno više iftara nego u oba predhodna zajedno.

Interesantan je podatak do kojeg sam došao na internetu, a odnosi se na buduće hidžretske Nove godine. U kalendarskoj 2008. godini imaćemo priliku da obilježimo 2 hidžretske Nove godine. Na početku januara 1429. i na kraju decembra 1430. hidžretsku godinu.

M. Dogić

Murat Ahmatović preselio na ahiret

U Biševu, nadomak Rožaja, dana 29.12.2005. godine, na ahiret je ispraćen hadži Murat Ahmatović. Svi su ga znali kao velikog džumertana. Bio je do posljednjeg daha iskren i predan musliman, a kao takvog ga pamte i oni iz komunističkog sistema. Svoju djecu i unučad izveo je na pravi put. Brinuo se o džamiji u Biševu, otvarajući njena vrata svim džematlijama i imamima po uzoru na Hazima ef. Kr-

je najviši vakif muslimana Zapadne Evrope. To mu se isto može pripisati i za područje Islamske zajednice Crne Gore, kojoj je Ahmet mnogo pomogao i pomaže. Navešćemo neke akcije ovog velikog vakifa: donirao je 50.000 DM za izgradnju Medrese u Podgorici; 50.000 DM za stipendije učenika medresa i islamskih fakulteta sa područja Opštine Rožaja; najvećim dijelom je finansirao kupovinu stana za imama

Klanjanje dženezah rahmetliji

upajliju, koji je ove godine proglašen za najboljeg imama Bosne i Hercegovine, te mnogih drugih imama koji su boravili u Biševu, a koje ljudi po dobru pamte. Ostavio je hajirli evlad koji po uzoru na baba, služe časno i pošteno svojoj vjeri i narodu. Njegov najmlađi sin, hadži Ahmet Ahmatović, koji u Njemačkoj boravi na privremenom radu, doživši priznanje od reisa Cerića, postao

u Biševu; pomagao je izgradnju džamija u Rožajama i dr.

Dženezahu je klanjao reis IZ-e Crne Gore, Rifat ef. Fejzić, u prisustvu velikog broja džematlija i imama, među kojima su bili sekretar Mešihata, Bajro ef. Agović i glavni imam u Podgorici, Džemo ef. Redžematović.

Neka rahmetliji Allah podari džennet!

Dž.R.

Reis Islamske zajednice uputio zahtjev ZIKS-u

Posebna hrana za muslimane

Podgorica - Reis Islamske zajednice u Crnoj Gori Rifat Fejzić zatražio je od državnih institucija da utiču na rješavanje problema ishrane pritvorenika islamske vjeroispovijesti, koji se nalaze u Istražnom zatvoru u Spužu.

On je protestovao zbog ocijene ombudsmana Šefka Crnovršanina da je u ZIKS-u sve u redu i da ga je zatvorska uprava uvjerila da je riješen problem ishrane muslimana.

- To ne odgovara istini, jer ima veliki broj pritvorenika čije su mi se porodice žalile da su gladni. Tražimo od nadležnih da se to riješi i da se ne manipuliše tim ljudima - rekao je Fejzić "Vijestima".

- Ne tako davno u našem okruženju dešavale su se strašne stvari i još postoji bojazan. Neki ljudi se plaše da kažu da ne jedu svinjsko meso, pa čute i trpe gladni, dodao

je on.

Reis Islamske zajednice je kazao da je o tome ranije razgovarao sa Crnovršaninom i da ga je začudilo ombudsmanovo olako prihvatanje navoda zatvorske uprave.

- Nijesu svi pritvorenici loši ljudi, neki od njih su vjernici, neki su se pokajali zbog onog što su učinili i ne možemo ignorisati njihova ljudska prava.

Islamski poglavar u Crnoj Gori je skrenuo pažnju da slične probleme sa ishranom imaju i vojnici u kasarnama, ali da se tu ništa ne može učiniti jer je vojna komanda i dalje u nadležnosti državne zajednice.

Direktor ZIKS-a Božidar Vuksanović pozvao je juče reisa da "dođe u ZIKS i uvjeri se da "muslimanski vjernici imaju dobar tretman kada je hrana u pitanju".

(iz Vijesti, 21 januara)

Preko dva i po miliona hadžija na Arefatu

Saudijski muftija kritikovao Zapad za vođenje rata protiv Islama

Arefat (Saudijska Arabija) - Više od 2,5 miliona hadžija iz 178 zemalja molili su se za spasenje, 9. januara, na planini Arefat, gdje su najuvaženiji vjerski lideri objavili da Zapad vodi "rat protiv naše vjere".

S rukama podignutim u nebo, masa hadžija je pristizala na planinu, nedaleko od svetog grada Meke i mjesta posljednje propovjedi Poslanika Muhameda a.s.

Dan ranije, vjernici iz čitavog svijeta pristigli su kroz 13 km. dugu dolinu Mina da bi stigli na početak rituala, ko-

ji je dostigao svoj vrhunac na Arefatu.

Dok su koračali pod jakim suncem, izgovarali su "Labaiik Allahumma Labaik" (Odazivamo Ti se Bože, odazivamo).

Mnoge hadžije su plakali dok su se molili - preplavljeni emocijama.

Obraćajući se u džamiji na planini Arefat, šeik Al Sheikh, glavni muftija Saudijskog kraljevstva, rekao je da se muslimani susreću sa velikim izazovima, među kojima i optužbama za terorizam i zloupotrebu ljudskih prava, kao i poziv-

om na reviziju islamskih školskih udžbenika.

-O muslimanska nacija, vodi se rat protiv naše vjere, protiv naše kulture, pod izgovorom borbe protiv terorizma. Treba da ustanemo složno i čvrsto u odbranu naše vjere - rekao je muftija.

- Neprijatelji islama žele da obezvrijede i oduzmu našoj vjeri značenje, ali Allahova vojska će pobijediti! - poručio je Al Sheikh, najviši autoritet Kraljevstva.

Vjernici s uzviknuli: "Amin." (AP)

Arefat, Meka

Žrtve rušenja hotela u Meki

Meka - Najmanje 76 osoba su poginule i 62 su povrijeđene kada se srušila zgrada jednog hotela u Meki. Portparol ministarstva unutrašnjih poslova Saudijske Arabije, Mansur al-Turki, izjavio je da je to konačan bilans žrtava.

- Završili smo pretraživanje ruševina - rekao

je Al-Turki.

Zgrada se srušila 5. januara, sredinom dana, u uskoj ulici, prepunoj radnji. Nesreća se dogodila nekoliko dana prije početka petodnevnog hadžiluka tokom koga bude nekoliko miliona vjernika.

U stampeu na hadžiliku u Meki stradalo najmanje 345 vjernika

Mina, Saudijska Arabija - Broj poginulih muslimanskih hodočasnika u stampeu u ritualnom gadanju kamenjem za vrijeme hodočašća na hadžu u Meki, u Saudijskoj Arabiji, popeo se na najmanje 345, a povrijeđeno ih je 289.

"Do sada broj potvrđenih

smrtnih slučajeva je 345, a po-vrijeđenih u bolnicama ima 289", izjavio je za saudijsku televiziju ministar zdravlja, Hamad bin Abdulah al-Manej.

Hodočasnici su na smrt pregaženi prilikom rituala kamenovanja, posljednjeg dana

hadža.

Tokom proteklih godina ovaj ritual su takode obilježila stotine ljudskih života. Iako su ove godine vlasti napravile barijere i angažovale snažno obezbjeđenje, ritual je ipak uzео danak.

Trend prelaska u islam brine zapadne vlade

U Francuskoj raste broj preobraćenih u islam

Ebri - Preobraćenje u islam postaje novi trend na Zapadu, ali ono što brine zapadne vlade je što sve veći broj preobraćenih muslimana postaju radikalni islamisti.

Bivši katolik, Matije Pavlak, iz Pariza, otjerao je svoje demone i, kako sam priznaje, našao mir kad je prigrlio islam. "Ja sam spolja isti, ali unutra se sve promijenilo", kaže taj 25-godišnji kuvar, koji je vjeru promijenio prije četiri i po godine. Ime je promijenio u Abderrahman, a prošle godine se i oženio muslimankom koja nosi veo i dugačke haljine.

Pavlak je, kako navodi AP, jedan od oko 50.000 Francuza koji su se preobratali u islam, poput još desetina hiljada drugih širom Evrope i Sjeverne Amerike.

Međutim, obavještajne službe zabilježile su novi fenomen: sve veći broj zapadnjaka postaju radikalni islamisti, a pojedini pokušavaju da se dokažu kroz džihad, sveti rat.

Belgijanka stara 38 godina, postala je

bombaš samoubica i raznjela sebe u napadu u Iraku u novembru, što podgrđuje strahove da bi nešto slično mogli da urade i ostali koji se preobrate.

Od oko 5.000 muslimana u Francuskoj koji slijede islamsku granu selefizma, vjersku podlogu današnjeg radikalizma, njih oko 1.600 su preobraćeni muslimani, kaže Paskal Melo, šef francuske obavještajne službe. Da bi neko prešao u islam neophodno je samo da izgovori Šehadu, svjedočenje koje je dokaz vjere, u prisustvu dva svjedoka, zbog čega je muslimanska vjera lako dostupna. Francuska obavještajna služba bila je toliko zabrinuta da je sprovela istraživanje među 1.610 poreobraćenika u islam koji su bili aktivni sveštenici, delikventi ili su imali veze sa radikalnim elementima, prenio je Mond. Taj list je naveo da su rezultati pokazali da tri odsto preobraćenika "pripada ili su blizu krugova islamskih boraca".

(Izvor: Beta)

Preminuo kuvajtski emir

Kuvajt (Tanjug) - Kuvajtski emir, šaik Džaber al Ahmed al Sabah, preminuo je, 15. januara, u 79. godini, javila je državna televizija.

Vlada je proglasila 40-dnevni period žalosti, a preduzeća neće raditi tri dana.

Kako je podsjetio AP, šaik Džaber je dozvolio Sjedinjenim Američkim Državama da sa teritorije Kuvajta izvedu invaziju na Sadama Huseina, u martu 2003.

Očekivalo se da će Emira, koji je doživio krvarenje u mozgu prije pet godina, od kada je bio bolestan, naslijediti prijestolonasljednik, šaik Saad al Abdulah al Sabah, Džaberov dalji rođak koga je on izabrao za nasljednika 1978. Međutim, šeika Saada je parlament, 24. januara, jednoglasno smijenio zbog sve slabijeg zdravlja, a vlada Kuvajta je, takođe, jednoglasno imenovala premijera,

šeika Sabaha al-Ahmada al-Sabaha, za novog emira. Parlament je, takođe, jednoglasno potvrdio predlog i šaik Sabaha, koji je u praksi protekle četiri godine upravljao zemljom, zvanično izabrao za novog emira Kuvajta.

Porodica Al Sabah vlada ovom malom zemljom izuzetno bogatom naftom više od 250 godina. Preminulo šeik Džaber postao je prijestolonasljednik i premijer Kuvajta 1965. godine a naslijedio je svog strica, šeika Sabaha al Salema al Sabaha, na dužnosti emira 31. decembra 1977. godine. On je preživio pokušaj atentata 1980. i izbjegao invaziju iračkih trupa 1990. godine. Emir je bio bliski prijatelj SAD i prije nego što su američke trupe intervenisale u njegovoj zemlji 1991. godine, poslije iračke invazije pola godine ranije. M.D.

Hamas osvojio apsolutnu većinu

Jerusalim - Islamski radikalni pokret Hamas imaće apsolutnu većinu u palestinskom parlamentu, pošto je osvojio 74 od ukupno 132 mjesta. Dugogodišnja vodeća palestinska stranka Fatah predsjednika Mahmuda Abasa, osvojila je 45 mjesta u palestinskom parlamentu. Rezultati izbora održanih, 25. januara, pokazuju da najvjerojatnije u skorije vrijeme neće biti nastavljeni mirovni pregovori sa Izraelom.

UN i Evropska komisija pozvali su na razoružavanje dok, s druge strane Hamas, ali i njihov rival, Mahmud Abas, apeluju na SAD da poštuju rezultate izbora.

Rezultati su izazvali žestoke reakcije, pa je i premijer Palestine, Ahmed Korei, podnio ostavku.

Predsjednik SAD Džordž Buš izjavio je da neće razgovarati sa Hamasom dok ne odustanu od želje da unište Izrael. Izraelski ministar odbrane, Šaul Mofaz, i visoki bezbjednosni zvaničnici sastali su se kako

bi razmotrili pobjedu Hamasa. Generalni sekretar UN, Kofi Anan, rekao je da bilo koja grupa koja želi da učestvuje u demokratskom procesu, mora da se razoruža. Sličnog mišljenja je i evropski komesar za spoljnu politiku, Benita Fererovaldner, koja dodaje i da će Hamas uz predaju oružja morati i da prizna Izrael.

Palestinski pregovarač Saeb Erekat je poslije sastanka sa predsjednikom Mahmudom Abasom čiji je bliski saradnik, objavio da će Abas zatražiti od Hamasa da formira novu Vladu, a da će njegova stranka, Fatah, od sada biti u opoziciji.

- Već smo probali da pregovaramo s Izraelom, ali nijesmo uspjeli da postignemo ni minimum za Palestine. Uprkos tome što se PLO bavio principima, cionistički neprijatelj je napadao palestinski narod - kazao je Mušir Al Masri iz Hamasa, komentarišući eventualne pregovore s Izraelom.

Ne udajte se za muslimane

RIM - Jedan broj katoličkih kardinala upozorio je italijanske žene da ne stupaju u mješovite brakove sa sve većim brojem muslimana u zemlji. Crkveni zvaničnici kažu da je muslimanska populacija u Italiji dostigla cifru od jednog miliona. Samo ove godine je sklopljeno nekih 20.000 mješovitih brakova. To je povećanje od 10 procenata u odnosu na prošlu godinu. Zvanična politika katoličke crkve je da ohrabri dijalog između Rima i drugih religija, uključujući Islam. Pokojni papa Jovan Pavle II

bio je prvi papa u istoriji koji se molio u džamiji, kada je bio u posjeti Damasku. Njegov nasljednik, Benedikt VI, insistirao je na promovisanju religioznog i kulturnog dijaloga sa islamskim svijetom. Međutim, dva dokumenta iz Rima upozorila su katoličke žene na brakove sa muslimanima. U jednom od dokumenata, koji je objavljen prošle godine, vatikanski kardinal, Stifen Hamao, pisao je o "gorokom iskustvu" koje doživljavaju evropske žene u brakovima sa muslimanima. (S.N)

Erotski tabloid u Indoneziji?

Indonežanski izdavač je najavio kako će pokrenuti lokalno izdanje Plejboja (Playboy), uprkos sve glasnijim protestima muslimanskih skupina i nacionalističkih političara. Nakon što se prije nekoliko nedjelja pročula vijest o planiranom lansiranju indonežanskog izdanja Plejboja, neke su islamističke skupine zatražile da vlada spriječi objavljivanje tog muškog časopisa u najbrojnijoj muslimanskoj zemlji svijeta.

- Razmišljalo se o izdavanju Plejboja za Indoneziju sredinom godine, ali uz ovaj problem taj se plan može usporiti ili ubrzati - kaže Punt Karolus, direktor kompanije PT Velvet Silver Media koja u Indoneziji ima licencu za Plejboj. Prema njegovim riječima, indonežanski Plejboj će "poštovati islamske vrijednosti" i neće objavljivati slike golih žena, što je zaštitni znak tog časopisa.

dr Jusuf el-Karadavi

Vrijeme u životu jednog muslimana

Stanka za samoobračun

Dužnost muslimana je da svakim završetkom godine zastane i preispita se: šta je uradio u protekloj godini?

Treba sebe upitati kakvu je opskrbu spremio za dan Ahireta, šta je zaradio, a šta izgubio?

To treba učiniti isto kao što čini uspješni trgovac na kraju svake godine, provjeravajući svoje fascikle i knjižice, da bi saznao saldo zarade i gubitka. Moraš znati šta si zaradio, a šta izgubio, šta su uzroci gubitka, a šta zarade, kako bi odstranio uzroke gubitka i uvećao zaradu. To je ono što se tiče stvari dunjaluka i dunjalučke zarade. Nekada biva da se čovjek njome okoristi, a biva i suprotno. Kada se njom okoristi, ta korist mu ne traje dugo, a nakon određenog perioda i on će sam nestati.

"Reci: uživanje na ovom svijetu je kratko, a onaj svijet je bolji za one koji se grijeha klone, i nikome se od vas ni koliko trun jedan neće učiniti nepravda. Ma gdje bili stići će vas smrt, pa kad bili i u visokim kulama."

Mora biti stanke. Ako svakog dana ne ispituješ samog sebe, onda neka to bude svake sedmice, a ako ne bude svake sedmice, neka bude svakog mjeseca, a ako ne bude svakog mjeseca, neka bude svake godine. Moraš na kraju svake godine samog sebe upitati: šta si u njoj uradio?

Kod ljudi je ustaljen običaj da slave rođendan. To je neobična navika sa ritualima i običajima u kojima se hrana služi i svijee pale, a potom gase. Pametnom čovjeku je prioritarnije da, umjesto te novotarije i uvoznih običaja zastane makar sekundu i samog sebe upita: šta je pružio u toj godini i da, ako treba, zaplače nad svojim stanjem, gubitkom i zapostavljanjem Allahove, dž.š., strane, kao i nad zanemarivanjem Njegovih prava i prava drugih ljudi. To bi tako trebalo biti, ali ljudi to ne čine.

Vrijeme je život

Dan za danom, vrijeme pr-

olazi. Jedan savremeni učenjak, Hassan el-Benna, rekao je da je vrijeme život. Ljudi govore da je vrijeme od zlata. Ali šta su zlato, srebro, dijamanti i dragulji? Sve su to materije. Vrijeme je skuplje od tih vrijednih dragulja. Vrijeme je život.

Šta je tvoj život, insane?

To je vrijeme koje provodiš od kolijevke do groba, od časa rođenja do časa smrti, od plača rođenja pa do muka smrti. To vrijeme je tvoj život, pa kada izgubiš tvoje vrijeme, izgubi si život tvoj. Oni koji govore: dodaj da ubijemo vrijeme! Ubijajući vrijeme, sami sebe ubijaju, a da to i ne osjećaju. Oni polahko u ambis koračaju.

Traćenje vremena je zločin

Najveće zločine koje čine jesu oni koji se tiču vremena. Najviše trošenje i traćenje je u vremenu. Ono je veće od traćenja života i imetka. Gledamo naš ummet kako bespotrebno gubi vrijeme. Životi i vremena idu uzalud. Među ljudima je malo onih koji su aktivni i koji kompetentno izvršavaju svoj dio posla. U noćima su sjela, prazne besjede, a danju su prepričavanja o mahanama ljudi. Čak ljudi na svojim poslovima i službenim funkcijama to isto rade.

Naš ummet ne radi

Vidio sam ljude u Evropi i Americi kako se na svojim poslovima umaraju. Svakog dana se znoje i muče radeći od jutro do večeri (po dvije smjene), i iscrpljeni se vraćaju kućama kako bi proveli malo vremena sa svojim porodicama i djecom. Ali u našim krajevima malo je onih koji rade. Zbog toga, šepureći se ulicama tamo-ovamo, provode noći do svitanja zore. A nakon toga u toku dana ne zaraduju za dunjalučke potrebe. Mi nijesmo plodotvorni. Oslanjamo se na druge uvozeći strane artikle koji su fundamentalni u našem životu. Hranu kojom se hranimo od drugih uvozimo. Muslimanske i arapske države posjeduju poljoprivredne resurse, ali i pored toga

to im nije dovoljno, pa pružaju ruke drugima za uvoz hrane. Žitarice i hrana, meso i ostali proizvodi, uvozi se. Ne proizvodimo oružje kojim se brani-mo, već ga od drugih dobavljamo.

Zašto?

Zato što ne radimo. Mi smo ummet koji nije aktivan. Mi bespotrebno gubimo vrijeme. Pojedinci gube vrijeme, porodica gubi vrijeme i društvo gubi vrijeme.

Svako vrijeme ima svoje pravo

U islamu vrijeme ima velik značaj. Zbog toga se Allah, dž.š., u svojoj Knjizi zaklinje vremenom. On se zaklinje vremenskim periodima: zorom, jutrom, vremenom, noću, danom.

Zbog čega služe sva ova zaklinjanja?

Kada se Allah, dž.š., zaklinje nečim onda time želi obratiti pažnju ljudima na važnost i opasnost od onoga čime se zaklinje. Želi da ljudi razmišljaju o djelovima kompletnog vremena: zori, jutru, danju, i noći. Allah, dž.š., je podijelio farzove i vadžibe po vremenskim intervalima, da bi vjernici svaki vremenski dio doživjeli i osjetili. Kada noć otkrije crni veo sa bijelog lica jutro, mujezin zauči: Allahu Ekber, Allahu Ekber, dodaj na namaz, dodaj na spas, namaz je bolji od spavanja!

Dat nam je osjećaj za značenjem novog jutro i dana. A kad nastupi podne, mujezin poziva na podne namaz. Kada svaka stvar bude koliko svoja sjenka, mujezin poziva na ikindiju namaz, a kada zađe zenit Sunca, dode akšam. Kada noć potamni, nastupi jacija. Sve su to znaci da svako vrijeme ima svoje pravo koje mu se treba pružiti, a koje ne treba zanemariti.

Opasnost odlaganja (tesvij)

Vrijeme je kao mač, ako ga ne presiječeš, presjeće će te. On djeluje u tvom životu. Omer ibn Abdulaziz je u tom smislu rekao: "Doista dan i noć u tebi rade, pa i ti radi u njima."

To znači da rade u tebi na način što ti krata život, habaju sve novo, bliže sve daleko, krata sve dugačko. U svakom svitanju u kojem osvaneš za korak si bliži grobu a dalji rođenju, jer ti si rođen da bi umro.

"Radajte se za smrt, i gradite za rušenje, jer u smrt svi mićete."

Koji god dan proživiš, skratio si dio svojeg života. Imam Hasan El-Basri veli:

"O sine Ademov, Ti si gomila dana i kad god ode dan, otišao je dio tebe."

Kad god ode jedan dan, znaj da je list tvoje knjige savijen i list sa tvoje grane pao, te da se zid tvoje građevine srušio:

"A čovjek nije ništa do jahač leda svojih dana,

na putu koji ga uništava danom i mjesecom.

Boraviš i svićeš svakog dana i noći, dalje od dunjaluka, a bliže grobu."

Noć i dan u tebi rade, pa i ti u njima poradi. Nemoj odlagati noćni posao za dnevni, niti dnevni za noćni, niti današnji posao za sutrašnji.

"Iz svoje lijenosti ne ostavlaj današnji posao za sutra, jer sutra je dan nemarnih."

Ima li ikoga da je slabiji od nas muslimana? To je zato što ostavljamo i odlažemo posao. Naši prethodnici su nas upozorili od odlaganja posla rekavši: "Odlaganje je jedan od vojnika iblisa."

Nemoj govoriti pokajaju se ili uradiću, jer ti ništa ne garantuje da ćeš ostati živ do kraja svojeg posla.

Da li si osigurao svoj život? Da li si uzeo garanciju da ćeš živjeti?

Ko ti je napisao uvjerenje da ćeš otići iz kuće i da ćeš se u nju opet zdrav vratiti?

Ko ti je dao garant da ćeš obući odijelo i da ćeš ga ti lični svući, a ne ruke gasila?

Ko ti je to zagarantovao?

U današnje vrijeme je mnogo onih koji umiru iznenada,

bilo da se radi o infarktu ili astmi ili saobraćajnoj nesreći.

Možda ćeš ući u avion koji će s tobom pasti?!

Možda će te neko u autu ugušiti?!

Ima li šta brže od smrti, a da su od toga ljudi nemarniji?

"Uvećaj bogobojaznost, jer ti ne znaš kada se noć spusti, da li ćeš živjeti do zore?"

Koliko je zdravih umrlo bez uzroka bolesti, a koliko je od bolesti poživjelo ljudi?"

Koliko mladića osviće i omrće zdravo, a kefini su im već istkani, da on i ne zna za to?"

Da li si se prisjetio ovoga kada dočekuješ novu, a isprućaš staru godinu?

Dužnost čovjeka muslimana je da pogleda i provjeri samog sebe šta je postigao u protekloj godini. Godina ima dvanaest mjeseci, a mjesec ima 30 dana, dan ima 24 časa, a čas 60 minuta, minut ima 60 sekundi, a za sve to će te Allah, dž.š., pitati.

Koliko je udisaja izdahnuto?

Koliko je krvi kroz vene proteklo?

Koliko je puta oko trepnulo?

Sa koliko te je ni meta Allah, dž.š., obasuo od glave do pete koje ti uživaš u navedenim trenucima, sekundama?

Allah, dž.š., će te pitati o njima.

Musliman stremi usponu

Neki naši prethodnici su govorili:

"Kome dan bude isti kao jučer, on je prevaren, a kome dan bude gori nego jučer on je proklet."

Kome bude danas isto kao što mu je bilo i jučer on ne napreduje, niti se razvija. Njega su prethodnici smatrali obmanutim, isto kao trgovca koji ne zaraduje. On, znači, stagnira, a ne napreduje. Dok je proklet onaj kome je danas gore nego jučer, da nas Allah, toga

Nastavak na sljedećoj strani

sauva. To je, na primjer, čovjek koji je klanjao na vrijeme, pa je počeo da naklanjava namaze, klanjao je nafile, pa je ostao da klanja samo farzove, ostavljao je pokudenosti, a sada se kloni samo harama, činio je male, ali sada čini i velike grijeh, i tako se usmjerava ka propasti. Musliman moli Allaha, dž.š., da ga ne učini od obmanutih i prokletih. Musliman uvijek nastoji da sebe afirmiše kako bi se uspeo na vrh. To se navodi u hadisu Poslanika, a.s.:

"Kada molite Allaha, dž.š., molite Ga za Firdevs, jer je to sredina Dženneta i najveći njegov stupanj. Poviše njega je Prijestolje Milostivog (Aršurrahman)."

Musliman moli Allaha, dž.š., za najviše stupnjeve. On je stalno motivisan za osvajanje vrha. On se ne zadovoljava da bude na kraju karavana, već na njegovom čelu, vodeći pri tom kolonu i držeći je u svojoj šaci. To je karakteristika vjernika.

U trenutku završetka godine moramo znati šta smo propustili. Treba da znamo vrijednost vremena i života kojim nas je Allah, dž.š., blagoslovio i počastio, jer ćemo na sudnjem Danu biti pitani za tu čast.

U hadisu se navodi: *"Neće se pomaknuti ispred svog Gospodara sin Ademov, na sudnjem Danu dok ne bude pitan za čestitost: za život i kako ga je proveo, za mladost i u šta ju je potrošio, za imetak i kako ga je stekao i kako ga je potrošio, i šta bi radio kad bi nešto naučio."*

Dakle, u pitanju su četiri glavna pitanja. Dva od njih tretiraju vrijeme, znači pitanje o opštem življenju i pitanje o mladalaštvu. Mladost je period nabujale živahnosti, period snage, moći, produktivnosti i period snage i odlučnosti.

Iskoristi pet stvari prije pet

Tako je jednom Poslanik, s.a.v.s., savjetujući jednog čovjeka rekao: *"Iskoristi pet stvari prije pet: tvoju mladost prije starosti, tvoje zdravlje prije bolesti, bogatstvo prije siromaštva, tvoje slobodno vrijeme prije zauzetosti i tvoj život prije smrti."*

Iskoristi svoju mladost prije starosti, jer si ti u periodu mladosti produktivan i aktivan. Možeš u njoj da se boriš, djeluješ i radiš za dunjaluk i Ahiret, za sebe i ummet, pa nemoj gubiti mladost uzalud.

Nemoj se povoditi za besposlicama i dokonima. Povodi se za mladima prošlih generacija: Alijibom ibn Ebi Talibom, Mus'abom ibn Umejrom, Usame bin Zejdom, Muhammedom ibn El-Kasim ibn Muhammedom, za vodama i osvajačima koji su povelili vojske i ispunili dunjaluk radom i vjerom još dok su bili u drugoj polovici njihovog života!!!

Iskoristi svoju mladost prije nego ostariš

Na tebi je da ne izgubiš svoju mladost u nemaru i griješenju. Nastoji da budeš sa sedmoricom koje će Allah, dž.š., staviti pod Svoj hlad, onog dana kada drugog hlada, osim Njegova neće biti. Spomenuto je u hadisu da među tom sedmoricom spada i mladić koji je odrastao u pokornosti Allahu, dž.š. Slično ovom mladiću je i djevojka koja odraste u pokornosti Allahu, dž.š., jer što se odnosi na muškarce, odnosi se i na žene. Ako su ti noge pokleknule, pa si pao u grijeh, onda su ti vrata pokajanja otvorena. Požuri i stani na prag tovara Gospodara kajući se i moleći se za Njegovu oprost riječima: *"Gospodaru naš, rekoše oni, sami smo sebi krivi, i ako nam ti ne oprostiš i ne smiluješ nam se, sigurno ćemo biti izgubljeni."*

Allah, dž.š., voli pokajnike, a Njegova ljubav naspram mladića koji se kajje je veća. Pokaj se Allahu, dž.š. iskrenom tevbom.

I tvoje zdravlje prije bolesti

Ti si sada zdravog tijela. To zdravlje je ni'met Allaha, dž.š., kojeg ti je poklonio, pa nemoj to zdravlje trošiti u zlu. Nemoj s njime bježati od dobra. Ne sitničari s njim u pokornosti Allahu, dž.š., iskoristi to zdravlje u pokornosti Allahu, dž.š., u dobrim djelima i radnjama. Priloži nešto za svoj Ahiret. Uzmi sebi kredit koji će ti kod Allaha, dž.š., koristiti, onda kada ljudi pokušavaju i nastoje da uvećaju svoj kredit u bankama koji neće koristiti na dan kada će ljudi tragati za onim što koristi. *"Na dan kada neće nikakvo blago, a ni sinovi od koristi biti, samo će onaj koji Allahu čista srca doći, spašen biti."*

Kada je tako, onda nastoj da napuniš kredit dobrim djelima kod Allaha, dž.š., sa pokornošću i žrtvovanjem i činjenjem velikodušnih djela. Iskoristi

ti zdravlje prije bolesti, prije nego te zadese slabosti i bolesti. Mnogo je bolesti koje insana onesposobljavaju i paralizu. Nemoj biti od onih koji se kajaju i govore: *"Da sam to uradio dok sam mlad i zdrav bio!"* Evo, šansa je ispred tebe.

I tvoje slobodno vrijeme prije zauzetosti

Ako imaš slobodnog vremena, iskoristi ga u onome što će se vratiti kao dobro tebi, tvojoj vjeri i ummetu. Nažalost, mnogi ne dokučuju blagodat slobodnog vremena, a Poslanik, a.s., je rekao: *"Dvije su blagodati koje ljudi ne primjećuju; zdravlje i slobodno vrijeme."*

Mnogo ljudi ne zna vrijednost zdravlja i slobodnog vremena. Ako imaš slobodnog vremena, nemoj ga trošiti u zbijanju šale kao što to mnogi čine.

Čas po čas

Ovo ne znači da od ljudi želimo da danonoćno čine ibadet, a da pri tom ostave rad za osnovni život i da ne odmaraju svoje duše. Ne! Mora bit čas po čas, kako je rekao Poslanik, a.s., ashabu Hanzali koji je otišao svojoj porodici, pa se sa njima šalio i smijao, zatim se prisjetio suptilnosti njegova srca i prolivenih suza u strahu od Allaha, dž.š., kada je u društvu Poslanika, a.s., pa reče: *"O Božji Poslanice, Hanzala je licemjer. Poslanik, a.s., mu na to reče: "Zašto? on odgovori: "O Božji Poslanice, kada smo kod tebe prisjetimo se vatre i dženneta u toj mjeri kao da ih ispred sebe vidimo, a kada izidemo od tebe, zabavljamo se sa našim ženama i djecom, te zaboravljamo mnogo toga. A Poslanik, a.s., mu na to reče: "Tako mi Onog u čijoj je ruci moja duša, ako bi bili i dalje onakvi kakvi ste kod mene, i ako bi se prisjećali, melec bi se sa vama rukovali u vašim krevetima i putovima, ali Hanzala, čas po čas, čas, po čas, čas, po čas."*

Danas je problem što ljudi 23 časa žele priuštiti svojim srcima a da ne daruju svojem Gospodaru ništa više od jednog sahatata, a možda i taj jedan sahat nije iskren radi Allaha, dž.š. Ne smijemo tako postupati! Moramo podijeliti ono što je za našu radost i ono što je pravo našeg Gospodara. Nema zabrane od odmaranja i relaksiranja, ali u granicama halala i u granicama

uređenja i raspoređivanja vremena. Mi ne uređujemo naše vrijeme, niti ga dijelimo između važnog i nevažnog, između obaveznog i onog što je više obavezno, između lijepog i dozvoljenog. Moramo isplanirati naše vrijeme.

Raspored samoocjene

Neki naši suvremeni, dobri ljudi su sebi pravili raspored samoobračuna u kojem bi ocjenjivali sebe. Svakog dana bi pitali sami sebe i davali sebi ocjene isto kao što učitelji čini daku.

Da li sam klanjao namaze u njihovom vremenu?

Da li sam ih klanjao u džematu?

Da li je u njima srce bilo savjesno?

Da li je bilo skrušeno naspram Gospodara?

Da li sam pročitao svoj vird iz Kur'ana?

Da li sam se okoristio čitanjem Kur'ana?

Da li sam učinio dobro ili sam pomogao nekom od ljudi?

Da li sam naredio dobro i da li sam zabranio zlo?

Da li sam u sebi osjetio manjkavost, pa se pokajao Allahu, dž.š.?

Da li sam ovo, da li sam ono...?

Čovjek pita i sam sebi odgovara. Tako treba učiniti čovjek, a to da gubiš vrijeme dan za danom, sedmicu za sedmicom, mjesec za mjesecom, godinu za godinom, to je ono o čemu će ti biti teško odgovoriti na sudnjem Danu pred Allahom dž.š.

Iskoristi tvoj život prije smrti

"Tvoj život prije smrti."

Iskoristi tvoj život, prije nego dode vrijeme da kažeš: Gospodaru, vrati me, možda bi uradio dobra djela koja sam propustio. Ali daleko, daleko je od toga!

Ljudi ne znaju vrijednost vremena i života, osim u trenutku smrti. Kada dode melek smrti da te ščepa, tada poželiš da budeš ostavljen još dan ili pola njega, sahat ili pola sahatata, ili jednu minutu u kojoj ćeš veličati Allaha, dž.š., ali daleko, daleko je od realizacije toga.

"O vjernici, neka vas imanja vaša i djeca vaša ne zabave od sjećanja na Allaha. A oni koji to učine biće izgubljeni. I od onoga čime vas Mi opskrbljujemo udjeljujte prije nego nekom od vas smrt dode, pa da onda rekne: "Gospodaru moj,

da me još samo kratko vrijeme zadržiš, pa da milostinju udjeljujem i da dobar budem!" Allah sigurno neće ostaviti u životu nikoga kome smrti čas njegov dode; a Allah dobro zna ono što vi radite."

Allah, dž.š., neće nikoga ostaviti kada mu dode njegov smrti čas ni jednog trena. Smrti čas je određen (vremena su izbrojana, a disanja ograničena). Zato, spremi se od sada, prije nego što izgovoriš ovu rečenicu, a neće ti se udovoljiti. Iskoristi šansu i okoristi se svojim vremenom.

Kažu da stanovnici mezara najviše žude za onima koji posjećuju džamije. Oni govore: *"Ko će nas povratiti u džamiju da u njoj klanjamo dva rekata, ili da slavimo Allaha, govoreći barem dva puta: Subhanallah, La ilaha illallah, ili Allahu Ekber."*

Oni koji mogu ići u džamiju ne cijene vrijednost koju imaju. Vrijeme je skupo, pa znaj za njegovu cijenu. Jedna od vrijednosti je da kad vrijeme prođe ne vraća se više, kao što kaže Hasan El-Basri: *"Nema dana u kojem izbije novo jutro, a da ne doziva: o sine Ademov, ja sam novo stvorenje, za tvoja djela svjedok, pa uvećaj od mene, jer doista, ja kad prodem ne vraćam se do sudnjeg Dana."*

Kada prođe vrijeme ne vraća se više. Nastoj da nadoknađiš ono što je prošlo: *"On čini dana se noć i dan smjenjuju, to je pouka za onoga koji hoće da razmisli ili želi da bude blagodar."*

Učinio je da noć smjenjuje dan i da dan smjenjuje noć, pa onom koji je propustio rad danju nastoji da to nadoknađi noću, i obrnuto. Vrata tebe su otvorena. *"I svi se Allahu pokajte, o vjernici, da bi ste postigli ono što želite."*

Dočekajte novu godinu sa iskrenom odlučnošću i ispravnim njetom i iskrenom tevbom. Allah, dž.š., će možda učiniti naše danas boljim nego jučer, a naše sutra boljim nego danas.

Pokajte se Allahu, dž.š., i molite Ga za oprost, jer je On milostivi koji prašta.

Molite Ga, da bi vam se odazvao.

Iz Knjige »Džumanski biseri«
Prevod:
Džemo Redžematović

Francuski neredi: Pobuna donjih klasa

Francuska je imala ustanak svojih donjih klasa novembra 2005. godine, koji je potrajao oko dvije nedjelje. Grupe mladih ljudi širom Francuske, većinom sjevernoafrikanaca ili potomaka crnoafrikanaca, palile su automobile i bacale kamenje na policiju. Na neki način bila je to vrsta pobune koja se širom svijeta događala prošlih deset godina. Ali je takođe imala i francusku osobenost. Ugušile su je snage države. Daleko od toga da je završena.

Priča je vrlo jednostavna. Tri mladića su vidjela kako policija zaustavlja druge mladiće i traži im dokumenta. Ovo se u Francuskoj dešava rutinski sa mladim i "obojenim" ljudima koji žive u de facto odvojenim, veoma ruševnim zgradama, u predgrađima u kojima su francuska geta. Ovi kompleksi zgrada su dar za nezaposlene, neobrazovane mlade, koji imaju malo prilike za posao, za socijalnu pokretljivost navise, čak i za aktivnosti u slobodnom vremenu (sportovi, kulturni centri). Ovi mladi ljudi bježe od ličnih dokumenata prije svega zato što ih često pritvaraju, u policijskim stanicama ih često muče i zadržavaju dugo, sve dok ih ne preuzme porodica.

U ovom posebnom slučaju mladići su preskočili zid i pali na električne instalacije. Dvojica su poginula. Bila je to iskra koja je zapalila pobunu. Bio je to ustanak protiv siromaštva,

nezaposlenosti, rasističkog ponašanja francuske policije i, iznad svega, protiv njihovog neprihvatanja kao građana, jer oni to u većini jesu, i neprihvatanja njihove kulturne manjine, za koju smatraju da ima pravo da opstane. Francuska vlada je željela da uguši pobunu i u tome je, eventualno, uspjela. Činjenica da su premijer i ministar unutrašnjih poslova ljuti protivnici u budućoj kandidaturi za predsjednika vladajuće partije, učinila je da nijedan od njih nije djelovao nježno prema ustanku da ne bi, tako, dao prednost onom drugom.

Uvijek se čudim kada su ljudi iznenađeni što se donje klase bune. Iznenadujuće je da oni to ne čine češće. Kombinacija pritiska siromaštva i rasizma, uz nedostatak vidljive kratkoročne ili čak srednjoročne nade, sigurno je recept ustanaka. Ono što drži ustanak na uzici je strah od represije, što je i razlog zašto je represija ob-

ično brza. Ali represija nikada ne uklanja ljutnju. Premijer Dominik d' Vilpen kaže da taj ustanak nije bio toliko loš kakav je bio ustanak u Los Anđelesu 1992. godine u kojem je poginulo 54 a povrijeđeno 2000 ljudi. Možda i nije, ali je to loša osnova za hvalu.

Širom svijeta područja metropola su danas preplavljena ljudima kojima pristaje profil ustanika iz Francuske: siromašni, bez posla, socijalno marginalizovani i određeni kao "različiti" - i zbog toga ljuti. Ako su tinejdžeri, oni imaju energiju za ustanak a i nedostatak minimalne porodične odgovornosti koja bi to spriječila. Štaviše, ljutnja je obostrana. Oni iz mnogo udobnije većine, plaše se ovih mladih upravo zbog karakteristika koje oni imaju.

"Bolji od njih" osjećaju da siromašna mladež teži kršenju zakona i, vjerovatno, da budu "različiti". I tako, mnogi od "boljih" (možda ne svi) žele zavod-

enje strogih mjera koje bi obuzdale ove ustanike, uključujući i mjere njihovog potpunog isključivanja iz društva, čak i iz zemlje.

Francuska je, na neki način, pretjerana verzija onoga što nalazimo drugdje - ne samo u Sjevernoj Americi i ostatku Evrope, već i širom juga u zemljama kao što su Brazil, Meksiko, Indija, Južna Afrika. Zaista, teško je zamisliti zemlju u kojoj sve ovo ne postoji. Problem sa Francuskom je u tome što suviše njenih građana dugo sebi nije priznavalo da je ovo, takođe, i francuski problem.

Francuska sebe određuje kao zemlju univerzalnih vrijednosti, gdje diskriminacija ne može da postoji, jer svako može postati Francuz ako je spreman da se potpuno integriše. Stvarnost je da je Francuska uvijek bila, kažem uvijek, zemlja imigracije. U vrijeme starog režima, i čak i u prvoj polovini 19. vijeka, oni koji ne govore francuski jezik (50% do Francuske revolucije) migrirali su u Pariz i druge sjeverne gradove. Kasnije su dolazili Italijani, Belgijanci i Korzikanci. Zatim Poljaci, a onda Portugalci i Španci. A u posljednjih 40 godina masovno dolaze sjevernoafrikanci, crnoafrikanci i Kinzi, iz onoga što je ranije bila Francuska Indokina.

Francuska je zaista multikulturalna zemlja koja još živi jakobinski san jednakosti. *Brojni katolici bruje jer broj muslimana raste svakodnevno. Gla-*

vna posljedica toga bila je halucinatorsna debata duža od dekade, o tome šta uraditi sa mladim muslimanima koji žele da pokriju svoju kosu kad idu u školu. Rasistička desnica vidi nošenje marama kao uvredu francuske i, ako treba reći istinu, kao uvredu hrišćanstva. Klasična ljevica (ili bar njen veći dio) vidi to kao izazov nepovredivosti laiciteta. Obje strane spaja stavljanje marama izvan zakona (a radi ravnoteže uklanjanje i hrišćanskih i jevrejskih "značajnih" simbola, takode) i zato je izvjestan broj muslimanskih djevojčica isključen iz škole. I problem je, mislio se, nekako riješen. Ono što je vriedno pomena u vezi s ovim ustankom, ovaj put, u Francuskoj je da on nije doveo u žarište religiozne probleme. Na primjer, nije imao za rezultat antisemitske tirade. Pošto Francuska ima mnogo siromašnih Jevreja, koji žive u istim smještajima, tamo je bar dvije decenije bilo muslimansko-jevrejskih ili, radije, palestinsko-izraelskih tenzija. Ali taj problem je odošao. Francuski ustanak je bio spontani klasni ustanak. I, kao i većina spontanih ustanaka, on neće moći dugo da se uzdržava. I, kao i većina ustanaka, mogućnost ponovnog pojavljivanja neće nestati osim ako ogromne nejednakosti ne budu savladane. A ne izgleda da su francuske vlasti učinile baš velike napore (ili bilo koja vlast, u vezi s tim, bilo gdje u svijetu) da savladaju nejednakosti. Mi smo u vremenu naglašavanja a ne umanjivanja nejednakosti. I zbog toga smo u vremenu porasta a ne smanjivanja broja ustanaka.

Imanuel Volerstin
"The French Riots:
Rebellion of the Underclass"
Pripremio:
M. Demirović

Rasistička čorba

PARIZ - Čorbu od svinjetine sa šargarepom, lukom i slaninom, male grupe ekstremne desnice dijelile su ovih dana beskućnicima u nekim gradovima u Francuskoj, što je podiglo veliku prašinu u javnosti i dobilo epitet rasističkog.

Iz ove dobrotvorne akcije su, naime, isključeni muslimani i Jevreji kojima vjera zabranjuje da jedu svinjetinu. Jedan dio javnosti smatra da "identitet čorba", kako su je nazvali

francuski mediji, predstavlja ciničan pokušaj ekstremne desnice da se infiltrira u najranjivije slojeve društva, umotavajući svoje namjere u "humanitarnu oblandu".

Čorba je, u međuvremenu, zabranjena u Strazburu, gdje je akcija i započeta, i u Parizu, ali se još uvijek dijeli siromašnima u Nici, gdje gradske vlasti smatraju da bi njena zabrana samo dala još veći publicitet ekstremnim organizacijama kojima je to i cilj.

Francuska ekstremna desnica dijelila beskućnicima čorbu sa svinjetinom! Iz ove dobrotvorne akcije isključeni muslimani i Jevreji, jer im vjera brani da jedu ovo meso

Pobornici "identitet čorbe" kažu da je ona samo jedno od tradicionalnih francuskih jela i da njihova akcija nije uperena ni protiv koga. Antirasističke grupe zahtijevaju od ministra unutrašnjih poslova, Nikole Sarkozyja, da na čitavoj teritoriji Francuske zabrani ovu diskriminatornu akciju koja podstiče na rasnu i vjersku mržnju.

Prema njihovom mišljenju, glavni motiv organizatora ove akcije je da privuku što veću pažnju uporedo s pribli-

žavanjem predsjedničkih izbora 2007. godine, koristeći "kontekst straha od imigranata" poslije novembarskih nereda u zemlji. Medutim, procenat Francuza koji smatra da danas ima previše imigranata u zemlji pao je u razmaku od deset godina sa 73 na 63 odsto. U Francuskoj živi najveća muslimanska zajednica u Evropi - ima ih preko pet miliona i većina ima francusko državljanstvo.

(Tanjug)

TRAGOM NEKADAŠNJIH DŽAMIJA

Stare ulcinjske džamije

Nekada najljepša džamija «Marinareve» u Ulcinju, na Maoj plaži, srušena 1931. godine, očekuje dozvolu za gradnju i vraćanje njenom prvobitnom izgledu

Ulcinj se nalazi na najjužnijoj tački Jadranske obale, smješten na padini veće, gotovo nepristupačne krečnjačke stijene koja se koso spušta prema moru.

Prvo naselje na ovom mjestu osnovano je krajem V ili početkom IV vijeka prije naše ere, u vrijeme kada se na obalama crnogorskog primorja i njegovog zaleda podižu niz utvrđenih ilirskih naseobina. Prvo se zvao Kolhinius (kolchinius), a pominje ga i car Konstantin Porfirogenit pod imenom Helcinio (Helcynio), 734., godine. U XI vijeku pominje se kao Ulcini, 1076, Ulcignum i Dulcignum 1089, a 1216. Lcinj i Ocinj. Staro ulcinjsko utvrđenje označavano je kao *kale*, odnosno *kalaja* (grad - tvrđava).

Ulcinj je imao burnu prošlost. Mnogi osvajači: Iliri, Grci, Rimljani, Mlečani, Osmanlije, gusari, željeli su da ga učine svojim. U XI vijeku pripadao je dukljanskim vladarima iz dinastije Vojslavljevića, a od 1183. nalazi se u sastavu države Nemanjića. Od druge polovine XIV vijeka u njemu su stolovali Balšići, a nakon smrti Balše III, 1421. godine, grad je pripao Mlečanima, koji ga drže do 1571. godine, kada ga zauzimaju Osmanlije drže pod svojom upravom do 1878. godine, kada je odluk-

om Berlinskog kongresa, pripao Crnoj Gori. Ovdje su stizali i razni gusari sa područja Afrike - Arapi, među njima jedan broj crnačkog stanovništva. Oni su se odlikovali "velikom vještinom u borbi s morem i vjetrovima i izuzetnom hrabrošću". Grad slikovito pokazuje dugotrajnu i dramatičnu prošlost. Opasuju ga odasvud bedemi, koje su zidali, dozidivali, utvrđivali i popravljali svi koji su u njega dolazili, prolazili, ostajali i nestajali.

Za vrijeme osmanlijske uprave, Ulcinj je u administrativnom pogledu bio u sastavu Skadarskog sandžaka. Grad je sa svih strana opasan bedemima, kulama i kapijama. Sastoji se iz dva dijela: iz Gornjeg grada, izrazito vojnog karaktera i Donjeg grada, civilnog naselja. Grad je imao dvije kapije. Ove kapije su svake konačne oblike dobile u osmanlijsko vrijeme. Osmanlije su sredinom XVIII vijeka izgradili vodovod sa javnim česnama. Grad doživljava preporazak u duhu orijentalnog uticaja: kule, avlije, česme, pločani sokaci, dućani, bezizani, karavan-saraji i hanovi. U tvrđavi su se nalazile kuće dizdara i vojnika, funkcionera vlasti i sudstva, džamije i drugi objekti. Ulcinj je u periodu osmanlijske uprave postao čisto muslimansko mjesto bez ijedne hrišćanske kuće. Hrišćani iz okolnih mjesta dolaze u Ulcinj, stupaju u službu Osmanlija, polako prelazeći u islam.

Kako je grad utvrđen na stjenovitom masivu, a stanov-

ništvo se povećavalo, počelo je da se širi predgrade, formirajući varoš i čaršija. Krajem XVII vijeka podiže se više džamija, mekteba, ruždija, medresa, a 1754. godine izgrađena je i Sahat-kula. U Ulcinju je za vrijeme osmanlijske uprave postojalo 9 džamija: Mornarska (Marinareve), Gornjogradska, Meterizi, Meraja, Pašina, Namazgjah, Vrhpažar, Bregut, Ljamina. Evlija Čelebija pominje i jednu Carsku džamiju u tvrđavi - Mehmed-hanovu.

Džamija Marinareve "Rana"

Džamija Marinareve nalazila se na Pristanu, na prostoru ispred sadašnjeg restorana "Složna braća". Kada je podignuta za sada nemamo podataka. Pretpostaviti je da, da je ovo bila prva podignuta džamija u Ulcinju, u vremenu kada su ovu obalu posjećivali i u gradu se nastanjivali arapski pomorci iz sjeverne Afrike, kao i sicilijanski Arapi, prije dolaska Osmanlija.

Bila je izuzetno ljepote, sa visokom munarom i nekoliko lučkih svodova sa zapadne strane. Bila je četvorokrovnog svoda, pokrivena ćeramidom, na par desetina metara udaljena od morske obale, Male plaže. Nazivala se mornarskom džamijom, jer je najviše služila za mornare i pomorce, koji su u njoj obavljali vjerske obrede prilikom pristizanja sa dalekih morskikh putovanja, ili njihova odlaska. Srušena je 1931. godine.

Posljednji imam ove dža-

mije bio je Hafiz Said Mujali. On je na toj dužnosti bio od 31. decembra 1920. do 1. januara 1931. godine. Nakon rušenja ove džamije ostao je bez posla duže vrijeme, pa je 31. decembra 1944. godine postavljen za imama džamije Ljamit, a 1948. premješten je za imama Vrhpažar džamije, a mujezin je bio Halil Hodžić.

Vakuf džamije Pristan imao je staru kuću, dućan i novac (u izvorima se ne navodi svota).

Kako je u međuvremenu prostor na kojem se nalazila džamija pretvoren u parkiralište, zatim nasut asfaltnim slo-

jem, njeni temelji su otkriveni aprila 2003. godine, a iskopi završeni krajem maja, iste godine. Prilikom gradnje na toj lokaciji privatnog objekta, Islamska zajednica u Ulcinju se obratila nadležnim organima da se obustave radovi, što je i učinjeno, pa su tokom pretraživanja ovog terena otkriveni temelji džamije. Očekuje se odobrenje opštine Ulcinj, da se na istim temeljima podigne nova i vrati prvobitnom izgledu.

Prostor na kome se nalazi džamija Mornara obuhvata 600 m² sa haremom i prilazom.

(Nastavlja se)
Bajro Agović

Evropa strahuje od preobraćenika u islam

Evropljanke sve više prelaze u islam

Najviše preobraćenika u islam iz Evrope je upravo među pripadnicama njezinijeg pola.

„Radi se o fenomenu koji se širi velikom brzinom i to je ono što nas najviše zabrinjava. Ipak, moramo biti apsolutno oprezni, jer ne smijemo sve da generalizujemo“, kaže Paskal Milo, šef Francuske obavještajne službe.

Dnevnik „Mond“ prenosi da su policije širom Evrope do sada bile usredsređene na mlade muškarce porijeklom sa Bliskog istoka i da su Evropljanke kao potencijalna prijateljica bile zane-

marivane.

Magnus Ranstorp, ekspert za terorizam na Nacionalnom koledžu za odbranu u Stokholmu, kaže da najveću opasnost predstavljaju preobraćeni u islam:

„Terorističke organizacije koriste upravo preobraćene u islam kako bi izvele svoje akcije, naročito nakon što su posljednji teroristički napadi doveli do pooštavanja kontrole osoba porijeklom sa Bliskog istoka. Preobraćenici u islam ne privlače toliko pažnju među policijom i među običnim građanima“, kaže Ranstorp.

Na drugoj strani, gospodica Faló, koja je prije tri godine prešla u islam, jer u katoličkoj veri nije našla odgovore na duhovna pitanja, kaže da je u novoj vjeri našla mir:

„Islam je za mene poruka ljubavi, vjera tolerancije i mira.“

Iako nema preciznih podataka, procjenjuje se da na nivou Evropske unije svake godine najmanje tri do pet hiljada muškaraca i žena pređe u islam. Ipak, mali broj preobraćenika biva uvučen u radikalne ekstremističke grupe. (Blic)